

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

зала
шкафъ
полка №

„ՅՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ“

Տ Ա Ր Ե Ց Ո Յ Ց
1901

ՏԱՍՆ ԵՒ ՉՈՐՐՈՂԻ ՏԱՐԻ

ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆ

ԹՐԱՎԵՐ ԶՐԵԿԵՐՆԵՐ

Թ Բ Յ Լ Ի Ս

Տպարան Տ. Մ. Ռոտինյանցի || Типографія Т. М. Ротинянца
1900

3421
26/1-82

49A

Арм.
3-3277a

059
9-70

EPUS 10. 11

«ՃՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ»

Տ Ա Ր Ե Յ Ո Յ Ց

1901 թ.

ԹՈՒՎԱՆԻՆ ԲՐԻՍՏՈՍԻ

ՏԱՍՆ ԵՒ ՉՈՐՐՈՒԴ ՏԱԲԻ

ԱՇԽԱՏՈՒ ԹԻՒՆ

ՄԵԿՈՐ ԶՄՇԿԵԱՆԻ

Инд. № 17924

Թ Բ Յ Ի Բ Ս

Տպարան Տ. Մ. Ռոտինյանցի ||| Типография Т. М. Ротинянца
Голов. пр. д. № 41.
1901

17.07.2013

14138

МДА

საქართველოს

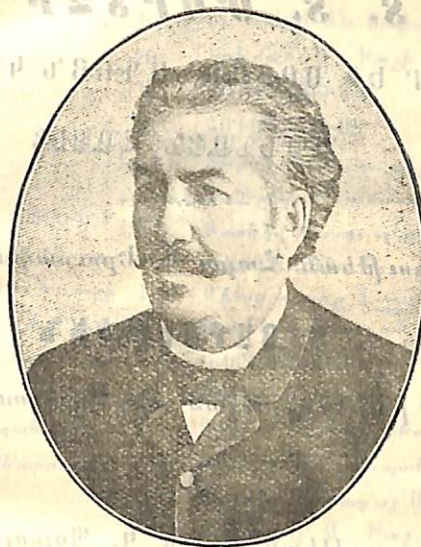
საგარეო

საგარეო

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 31-го Мая 1900 года.

40637-63

Հրապարակելու
ԱՐԳԱՐ ՅՈՂԷՍՆԻՅԱՆ

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Տ. Տ. ՄԿՐՏԶԻ Ա.

ԱԶԳԸՆՏԻՐ ԵՒ ՍՐԲԱԶՆԱԳՈՅՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Ի Պատրիարքութեան Հայոց Ս. Երուսաղէմի Ամենապատիւ

Տ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ

բարձր-սրբազան արքեպիսկոպոսի

Ե Ի

Ի պատրիարքութեան Հայոց Կ. Պոլսոյ Ամենապատիւ

Տ. ՄԱՂԱՔԻԱ

բարձր-սրբազան արքեպիսկոպոսի:

ԿՐՕՆԱԿԱՆ

Ա) 1901 Թ. ՀԱՅՈՑ ՏՈՄԱՐԱԿԱՆ ՅԱՆՆԵՐԸ	ՅԱՆՆԵՐԸ	Բու.ն-Բարեկենդան Փետր. 11 »
Գիւր սարայ.	1	ՋԱՏԻԿ Ապր. 1 »
Վերադիւր	20	ՕՐ ԱՌԵՏՄԱՆ Շաբաթ » 7 »
Եօթներեակ	Ա.	Երեման Ս. Խաչի Ապրիլի 29 »
Իննևտասներեակ	19	ՀԱՄԱՐԱԶՈՒՄՆ Մայիսի 10 »
Տանուակերն	Խոյն	ՀՈԳԵԳԱՂՈՒՍՏ » 20 »
		Բարեկ. Ա. Լուս. պէջ. Յուն. 10 »
Բ) ՏԱՐԵՄՈՒՏՆԵՐ		Ս. Գրեզոր Լուսաւորիչ » 16 »
Հայոց՝ ըստ բուն Տոմարի Օգոստ. 11-ի	11-ի	Բարեկ. Վարդ. պէջ. Յուլիսի 1 »
Ռուսաց՝ Յու.նուարի 1 »	1	ՎՈՐԳԱՎԱՌ » 8 »
Լատինաց՝ (ըստ նոր Տոմ.) Գի. 19 »	19	Միջոց ուտիք 4 շաբաթ:
Հաբեշաց՝ Օգոստոսի 26 »	26	Բարեկ. Ա. Աստուած. պէջ. Օգ. 5-ին
Մահմեդականաց՝ Յունիսի 10 »	10	ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄՆ Ս. Ածած. » 12 »
Հրեայ՝ Սեպտեմբերի 7 »	7	Միջոց ուտիք չորս շաբաթ:
Չինաց՝ Փետրուարի 1 »	1	Բարեկ. Ա. Խաչի Սեպտ. 9 »
		ԽԱԶՎԵՐՈՑ. Սեպտեմբերի 16 »
		Բարեկ. Վարազայ Ս. Խաչի 23 »
		Վարազայ Ս. Խաչ. Սեպտ. 30 »
Գ) ՀԱՅՈՑ ՇԱՐՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱՆՇԱՐՔԱՅԵՆ ՏՈՄԱՐԱԿԱՆ ԵՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ		Միջոց ուտիք 7 շաբաթ:
Օր Կաղ. Երկուշաբթի Յունուարի 1-ի	1-ի	Իբւս Խաչ. Հոկտեմբ. 28 »
» ԾՆՆՊԵԱՆ Շաբաթ	6	Յիանակաց Բարեկ. Նոյեմբ. 18 »
Միջոց ուտիք 16 օր:	16	Ս. Յակոբայ Բարեկ. Դեկտ. 9 »
Սաաջաորաց Բարեկ. Յուն. 21 »	21	Միջոց ուտիք 15 օր:
ՕՐ ՏԵԱՒՆԸՆԴԱՌԱՋԻ ԳՇ. » 14 »	14	Բարեկ. Ծննդ. պահոց. Շաբաթ
		Դեկտեմբերի 29 »

41). Այն օրերը, երբ Հայաստանեայց եկեղեցու օրէնքով պատկի խորհուրդ կատարելն արդելում է:

Ամբողջ մեծի պահոց և Յինանյ օրերն ընթացքում, մինչև Նղիական—առաջին Կիրակին Յարութեան:

Սյն կիրակի երեկոներին, երբ հետեւալ օրը սրբոց սօն չէ:

Ամեն շաբաթ երեկոներին:

Ամեն ըոյս-չորեքշաբթի և ըոյս ուրբաթ երեկոներին:

Նաբաթական պահոց ընթացքում:

Տէրունական մեծ սօներն նախընթաց երեկոներին:

Նաւաւանայ ուրբաթ երեկոներին:

Մենդեան ութօրէցը, Կարդալաւ 3 օրերը, Կերակոխման 10-րդ օրը և Ս. Խաչի ամբողջ շաբաթը:

ն) Գարոցական արձակմունք Տօնք եկեղեցականք

5. 6. 7. և 13. Յունուարի սօնք մենդեան և Անուանախոչութեան Գրիստոսի:

Յունուարի 15.—անուանախոչութեան Սկրաչի Ս. Կեհալաւ Կաթողիկոսի:

Փետր 8.—Ս. Կարդանանյ զօրալարաց:

» 14. Տեաւնընդառաջ:

Մարտի 17.—Մուանի ի Կիրաղն Ս. Գրեղորի Լուսաւորչին:

Ապրիլի 7 Տօն Աւետման:

Յունիսի 2.—Նչն ի Կիրաղէն Ս. Գրեղորի Լուսաւորչին:

Յունիսի 16.—Գիւտ նշխարաց Ս. Գրեղորի Լուսաւորչին:

Յունիսի 21.—Ս. Թարգմանչացն մերոց Սահակայ և Մեսրոպայ:

Յունիսի 14.—Ս. առաքելոյն Թադէոսի և Ս. Սանդրատոյ կուսին:

Սեպ. 8.—Տօն Մինդ. Ս. Աստուած. Սկարտմբերի 30.—Տարեդարձ Ս. Օծման Կեհ. Մկրտչ Ս. Կաթողիկոսի:

Նոյ. 21.—Ընծայումն Ս. Աստուածած. Գեկո. 1.—Ս. Առաքելոյն Թադէոսի և Քարգուղիմէոսի:

Գեկո. 9.—Տօն Յղութեան Ս. Աստուածածնի ի յԱննայ:

Տօնք Կայսերականք

Ապրիլի 23.—Անուանախոչութեան Ն. Կ. Մ. Կայսրուհւոյ Ալէքսանդրա Ֆէօզօրովնայի:

Մայիսի 6.—Մուենդ. Ն. Կ. Մ. Կայսր Նիկիոյ Ալէքսանդրովչի:

Մայիսի 14.—Թադադրութեան Ն. Կ. Մ. Կայսր Նիկիոյ Ալէքսանդրովչի և Ալէքսանդրա Ֆէօզօրովնայի:

Մայիսի 25 Մե. Ն. Կ. Մ. Թադուհի-Կայսրուհւոյ Ալէքսանդրա Ֆէօզօրովնայի:

Յուլ. 22.—Անուանակ. Ն. Կ. Մ. Այրի Կայսրուհւոյ Մարիա Ֆէօզօրովնայի:

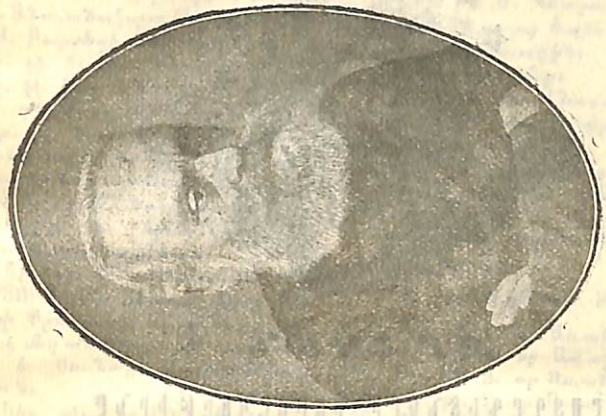
Օգոստ. 25.—Յիշատակ նուաճման արեւելեան Կոյկատու:

Հոկտ. 21.—Գահակալութեան Ն. Կ. Մ. Կայսր Նիկիոյ Ալէքսանդրովչի:

Նոյեմբերի 14.—Մե. Ն. Կ. Մ. Այրի-Կայսրուհւոյ Մարիա Ֆէօզօրովնայի:

Նոյեմբ. 22.—Մուենդ. Ն. Կ. Մ. Թադաթաւանդ Կայսր Մկրտչի Ալէքսանդրովչի:

Գեկո. 6.—Անուանախոչութեան Ն. Կ. Մ. Կայսր Նիկիոյ Ալէքսանդրովչի:

ՍԱՏՄԱՐԱՆ ԱՂԻՔԱՎՈՐ ԵՐԵՄԻԱՍ

ՄԵՐՈՍՏՈՍԻՆ ԿՆՅՈՒՄՅՈՒՄՆԱՆ ԳԵՂՈՒՄԻ

ՋՐ ՀՈՍՆ

ԱՍՏՂԱԳԷՏՆԵՐԻ ԳՈՒԹԱԿՈՒԹԻՒՆԵՐ

ՅՈՒՆՈՒԱՐ. — Ջրհոսն. Այս համաստեղութեան տակ ծնուած տղան համեստ է, բարի, սիրելի, խելացի, ուրախ, հետաքրքիր, կասկածոտ և հանճարեղ՝ որից և օգտուող: Միակ պակասութիւնը՝ անշարի փառամոլութիւնն է: Սկզբումը չունենոր, վերջը կարողութեան տէր, միայն աղամենն ևս վառնող: Երեխաներ նաև քիչ ունեցող:

Իսկ այս համաստեղութեան տակ ծնուած աղջիկը հաստատակամ է, վեհանձն, անկեղծ, շապլ, ուրախ և աւելի իւր բաւականութիւնների ետեւից ընկնող: Իւր զուարթ բնա-

որութեան շնորհիւ հեշտութեամբ կըտանէ զանազան վշտեր և անյատղու ջողութիւններ, որոնց սպասելու է հէնց ամուսնութեան սկիզբից: Շատեղ կրճանապարհորդի և ջահիլ ժամանակ իւր քաջած նեղութիւններից մեծ հարստութիւն ձեռք կըբերի, բայց ծերութեան ժամանակ զգուշանալու է, որ անդամալոյծ չլառնայ:

Առհասարակ լուսուարին ծընուածները հոկտեմբեր ամսուաբ կէսից մինչև նոյեմբերի կէսը հիւանդանալուց զգուշանալու են: Իսկ իրենց գործերի ամենապաջող ժամանակը դեկտեմբերի 15-ի մինչև լուսուարի 15-ն է:

ՅՈՒՆՈՒԱՐ

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
	Ք. ք. 3. օր Մենդեան պահոց:	Ք. ք. 4. օր Մենդ. պահոց:	Ք. ք. 5. օր Մենդեան պահոց:	Ք. ք. 6. օր Մենդեան:	Ք. ք. 7. օր Մենդեան:	Ք. ք. 8. օր Մենդեան:	Ք. ք. 9. օր Մենդեան:	Ք. ք. 10. օր Մենդեան:	Ք. ք. 11. օր Մենդեան:	Ք. ք. 12. օր Մենդեան:	Ք. ք. 13. օր Մենդեան:	Ք. ք. 14. օր Մենդեան:	Ք. ք. 15. օր Մենդեան:	Ք. ք. 16. օր Մենդեան:	Ք. ք. 17. օր Մենդեան:	Ք. ք. 18. օր Մենդեան:	Ք. ք. 19. օր Մենդեան:	Ք. ք. 20. օր Մենդեան:	Ք. ք. 21. օր Մենդեան:	Ք. ք. 22. օր Մենդեան:	Ք. ք. 23. օր Մենդեան:	Ք. ք. 24. օր Մենդեան:	Ք. ք. 25. օր Մենդեան:	Ք. ք. 26. օր Մենդեան:	Ք. ք. 27. օր Մենդեան:	Ք. ք. 28. օր Մենդեան:	Ք. ք. 29. օր Մենդեան:	Ք. ք. 30. օր Մենդեան:	Ք. ք. 31. օր Մենդեան:	Ք. ք. 0. օր Մենդեան:	Ք. ք. 1. օր Մենդեան:	Ք. ք. 2. օր Մենդեան:	Ք. ք. 3. օր Մենդեան:	Ք. ք. 4. օր Մենդեան:	Ք. ք. 5. օր Մենդեան:	Ք. ք. 6. օր Մենդեան:	Ք. ք. 7. օր Մենդեան:	Ք. ք. 8. օր Մենդեան:	Ք. ք. 9. օր Մենդեան:	Ք. ք. 10. օր Մենդեան:	Ք. ք. 11. օր Մենդեան:	Ք. ք. 12. օր Մենդեան:	Ք. ք. 13. օր Մենդեան:	Ք. ք. 14. օր Մենդեան:	Ք. ք. 15. օր Մենդեան:	Ք. ք. 16. օր Մենդեան:	Ք. ք. 17. օր Մենդեան:	Ք. ք. 18. օր Մենդեան:	Ք. ք. 19. օր Մենդեան:	Ք. ք. 20. օր Մենդեան:	Ք. ք. 21. օր Մենդեան:	Ք. ք. 22. օր Մենդեան:	Ք. ք. 23. օր Մենդեան:	Ք. ք. 24. օր Մենդեան:		

Խ Ո Յ Ն

ԱՍՏՂԱԴՆՑ ԵՐԻ ԳՈՒՇԱԿՈՒՄ ԻՆՆԸ

Մ Ա Ր Տ. — Խոյն. Այս համա- տեղութեան տակ ծնուած տղան եռանդոտ, արդարադատ, քաղցրա- խօս, հետաքրքիր և կրքոտ բնա- ւորութեան տէր է լինում. ոչ տը- ւած խօսքն է պահում, և ոչ խոս- տունն կատարում:

Իսկ այս համատեղութեան տակ ծնուած աղջիկը գեղեցիկ է, ար- դարասէր, քաղցրեղէն սիրող, շա-

տակեր և խր նկատած բաները մտնին երկարուրարակ դատողու- թիւններ սուտղ, ալղ պատճառով էլ ստախօս, անխնայ զրպարտող ու շուտ զայլացող է լինում:

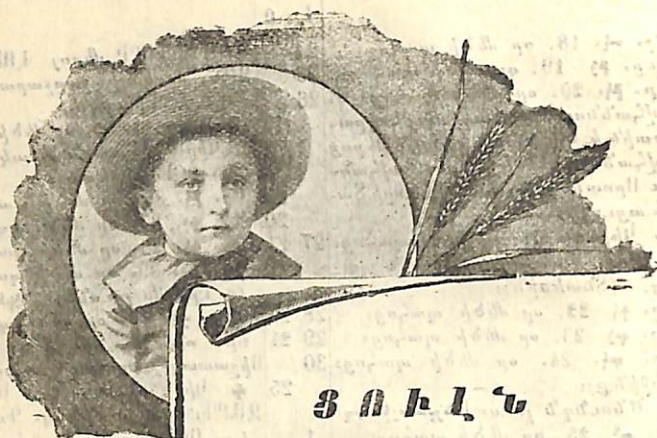
Այս ամսին ծնուածներն առհա- տարակ առեորի մէջ լաջողութիւն են ունենում, թէև ժլատ են լի- նում. միայն հոկտեմբեր ամսից զգուշանալու են:

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24										
	Նշ. 18. օր մեծի պահոց:	Ուր. 19. օր մեծի պահոց:	Նը. 20. օր մեծի պահոց: Ս. Յովհաննու Երուսաղէմայ Հայրապետին և Ս. Հայրապետացն մերոց Յովհաննու Օձնեցւոյն, Յովհաննու Որոտնեցւոյն և Գրիգորի Տաթևացւոյն:	* Կիր. 21. օր մեծի պահոց: Գ. Կիր. Քառասնորդական պահոց.—(Տառախին):	Քշ. 22. օր մեծի պահոց:	Գշ. 23. օր մեծի պահոց:	Դշ. 24. օր մեծի պահոց: (Սիջինք):	Յնուեղն լուս. Անյրառն եղ.	Նշ. 25. օր մեծի պահոց:	Ուր. 26. օր մեծի պահոց: Արեղ. ՚ի Խոյն մտանէ 10 ժ. 38 ր.	Նը. 27. օր մեծի պահոց: Ս. Մանկանցն Քառասնից, որք է Սերաստիկ կատարեցան:	* Կիր. 28. օր մեծի պահոց: Ն. Կիր. Քառասնորդական պահոց. (Գատարդին):	Քշ. 29. օր մեծի պահոց:	Գշ. 30. օր մեծի պահոց:	Դշ. 31. օր մեծի պահոց: Ծ Առ. քառ. լուս. Հոգեբանութեան:	Նշ. 32. օր մեծի պահոց:	Ուր. 33. օր մեծի պահոց: Յերկիոյեան նախատօնակ:	* Նը. 34. օր մեծի պահոց:	Ս. Գրիգորի մերոյ ԼՈՒՍԱԻՈՐ-ՉԻՆ, ստակի չարչարանացն և մտին ի Վերացն:	* Կիր. 35. օր մեծի պահոց: Զ. Կիր. Քառասնորդական պահոց.—(Գալստեան):	Քշ. 36. օր մեծի պահոց:	Գշ. 37. օր մեծի պահոց:	Դշ. 38. օր մեծի պահոց:	Նշ. 39. օր մեծի պահոց: Ծ Լրումն լուսնի. Անյրառն:	Ուր. 40. օր մեծի պահոց:	Նը. 41. օր մեծի պահոց: Յիշատակ Ղազարու յարութեան:	* Կիր. 42. Կիր. ԾԱՂԱԿԱ-ԶԱՐԿ: Պահք: Յերեկ. Իռնաբացէք: Ռուսաց Յ. Ծաղկազարդ և Աւետումն:	Աւագ-Ներկուշաբթի քչ. Պահք:	Սւագ-Ներքշաբթի քչ. Պահք: Յիշատակ 10 կուսանաց:	Աւագ-Չորեքշաբթի քչ. Պահք:	* Աւագ-Հինգշաբթի քչ. Յի-ՇԱՏԱԿ ՈՏՆԱԼՈՒՍՅԻ: Պահք:	* Աւագ-Ուրբաթ քչ. Պահք: Յիշ-Չարչարանաց և Խաչկութեան Տեառն մերոյ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ	Ե Վեր. քառ. լուս. Գաթանային:	Աւագ-Շաբաթ քչ. Ճրագալոյց Յարութեան: Նաւահատիկ: Յե-րկիոյեան զինի պատարադի նախատօնակ:

Այս ամսուայ 1-ից մինչև 31-ը օրն աւելացել է 2 ժ. 10 րոպէ:

Յ Ո Ւ Լ Ն

ԱՍՏՂԱԳԷՏՆԵՐԻ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Ա Պ Ր Ի Լ. - Յուլն. Այս համաս-
տեղութեան տակ ծնուած տղան
աներկիւղ է, կտրուկ, զայրաց-
կոտ, խստասիրտ և իւր թշնամի-
ներին հալածող: Թէև ունեւոր բաց
ժլատ. բաղդաւորութեամբ կրճալի
և դրան նպաստող զէպքերը իւր
ցանկութիւնները կը կատարեն:
Շատ էլ կը ճանապարհորդի:
Իսկ այս համաստեղութեան տակ
ծնուած աղջիկը բնութեամբ ու-
ժեղ, եռանդոտ, աշխուժով, թէև

բնութեամբ անժուժկալ կը լինի-
միայն իբրև ամուսին խոնարհ և
հաւատարիմ կը լինի, եթէ իւր և իւր
ամուսնու բնաւորութիւններն ի-
րար համապատասխանեն:
Ապրիլ ամսին ծնուածներն առ-
հասարակ ոտքերի ու ուղեքից զգու-
շանալու են: Իրենց կեանքը եր-
կու մասի կը բաժանուի. առաջին
մասը շատ վտանգալից կանցնի և
կըտնի մինչև 33 տարեկան հասակը:

0	Լ 0	Լ		
1	* Կիր. Գ. 2. ՉԱՏԻԿ: (Ս. Յարու- թիւն Քրիստոսի): Ուտիք է մեզ անխնայ մինչև Համբարձումն: Եւ Յունաց և Իսլամաց, որոց ու- տիք է մինչև ցնոր-Վիւրակէ: Եւ Լատինաց Զատիկ:	25 14 15	Նը. Գ. 14. օր Յինանց: * Կիր. Գ. 15 օր Յինանց: Աշ- խարհամտորան Կիւրակէ. (Կա- նանչ Կիւրակէ): Հանգիտաւոր օր ուրտի Մոզնայ Ս. Գէորգ եկե- ղեցւոյն Տիֆլիսայ:	9 10
2	* Բշ. Գ. 2. օր Զատիկ: Յիշա- տակ մեւելոց:	26 16 17	Բշ. Գ. 16. օր Յինանց: Գշ. Գ. 17. օր Յինանց:	11 12
3	* Գշ. Գ. 3. օր Զատիկ:	27 18	Գշ. Գ. 18. օր Յինանց:	13
4	* Գշ. Գ. 4. օր Զատիկ:	28 19	Եշ. Գ. 19. օր Յինանց:	14
5	Եշ. Գ. 5. օր Զատիկ:	29 20	Ուր. Գ. 20. օր Յինանց:	15
6	Ուր. Գ. 6. օր Զատիկ: Յերեկո- յեան նախատանակ: © Մուսնի լուս. Աշտարակի եղ.	1 21 22	© Լըուսի լուսնի. Փոքր-Կոնստ. եղ. Նը. Գ. 21. օր Յինանց: * Կիր. Գ. 22. օր Յինանց: Գ. Կիր. (Կարմիր-Կիւրակէ):	16 17
7	* Նը. Գ. 7. օր Զատիկ: ՏՍՆ Ա- ԻՅՏՄԱՆ Ս. Կուսին ՄԱՐԻԱՄՈՒ Եւ Յիշատակ գլխատման Ս. Յով- հաննու Մկրտչի: © Արեգ. Գ. Յուն մասնէ:	2 23 24 25	Բշ. Գ. 23. օր Յինանց: Գշ. Գ. 24. օր Յինանց: Գշ. Գ. 25. օր Յինանց:	18 19 20
8	* Կիր. Գ. 8. օր Զատիկ: Բ. Կիր. Նոր Կիւրակէ. (Կրկնագատիկ):	3 26 27 28	Եշ. Գ. 26. օր Յինանց: Ուր. Գ. 27 օր Յինանց: Նը. Գ. 28. օր Յինանց:	21 22 23
9	Բշ. Գ. 9. օր Յինանց:	4	Ս. Առ. քառ. լուս. Զատիկաւոր	
10	Գշ. Գ. 10. օր Յինանց:	5 29	* Կիր. Գ. 29. օր Յինանց: Ե.	24
11	Գշ. Գ. 11 օր Յինանց:	6	Կիր. Տօն Երեման Ս. Խաչի:	
12	Եշ. Գ. 12. օր Յինանց:	7 30	Բշ. Գ. 30. օր Յինանց:	25
	Ս. Առ. քառ. լուս. Խաչի եղ.		Այս ամսուայ 1-ից մինչև 30-ը օրն աւելացել է 2 ժ. 4 րոպէ:	
13	Ուր. Գ. 13. օր Յինանց:	8		

Ե Կ Ա Յ Ի Ո Ր Ն

ԱՍՏՂԱԳԷՏՆԵՐԻ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹՈՒՆՆԸ

Մ Ա Յ Ի Ս.—Եկաւորն. Այս հաստեղութեան տակ ծնուած արեգան ինչպէս արտաքուստ զեղեցիկ է, այնպէս էլ ի ներքուստ հոգով բարի, խելօք, շրջանկատ, մեծահոգի և մասամբ կասկածոտ, ճարպիկ, խորամանկ և ազատ արհեստների սիրահար: Այդ պիսիների սիրտը կարծես սիրոյ և բարեկամութեան համար է ստեղծուած: Եւ բաղդաւոր են լինում, եթէ իրենց կեանքը կապում են այնպիսի կնոջ կամ բարեկամի հետ, որոնք նոյնպէս սոյն համաստեղութեան տակ են ծնուած:

Իսկ ծնուած աղջիկը լինում է գեղեցիկ, բարի, պարզ և հեզ: Իրենից տարիքով փոքր մարդու հետ բախտաւորութիւն չի գտնիլ, բացի իւր նման բնաւորութիւն ունեցող պատուական ամուսնուց:

Մալիսին ծնուածներն առհասարակ, մարդ թէ կին, գիտութեանց սիրահար են լինում, գործերի մէջ հմուտ, բնաւորութեամբ զիւրաթեք և փափկամարմին: Յի տարեկան հասակում զգուշ պէտք է լինեն հիւանդանալուց:

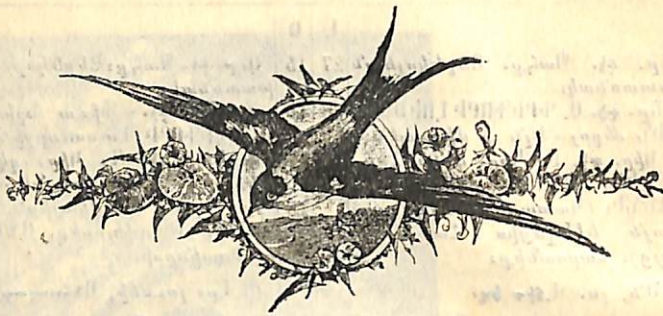
Մ Ա Յ Ի Ս

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
	ԳՉ. ԳՅ. 31. օր Յինանց:	ԴՉ. ԳԻ. 32. օր Յինանց:	ԵՉ. ԵՅ. 33. օր Յինանց:	Ուր. ԵԻ. 34. օր Յինանց:	Շր. ԲՅ. 35. օր Յինանց:	Յն. լուս. փոփոխութիւն:	* Կիր. ԲԻ. 36. օր Յինանց:	ԲՉ. ԲՅ. 37. օր Յինանց:	ԳՉ. ԳԻ. 38. օր Յինանց:	Արեգակն' ի Եկաւորն յտանէ:	ԴՉ. ԳՅ. 39. օր Յինանց:	Ուսաց' փոխադ. նշխարաց Ս. Նիկողայոսի Սքանչելադործի:	* ԵՉ. ԳԻ. 40. օր Յինանց:	ԲՉ. ԲԻ. 41. օր Յինանց:	Ուր. ԵՅ. 42. օր Յինանց:	Սն. ջու. լուս. փոփոխութիւն:	* Կիր. ԲՅ. 43. օր Յինանց:	ԲՉ. ԲԻ. 44. օր Յինանց:	ԳՉ. ԳՅ. 45. օր Յինանց:	ԴՉ. ԳԻ. 46. օր Յինանց:	ԵՉ. ԵՅ. 47. օր Յինանց:	Ուր. ԵԻ. 48. օր Յինանց:	Շր. ԵՅ. 49. օր Յինանց:	Կիր. ԵԻ. 50. օր Յինանց:	Ս. Յովհաննու Կարապետի և Աթանազի կախիկագ.	Ս. Յովհաննու Կարապետի և Աթանազի կախիկագ.	Ս. Յովհաննու Կարապետի և Աթանազի կախիկագ.	Ս. Յովհաննու Կարապետի և Աթանազի կախիկագ.	Ս. Յովհաննու Կարապետի և Աթանազի կախիկագ.	Ս. Յովհաննու Կարապետի և Աթանազի կախիկագ.	Ս. Յովհաննու Կարապետի և Աթանազի կախիկագ.

Ը 9-4 Ը 9 0 7

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
Ա. Կ. Ա. ՄԱՍԻՍԻԱՆԻ

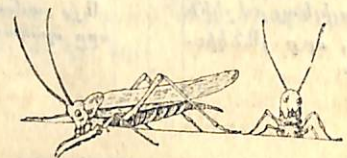

Ա Ռ Ի Ի Ծ Ն

ԱՍՏՂԱԳԷՏՆԵՐԻ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆՆԸ

Յ Ո Ւ Լ Ի Ս. — Առիւծն. Այս հասարակական տակ ծնուած տրդան լինում է պարզապիտա, մարձակ, քաջ, տոտաձեռն, ազատամիտ, մեծահոգի և շատ անգամ հպարտ. իւր ազնիւ հոգովը (քնաւորութեամբ) հակուած է դէպի բարեպաշտութիւն և ցաւակցութիւն: Միևնոյն ժամանակ ծագրատէր է, ուրիշներին զայրացնող ու կրքոտ: Արտաքին զեզեցկութեան շնորհիւ, փափուկ սեռին հաճոյանալու կերպը դիտէ և երկար փաղաքշանքներ շալկելուց

բետոյ հասնում է իւր նպատակին: Իսկ ծնուած աղջիկը զուարթ է, շնորհալի, բարկացող, համարձակ, չարամիտ, վրիժառու, բայց սիրելի և իւր սիրելիին անչափ մեծագամ հպարտ. իւր ազնիւ հոգովը թող: Յուլիսին ծնուածների ամենաբախտաւոր ժամանակն իրենց հասակի միջին տարիքն է և ամենաչաջող ամբան՝ օգոստոսը: Ամենից փտանգաւոր տարին իրենց հասակի՝ 43-րդ տարին է, որ ժամանակ պէտք է զգուշանալ:

0	1	0	1
1	* Կիր. ք. 2. Կիր. զինի Հողեզ. 28	Աբբահամու, Իսահակայ, Յովսէփայ, Յակովբայ, Մովսիս Ահարոնի, Նիքողարու, Յետուայ, Սամուէլի, Սամիւսնի Յեկեթայեայ. 17	
2	Բշ. ք. 1. օր Վարդավ. պահոց: 29	Քարակայ, Գեղէօնի և այլոց Սրբոց նախահարցն: 18	
3	Գշ. ք. 2. օր Վարդավ. պահոց: 30	Ուր. ք. Պահք: 20	
	⊕ Մն. լս. Տօթ, Գեղ Գեղ Կոթոտ: 31	Շք. ք. Ս. որդւոց և Թոռանց Ս. Գրեղորի Լուսաւորչին մերոյ, Արիստակէսի, Վրթանէսի, Յուսահանի, Գրեղորի և Գանիէլի: 19	
4	Գշ. ք. 3. օր Վարդ. պահոց: 1	* Կիր. ք. Գ. Կիր. զինի Վարդավառի: Հարսանիք: Ռուսայ՝ Մարիամու Մագդաղենացոյն: 22	
5	Եշ. ք. 4. օր Վարդ. պահոց: 2	Բշ. ք. Ս. Մահաբայեցոցն, Նիքողարու քահանային, Նամուշեայ և Եօթն որդւոց նորին: 20	
6	Ուր. ք. 5. օր Վարդ. պահոց: 3	Պշ. ք. Ս. Երիտասանից մարգարէիցն, Ոսեայ, Ամոսայ, Միքայի, Յովելեայ, Աբգղու, Նաւուումայ, Ամբակումայ, Յօնանու, Սովոնիայ, Ննգոնայ, Զաքարայ և Մաղաքեայ: 21	
7	Շք. ք. ՅԻՇՍԱՍԿ ՏԱՊԱՆԱԿԻՆ ՀՆՈՅ և ՏՕՆ ՆՈՐՈՅՍ Ս. ԵԿԵՂ.ԵՅ.ՅԻՈՅ: Նաւաղատիք: 4	Պշ. ք. Պահք: 25	
8	* Կիր. ք. Վ.Ս.Ի.Ս.Վ.Ս.Ո. ՄԵ. ծանանէս օր ուխտի Մշոյ Ս. Կարապետ վանքի և Տփղիսայ Ս. Կարապետ Եկեղեցոյն Միջոց ուտիք չորս շաբաթ: 5	⊕ Վր. քա. լս. Շօթիք: 23	
9	* Բշ. ք. 2 օր Վարդավառի: Յիշատակ մեռելոց: Մեծանշանքէս օր ուխտի Միքանաւորի Ս. Սատուածածին Եկեղեցոյն Տրփիսայ (Կրծանիսի): 6	Շք. ք. Ս. Սուրբիայ և Լորից դասերացն, Պիտոսի, Նլախի և Ազապի: 24	
10	Պշ. ք. 3. օր Վարդավառի: 7	Ուր. ք. Պահք: 27	
	⊕ Արեղակն ՚ի Առիւծն մասնէ: 8	Շք. ք. Ս. Երևտոսի Ժողովոյն 200 Հայրապետացն: 25	
	⊕ Սա. քա. լս. Տօթ եղանակ: 9	* Կիր. ք. Գ. Կիր. զինի Վարդավառի: Հարսանիք: 26	
11	Պշ. ք. Պահք: 8	Պշ. ք. Ս. Կիրակոսի և մօրն նոր Յուզիտայի և Ս. վկայիցն Գորգիտի, Պողեքստի և Գրեղորիսի: 27	
12	Եշ. ք. Ս. Նայեայ մարդարէին: 9	Պշ. ք. Ս. Վահանայ Գողթնացոյն, Նեզենայ կուսին և Հօրն նորա Փիլիպպոսի և մօրն Կողդեայ և երկ. եղբարցն Սերգեայ և Ապիտոնի և երկուց ներքինեացն: 28	
13	Ուր. ք. Պահք: Յերեկոյեան նախատօնակ: 10		
14	* Շք. ք. Ս. Թ.Ս.Գ.Ե.ՈՍԻ Աւարքեայն և Ս. Սանդիտոյ կուսին: 11		
15	* Կիր. ք. Բ. Կիր. զինի Վարդավառի: Հարսանիք: 12		
16	Բշ. ք. Ս. Կիպրիանոսի եպիսկոպոսին և 45 վկայիցն և Ս. կուսանացն Յուստինեայ, Եկիմեայ և Քրիտոսինեայ: 13		
17	Պշ. ք. Ս. Աթանազիեայ եպիսկոպոսին և տան աշակերտացն և հինգ վկայիցն: 14		
18	Պշ. ք. Պահք: 15		
	⊕ Լր. լուսնի. Կօթիքի եղանակ: 15		
19	Եշ. ք. Ս. Նախահարցն Ս. դամայ, Աբէլի, Սեթայ, Ննովբայ, Ննովայ, Նոյի, Մելքիսեդեկի, 16		
		Սյս ամսուայ 1-ից մինչև 31-ը օրը պահանել է 1 Ժ. 26 րոպէ.	

ԳՌԱՍՏՈՍ - ԿՈՅՍՆ

ԱՍՏՂԱԴՆԵՆԻԻ ԳՈՐԾԱԿՈՒԹԻՒՆՆԸ

ՕԳՈՍՏՈՍ.— Կոյն. Այս համաստեղութեան տակ ծնուած արեւելացիները կ'ունենան զանազան բարեկազմ է, անկեղծ, մեծաճակ, խելօք, ողջատու, համարձակ և բարեգործ: Կեանքի մէջ վարուելու կերպը չիմանալով ուսանելու տեսակ հնարքներէն զուրկ լինելով՝ շուտ-շուտ խարում է և լափշտակում:

է, ժուժկալ, աչքերը դեղեցիկ և երեսի դժպտութիւնը որոշ: Եռտեղան կ'ամուսնանալ, իւր ընտանիքում սիրելի, բարեպաշտ, հաւատարիմ և աննման մալը կը լինի, իսկ իւր որդիքը, որոնք աւելի իրական սեռին կը պատկանին, նորնպէս մինը միւսից աւելի դրուելի ու գեղեցիկ կը լինին:

Իսկ ծնուած աղջիկն ամօթխած

Օ Գ Ո Ս Տ Ո Ս

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31							
	ԳՂ. ԲՅ. Պահչը:	ՆՂ. ԲԻ. Ս. վկայեցն Եւզենիտի, Սալաբրիտի, Վաղերիտի, Կանգիտի և Ակիւղասայ:	ՍՆ. լս. Հոգի-տիւ Կիւ -նչբե:	Ուր. ԲՅ. Պահչը:	Նը. ԲԻ. Եփեսոսի Ս. Ժողովոյն Երկու հարեւը հայրապետացն:	* Կիր. ԲՅ. Ն. Կիր. զկնի վարդ. Բարեկեն. Ս. Աստուած. պահոց:	ՔՂ. ԲԻ. 1. օր Ս. Ածած. պահոց: Ուսաց՝ վարդալաւ:	ԳՂ. ԲՅ. 2. օր Ս. Ածած. պահոց:	ԳՂ. ԲԻ. 3. օր Ս. Ածած. պահոց:	ՆՂ. ԲՅ. 4. օր Ս. Ածած. պահոց:	Ե Աւ. քա. լուսնի. Պարզոյ:	Ուր. ԲԻ. 5. օր Ս. Ածած. պահոց:	Նը. ԲՅ. Տօն Նորակաթի, Ս. Եջ. Միսման, քառ տակտան Ս. Գրեգորի Լուսաւորչին մերոյ, Նաւահատիք: Յերեկոյն նախատեսակ:	Սրեգ. Ի Կոյն մտանէ:	Ըստ տունարի մերում նաւասարդ և տարեմուտ ՌՅՄԱ և 4391 Թ. բուն ամարի:	* Կիր. ԲԻ. վերսփոնիտի Ս. Աստուածածնի. Ձկնի պատարագէ կատարի օրհնութիւն խաղողոյ: Ինն օր նախատեսակ: Միջոց ուստիք չորս շաբաթ: Հանդեսաւոր օր ուխտի Բեթղէնի Ս. Աստուած. եկ. Տիփսիայ:	* ՔՂ. ԲՅ. 2. օր վերափոխման: Յիշատակ մեռելոց:	ԳՂ. ԲԻ. 3. օր վերափոխման:	ԳՂ. ԲՅ. 4. օր վերափ. Պահչը:	Ուսաց՝ վերափոխման:	ՆՂ. ԲԻ. 5. օր վերափոխման:	Ե լր. լուսնի. Փոփոխութիւն ել:	Ուր. ԲՅ. 6. օր վերափ. Պահչը:	Նը. ԲԻ. 7. օր վերափոխման:	* Կիր. ԲՅ. 8. օր վերափոխման:	ՔՂ. ԲԻ. 9. օր վերափոխման:	ԳՂ. ԲՅ. Ս. Յովակիմայ և Աննայի ծնողաց Ս. Աստուածածնի և կանանցն Իւղաբերց:	ԳՂ. ԲԻ. Պահչը:	ՆՂ. ԲՅ. Ս. Երեմ. մարգարէին:	Ե վր. քա. լուսնի Անգո. ել:	Ուր. ԲԻ. Պահչը:	Նը. ԲՅ. Ս. Ասաքելոցն Թոմայի, Յակովբայ և Եմաւունի Յեր. նախ. Պահչը:	* Կիր. ԲԻ. Գ. Կիր. զկնի վերափոխման: Գիւտ-Գոտոյ Ս. Աստուածածնի Հարսանիք:	ՔՂ. ԲՅ. Ս. Ստեփանոսի Ուր. Գրեգորի և ս. վկայեցն Գորհարչեայ, Մամիլիսի, Տուրիկոսի և Ուտիկոսի:	ԳՂ. ԲԻ. Ս. մարգարէիցն. Եղբ. կիկելի, Եղբ. և Ջաքարայի հօրն Ս. Յովհաննու Մկրտչի:	ԳՂ. ԲՅ. Պահչը: Ուսաց՝ գլխա-տուն Ս. Յով. Կարապետին:	ՆՂ. ԲԻ. Ս. Յովհաննու Կարապետին և Յորայ արդարոյն: Ուսաց՝ փոխադրութիւն նըշխարաց Ս. Ալէքս. Նեակացոյ: Ուր. ԲՅ. Պահչը:	Այս ամսուայ 1-ից մինչև 31-ն օրը պակասել է 2 ժ. 14 րոպէ:

ԿՇԻՌՆ

ԱՍՏՂԱԳԷՏՆԵՐԻ ԳՈՌՇԱԿՈՌԹԻՒՆԸ

Ս Ե Պ Տ Ե Մ Բ Ե Ր. - Կշիռն. Այս համապատեղութեան տակ ծնուած տղան վիճաւէր է, կամակոր, ծաղրաբան և սաստիկ իւր բաւականութեանց ետեից ընկնող. ունի և լաւ ձևեր, ճառախօսութեան ձիրք, բարեհամբույր է, միայն երբ իւր շահերը պահանջուծ են՝ իւր տուած խոստումը շատ հեշտ է զըրտուծ և, իւր ունեցած զգաստութեան շնորհիւ, շատ վտանգներից

հեշտութեամբ զերծ մնում. Իսկ ծնուած աղջիկը սիրելի է ուրախ, հրապուրիչ ձևերով օժտուած, բախտաւոր և բազմաթիւ երկրպագուներ ունեցող. միայն զգաստ պէտք է լինի, որովհետեւ վերջն անսպառնալի զղջալու է: Սեպտեմբերին ծնուածներն առհասարակ ինչպէ՛ 33 տարեկան հասակում, այնպէս էլ ջրից միշտ զգուշանալու են:

Ս Ե Պ Տ Ե Մ Բ Ե Ր

0		1	0		1
1	Եր. օյ. Տօն Երկերի Սուրբ Ժողովը 318 Հայրապետացն:	30	18	Գշ. քն. 3. օր. Տօն Ս. Եկեղեցւոյ:	17
	⊗ Մնունդն լուսնի. Աշտոտի եղ.		19	Դշ. քն. 4. օր. Տօն Ս. Եկ. Պահլք:	18
2	* Կիր. քն. Դ. Կիր. զկնի վերափոխման:	1	20	Նշ. քն. 5. օր. Տօն Ս. Եկեղեցւոյ:	19
3	Բշ. քն. Ս. Անդրէի զօրավարն և բանակի նորն, Կալենիկոսի և Դոմիտայ վկայեցն:	2	21	Ուր. քն. 6. օր. Տօն Ս. Խաչի:	20
4	Գշ. քն Ս. Անդրեանոսի և կնոջն նորա Անատոլայ, Թէոդորոսի և Ելեթիւրոսի վկայեցն:	3	22	Պահլք:	21
5	Դշ. քն. Պահլք:	4	23	Եր. քն. 7. օր. Տօն Ս. Խաչի:	22
6	Նշ. քն. Ս. Աբրահամու և Խորենայ անարծաթ բժշկացն, Կողմայի, Դամիանոսի և Սատուածատի վկայեցն:	5	24	Ե վեր. քն. լս. վէթ եղանակ:	23
7	Ուր. քն. Պահլք: Յերեկոյեան նախատնակ:	6	25	* Կիր. քն. Բ. Կիր. զկնի Ս. Խաչի: Բարեկենդան վարագայ Ս. Խաչի:	24
8	* Եր. օյ. Տօն Մննդեան Ս. ԱՍՏՈՒՍԻՄԵՆԻՆ 'ի յմենայէ. - Եւս Ռուսաց:	7	26	Բշ. օյ. Պահլք: Ս. Մամասայ, Փե. լեկտիմօնի և Սիմէօնի Սիւնակեցւոյն:	25
	⊗ Ս. լս. քն. Պարզայ:		27	Գշ. օյ. Պահլք: Ս. Կուսանացն Փեփրոնեայ, Մարիանեայ և Շուշանայ դստեր մեծին վարդանայ:	26
9	* Կիր. օյ. Ե. Կիր. զկնի վերափոխման: Բարեկենդան Ս. Խաչի պահոց:	8	28	Դշ. քն. Պահլք: Ս. Կուսաց' Ննջումն Ս. Յովհաննու Աւետարանչին:	27
10	Բշ. քն 1. օր Ս. Խաչի պահոց:	9	29	Գշ. քն. Պահլք: Ս. Հայրապետացն Բարդաւմեոս, Անթիմոսի և Նրանոսի:	28
	⊗ Արեգ. 'ի Կշիռն մտանէ:		30	Ուր. քն. Պահլք:	29
	⊗ Աշնանամուտ և Հասարակած - Տիւ և զիշեր Հաւասար:			Եր. քն. 8. օր. Գէորգայ զօրավարին, Աշոկոսի և Ռոմանոսի երգեցողն: Հանդիսաւոր օր ուր տի Տիֆիսայ մերձակայ Եաննա բաղ (Ս. Գէորգ Եկեղ. ուխտասեղոյն):	
11	Գշ. քն. 2. օր Ս. Խաչի պահոց:	10		* Կիր. քն. Գ. Կիր. զկնի Ս. Խաչի: Տօն վարագայ Ս. Խաչի: Հարսանիք: Տարեդարձ Ս. Օծման Տ. Տ. Մկրտչի Ս. ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի, Ռուսաց' Ս. Գրեգորի Լուսաւորչին մերոյ և Ս. Կուսանացն Նախիտմանց և Գայեանեանց:	
12	Դշ. քն. 3. օր Ս. Խաչի պահոց:	11		⊗ Մնունդ լս. Զատիկաբար եղ:	
13	Նշ. քն. 4. օր Ս. Խաչի պահոց:	12			
14	Ուր. քն. 5. օր Ս. Խաչի պահոց: Ռուսաց' Խաչիբաջ:	13			
15	Եր. քն. Տօն Ս. Եկեղեցւոյս ի նաւակաարիս Ս. Խաչին: Նաւակաա.	14			
	⊗ Լրումն լուսնի. Աշտոտի եղ.				
16	* Կիր. օյ. ԽԱԶՎԵՐԱՑ:	15			
17	* Բշ. օյ. 2. օր. Տօն Ս. Խաչի, Յիշատակ մեռելոց:	16			

Այս ամսուայ 1-ից մինչև 30-ը օրը պակասել է 2 Ժ. 14 րոպէ:

Կ Ա Ր Ի Ճ Ն

ԱՍՏՂԱԳԵՏՆԵՐԻ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹՈՒՆԸ

Հ Ո Կ Տ Ե Մ Բ Ե Բ.—Կարիճն. Այս համաստեղութեան տակ ծնուած աղան համարձակ է և խորամանկ, քայց իւր պակասութիւնները ծածկելով՝ իւր արտաքին գեղեցկութեամբ խաբում է և շատերի աչքը շլացնում: Սրիտողներ, այսպիսի կեղծաւորներին երբէք չհաւատաք, դրանք միայն երեսանց են ուրախ երևում, այդպիսիների ծիծաղը վնասակար է, աղէտաբեր և առանձնութեան ժամանակ դրանք մեղամաղձութեամբ են տանջուում:

Իսկ ծնուած աղջիկը՝ աշխոյժով լի, ստասաց, ծածկամիտ, կեղծաւոր, դաւաճան, փոփոխամիտ և

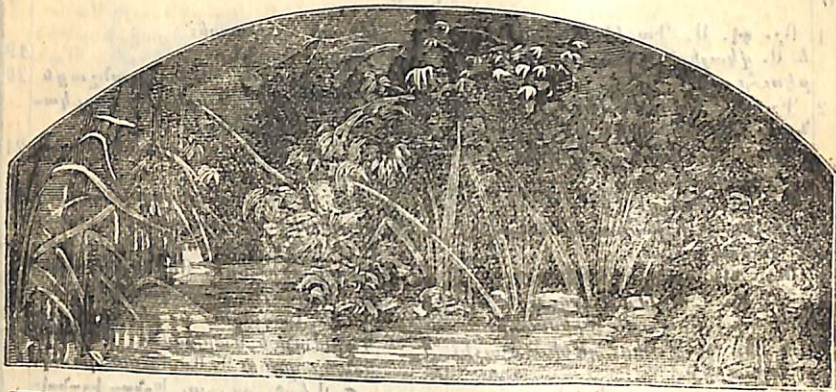
աղան. սիրում է ծաղրել և ուրիշների մասին վատ կարծիք լայտնել: Եւ չնայելով իւր քաղցրանկատութեան ու բարեհաճոյ ձեւերին՝ սիրտը բարութեամբ չէ համակուած:

Հոկտեմբերին ծնուածներն առհասարակ իրենց գործերում լաշողութիւն են գտնում և հարստութիւն են ձեռք բերում: 41 տարեկան հասակումն է, որ թէ իրենց բնաւորութիւնն է փոխուում դէպի լաւը և թէ իրենց գործերի մէջ փոփոխութիւն է լինում: Միայն 25 տարեկան հասակում հիւանդանալուց զգուշանալու են:

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31																																				
1	Բշ. ԳԼ. Ս. Դաւթի Դիմեցւոյն և Ս. վկայիցն Դամբէոսի և Դամբէուհայն:	2	Վշ. ԵՅ. Ս. Ետտաթէոսի և կնոջ նորա Թէոփիտոսի և երկուց որդւոցն և կուսանացն Երմոնեայ և Նեքտասինեայ:	3	Իշ. ԵԳ. Պահք:	4	Նշ. ԵՅ. Ս. Իշխանացն Սահակայ՝ և Համադասայ:	5	Ուր. ԲԻ. Պահք:	6	Նը. ԲՅ. Ս. Եթանասուն և երկու աշակերտացն Քրիստոսի:	7	* Կեր. ԲԻ. Դ. Կեր. զկնի Ս. Խաչի: Հարսանիք:	8	Շ Սու. քու. լու. Փոփոխութեան և Երանոսի Հետեոզին Ասաքերոցն:	9	Վշ. ԳԼ. Ս. կուսանացն Թեկղի, Վարվառեայ և Պեղեղեայ:	10	Վշ. ԵՅ. Պահք:	11	Նշ. ԵԳ. Ս. Պանտալեոնի բժշկին. Երմողեայ քաղանային և Եւպրակեայ կուսին:	12	Շ Արեգակնի Դի Կարիճն մտանէ: Ուր. ԲՅ. Պահք:	13	Նը. ԲԻ. Ս. Թարգմանչաց վարդապետացն մերոց Մեսրոպայ, Նիղիշէն, Մոյսէի քերթողին, Դաւթի անյող՝ փիլիսոփային, Քրիզոստի Նարեկացւոյն և Ներսիսի Կայեցւոյն:	14	* Կեր. ԲՅ. Ե. Կեր. զկնի Ս. Խաչի: Հարսանիք:	15	Բշ. ԳԼ. Գիւտ Նշխարաց Ս. Քրիզոստի Սղուանից կաթողիկ. և Սրբ. Բող Հարցն Թաթրայ, Վարսի և Ռումասու, Անտոնի և Կրօնիկեայ և Եթան խոտածարակացն որք Յիննակնեայ վանսն կատարեց:	16	Շ Լր. լուսնի. Զարթեփն եղ. Վշ. ԵՅ. Ս. Առաքել. Անանիայի, Մատթէի, Բառնբայ, Փիլիպպ. Յովհաննու, Շիղայի և Սիդիմոսի:	17	Վշ. ԳԼ. Պահք:	18	Նշ. ԵՅ. Ս. Դիոնէսիոսի Արիսպագացւոյն, և Առաքելոցն Տիմո-	1	Թէոսի և Տիտոսի:	19	Ուր. ԵԳ. Պահք:	20	Նը. ԲՅ. Ս. Աւետարանչացն Մատթէոսի, Մարկոսի, Լուկասու և Յովհաննու:	21	* Կեր. ԲԻ. Զ. Կեր. զկնի Ս. Խաչի: Հարսանիք:	22	Բշ. ԳԼ. Ս. Լուկիանոսի Հարկաւրապետին որ Հաւատաց ի Խաչի լուծիւնն Քրիստոսի և Յովսէփայ Աստուածաձորն, Յովսէփայ Արեմաթացւոյն, Բարեկամին Քրիստոսի Լաղարու և քերցն նորա Մարթայի և Մարիամու: Ռուսաց Տօն Լազարու Ս. Աստուած պատկ.	23	Շ Կեր. քու. լու. Խաչի եղածով:	24	Վշ. ԳԼ. Ս. Թէոդոտոնի քաղանային, Զենոնի զինաւորին և Մակարայ, Եւդոքսեայ և Ռամելայ:	25	Վշ. ԵՅ. Պահք:	26	Նը. ԵԳ. Ս. Խարիթեանց և Ս. վկայիցն Արտեմայ և Քրիստափորի և երկուց կանանցն Կալիսիկեայ և Սկիւլինեայ:	27	Ուր. ԵԳ. Պահք:	28	Նը. ԵԳ. Ս. Երկոտասանից վարդապետացն Ռեթէոսի, Դիոնէսիոսի, Սեղբերտոսի, Աթանասի, Կիւրղի Երուսաղեմացւոյն, Նիքիեմի նորնն ասորոյ, Բարսեղի կեսարացւոյն, Գրիգորի Նիսացւոյն, Քրիզոստի Աստուածաբանն, Եպիփանու Կարբացւոյն, Յովհաննու Ոսկեբերանին և Կիւրղի Աղէքսանդրացւոյն:	29	* Կեր. ԲՅ. Ե. Կեր. զկնի Ս. Խաչի: Գիւտ - Խաչ: Հարսանիք:	30	Բշ. ԳԼ. Ս. Անաստասայ քաչ. Վարոսի և Թէոդորեանայ և որոցոց նորա և որք ընդ նմա կատարեցն:	31	Վշ. ԳԼ. Ս. Հիպոլիտեանցն, որք ի Սամուտտ կատար. և Ս. Անեռիոնոսի Սեբաստացւոյն, Բարեկայ Տերոյն և ՏՃ աշակերտացն նորին:	1	Շ Մնունդ. լու. Աղաթեփ եղ. Վշ. ԳԼ. Պահք:	1	Այս ամսուայ 1-էց 31-ն օրը պակասել է 2 ժ. 10 րոպէ:

7 5 3 7 5 3 2 1 2
70 19

Ա Ղ Ե Ղ Ն Ա Ի Ո Ր Ն

ԱՍՏՂԱԳԷՏՆԵՐԻ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Ն Ո Յ Ե Մ Բ Ե Ր.— Աղբղնաւորն. Այս համաստեղութեան տակ ծընուած տղան քաջ է և արի, խելօք, բարեկամներ շուտ գտնող, առողջակազմ, ճշմարտասէր, հաստատամիտ, վարուող, աշխատասէր, ի բնէ բարեպաշտ, սրտով ուրախ, բարի և իւր ունեցած լաւ լատկութիւններէ համեմատ անչափ ինքնասէր:

Իսկ ծնուած աղջիկը՝ գործունեալ և աչալուրջ, աշխատասէր,

բարեպաշտ, բարի և սրտով ուրախ, Գլխաւոր պակասութիւնը իւր կասկածոտ բնաւորութիւնն է:

Նոյեմբերին ծնուածներն առհասարակ արդիւնաբերութեան մէջ բախտաւոր են լինում և միջին տարիքում կարողութեան տէր:

33 տարեկան հասակում հրահրանալուց զգուշանալու են և յիշէ չափաւոր ու ժուժկալ կիսանք վարենք մինչև խորին ծերութեան կը հասնեն:

Ն Ո Յ Ե Մ Բ Ե Ր

30 ՈՐ

0	1	0	1
1	ԵՂ. ԳՅ. Ս. Յովհաննու Ոսկերչւան Հայրապետին:	2 15	ԵՂ. ԳՅ. Ս. Գուրխասայ, Սամուկնասայ, Աբիբայ սարկաւազին, Ռամանոսի միայնակեցւոյն, Մանկանն-խոստովանողի և Հիւսիքոսի զինաւորին:
2	Ուր. ԳԻ. Պազգ:	3	Ուր. ԳԻ. Պազգ:
3	Շբ. ԵՅ. Տօն ամենայն սրբոց— Հնոց և Նորոց, յայտից և անյայտից:	4	Շբ. ԵՅ. Ս. Առաքելոցն Անդրէէ և Փիլիպպոսի:
4	Ք. Կիր. ԵՅ. Կիր. զինի Ս. Խաչի Հարսանիք:	5 17	Ք. Կիր. ԳԻ. Փ. Կիր. զինի Ս. Խաչի և Բարեկենդան Յիսնակի պաշոց:
5	ԲՂ. ԲՅ. Ս. Ստեփաննոսի Հռոմայ Հայրապետին և քահանայացին, սարկաւազացն և Ժողովուրդացն:	6 18	ԲՂ. ԵՅ. 1. օր Յիսնակի պաշոց:
6	ԴՂ. ԲԻ. Ս. Ակիմիմայ եպիսկ. Յովսէփայ քահ. Պիլիթայայ սարկաւազին և Պատրիկ վային:	7	Շ Վր. քա. լս. Անյրեայի եղ.
	Յ Առ. քա. լս. Անյրեայի եղ.	20	ԴՂ. ԵՅ. 2. օր Յիսնակի պաշոց:
7	ԴՂ. ԳՅ. Պազգ:	21	Յերեկոյեան նախատօնակ:
8	ԵՂ. ԳԻ. Ս. Հայրապետացն Մեղրոսի, Աղէքսանդրոսի, Պողոսի խոստովանողին և Ս. Կոստանացն Վարկիանոսի և Վարդիբոսի:	22	Ք. ԴՂ. ԲՅ. 3. օր Յիսնակի պաշոց:
9	Ուր. ԳՅ. Պազգ: Յերեկ. նախատ.	23	Կոստ. ԲՅ. Ս. Գրիգորի Աբանչելագործին, Նիկողայոսի Հայրապետին և Միւսայ եպիսկոպոսին:
10	Շբ. ԳԻ. Ս. Հրեշտակապետացն Գաբրիէլի և Միքայէլի և ամենայն երկնային զօրացն:	24	Ք. Կիր. ԳՅ. Ս. Կիր. Յիսնակի Հարսանիք:
	Սրբ. ԵՅ. Ս. Աղեղնաւորն մտանէ:	25	ԲՂ. ԳԻ. Ս. Կուսանացն Յուլիանայ և Վասիլուհայ:
11	Ք. Կիր. ԵՅ. Կիր. զինի Ս. Խաչի Հարսանիք:	26 27	ԴՂ. ԵՅ. Ս. Գուրխասայ քահանայացւոյն և միւս Մեղրոսի եպ. Բուրայ քահանային և Շինու սարկաւազին:
12	ԲՂ. ԵՅ. Ս. Մեղրոսի Անտիոքայ Հայրապետին և Միլասայ եպիսկոպոսին և միւս Մեղրոսի եպ. Բուրայ քահանային և Շինու սարկաւազին:	13	ԴՂ. ԵՅ. Ս. Կիր. Յիսնակի և Բասիլիկոսի քահանային:
14	ԴՂ. ԲԻ. Պազգ:	14 29	Շ Վր. քա. լս. Անյրեայի Պապուայ:
31	ԴՂ. ԲՅ. Ս. Կիր. Յիսնակի և Բասիլիկոսի քահանային:	28	Շբ. ԵՅ. Ս. Աղեղնայ Հայրապետին և Բազարատայ Տոստենայ եպիսկոպոսին:
	Շ Վր. քա. լս. Անյրեայի Պապուայ:	29	Ուր. ԳԻ. Պազգ:
14	ԴՂ. ԲԻ. Պազգ:	30	Շ Վր. քա. լս. Անյրեայի Պապուայ:
	Շ Վր. քա. լս. Անյրեայի Պապուայ:	15	Ս. յո ամսուայ 1-ից մինչև 30-ը օրը պակասել է 1 Ժ. 19 րոպէ:

ԱՅՏԵՂՋԻԻՐՆ

ԱՍՏՂԱԿԷՏՆԵՐԻ ԳՈՐԾԱԿՈՒԹ ԻՒՆԸ

ԳԵԿՏԵՄԲԵՐ.— Այժեղ շիւրն. Այս համաստեղութեան տակ ծընուած տղան թէև այնքան բախտաւոր չի լինիլ և ձախորդութիւններ չատկէքայէ, բայց ճշմարտասէր, թեթեամիտ, եռանդոտ, չար, ազան և անբարիշտ կը լինի: Իւր մասին մեծ համարում ունի. թէև համեստ է երևում, սակայն դա միայն արտաքին կողմից է և կեղծ, որովհետև իւր ամեն բաւականութեանց սիրահար է:

Իսկ ծնուած աղջիկը՝ արթուն, թեթեամիտ, ջանքի ժամանակը վերին աստիճանի ամօթխած, սակայն վերջը համարձակ և շատ

խառնակիչ. սրակուած ժամանակ ևս խանդոտ՝ թէև այս պակասուած տղան թէև այնքան բախտաւոր չի լինիլ և ձախորդութիւններ չատկէքայէ, բայց ճշմարտասէր, թեթեամիտ, եռանդոտ, չար, ազան և անբարիշտ կը լինի: Իւր մասին մեծ համարում ունի. թէև համեստ է երևում, սակայն դա միայն արտաքին կողմից է և կեղծ, որովհետև իւր ամեն բաւականութեանց սիրահար է:

Գեկտեմբերին ծնուածներն, առհասարակ իրենց գործերում խելօք են և խորհրդները մէջ զգուշ սիրում են գլտութիւններ և միշտ հակուած են զէպիլ ճանապարհորդութիւն: Առևտրից օգտուող, խիչինութիւններից միասուող: Պէտք է միայն 25 տարեկան հասակում հիւանդանալուց զգուշանան:

Table with 3 columns (0, 1, 2) and 30 rows, containing astrological text and dates. Includes entries like '1 Գր. Բ. Ս. Առաքելոց և առաջին Լուսաւորչացն մերոյ ԹԱՒԷՆՈՒ և ԲԱՐՊՈՒՂԻՄԷՆՈՒ:' and '16 Գր. Բ. Ս. Կիր. Բ. Կիր. զինի Յիւնակի Յարսանիք:'.

Պրնանուպեա և Քաւաղանակիր Վեհ. Հայրապետի
ԿՈՐԻԻՆ ՎՈՐԳՍՊԵՏ

Յ Ա Ի Ե Լ Ո Ւ Ա Ծ

«ՓՈՂՈՎՐԻՈՂՆ-ՊԱՏԿԵՐԱԶՈՐԻ ՏԱՐԵՑՈՅՑԻ» 1901 ԹՈՒՆԿԱՆԻ

I. ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ

- 1) ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆԵՐ.
- Ս. ԷԶՄԻԱՆՆԻ Հայրապետ և Կաթո. Վրէժս ամենայն Հայոց Տ. Տ. ՄԿԻՏԻՉ Ա. ընտրեալ մայիսի 5-ին 1892 թ. և օծեալ սեպտեմբերի 26-ին 1893 թ.: ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ—(Թափուր): ԱՂԹԱՄԱՐԱՅ—(Թափուր):
- 2) ՊԱՏՐԻՈՐՔՆԵՐ.
- ԵՐՈՒՍԱՂԻՄԱՅ — Յարուժիւն արքեպիսկոպոս Վեհապետան:
- Կ. ՊՈԼՍՈՅ—Մաղաքիա արքեպիսկոպոս Սրմանեան:
- 3) Ս. ԷԶՄԻԱՆՆԻ ՍԻՆՈՒ.
- Նախանդամ Արիստակէս արքեպիսկոպոս Դաթեան:
- » Աշոտ վարդապետ Նախեան:
- » Յուսիկ վրդ. Տէր-Մովսիսեան:
- Պրօփուրօր Խրիստ. Կանչելի:
- 4) ԹԵՄԵՐ ԵՒ ԹԵՄԱԿԱՆՆԵՐ
- ա) ԵՐԵՒԱՆԻ.—Փոխանորդ թեմակալ առաջնորդ Սուքիաս արքեպ. Պարզեանց:
- Տաթևի յաջորդ թովմա. — Վարդապ. Հին-Նախիջևանի յաջորդ.—Սիսն վրդ. Տէր-Մանուկեան:
- Ղարսի յաջորդ.—Եղիշէ վրդ. Մուրաշեան:
- Ալեքսանդրոպոլի յաջորդ.—Եփրեմ վրդ. Տէր-Մկրտչեան:
- ա) ՎՐԱՍՏԱՆԻ Ե ԻՄԵՐԵՏԻ.—Թեմակալ առաջնորդ Գէորգ արքեպիսկոպոս Սուրէնեանց:
- Գանձակի յաջորդ.—Անանիա եպիսկ. Ախալցխայի յաջորդ.—Կիւրեղ վարդ. Կիւրեղեանց:
- Գորու յաջորդ.—Սահակ վարդ. Տէր Միքայէլեան:
- բ) ՂԱՐԱԲԱՂԻ.—Կառավարիչ թեմի Գրեգոր եպ. Գառնակերեանց:
- Նուխու յաջորդ.—Սահակ վրդ. Բաղզասարեան:
- գ) ՀԱՇՏԱՐԻՍԵՆԻ.—Թեմակալ առաջնորդ Արիստակէս արքեպիսկ. Սեդրակեան:
- ե) ՇՈՒՄԻՒՈՒ.—Կառավարիչ թեմի Եսայի արքեպ. Աստուածատրեան:
- զ) ԲԵՍԱՐԱՅԻՈՅ.—Կառավարիչ թեմի Ներսէս արքեպիսկ. Խուզավերդեանց:
- է) ԱՏՐՊԱՏԱԿԱՆԻ.—Կառավարիչ թեմի Սահակ եպիսկ. Սյվատեան:
- ը) ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ Ե ՀՆԳԿԱՍՏԱՆԻ.—Թեմակալ առաջնորդ Մաղաքիա եպիսկոպ. Տէրունեան:

ՇԱԿՈՂԻԿԱՅ

Թեֆլիսի Մուխոյ Ա. Գեղրդ եկեղեցւոյ միաբան
Իրիւր Աւազ քահանայ Տէր-Բարսեղեանի
(ի պատիւ նորա 4) ամեայ ամբի՛մ քահանայազ ործու (թեան) Է

II. ԱՍՏՂԱԳԻՏԱԿԱՆ

1901 թ. երկու անգամ արեւի և երկու անգամ լուսնի խաւարում կը նշուէին սուրբ Ստեփանոսի 1) Լուսնի (կեսս ստուեր) ապրիլի 20 ին սկիզբը 9 ժամ 30 ր. երեկոյեանն
2) Արեւու լիակատոր խաւարումն 5-ին մայիսի սկիզբը 5 ժամ 58 ր., վերջը 11 ժ. առաւօտեանն
3) Մասնաւոր խաւարումն լուսնի, Հոկտեմբերի 14-ին սկիզբը 5 ժ. 25 ր., վերջը 7 ժ. 4 ր. երեկոյեանն
4) Մանկեկան խաւարումն արեւի Հոկտեմբերի 29-ին, սկիզբը 7 ժամին, վերջը 1 ժ. 27 ր. առաւ.

Այս խաւարումներէն միայն Հոկտեմբերի 29-ին տեսնել կը լինի Կովկասում, այն էլ շատ թեթեւ:

Հասարակ աշքով երեկացող աստղերը

Հասարակ աշքով երեկացող աստղերը Հիսիսային կիսագնդում 6,100 են. Հասարակին կիսաշնդում 7,200:

Մինչև 10 մեծութեան աստղերը (հեռա-դիտ. նաւելիս) 1,000,000 են

» 11	»	»	3,000,000
» 12	»	»	9,000,000
» 13	»	»	27,000,000
» 14	»	»	50,000,000

Մեր արեգակնային համակարգութիւնը

Տիեզերքում մեր արեւի նման արեգակ-

ներ 2000-էն արեւի են հաշուում, և ամեն մինն ունի իւր խումբը, որոնց ամեն մէկը շուրջը պտտում են աստղը աստղեր՝ մարտակներ՝ իրենց արբանակներով և այլ երկնային մարմիններով:

Արեւը երեկոցնէն մեծ է 1,407,000 անգամ և երկրէն 113,000,000 մի. վերստ հեռաւորութեան վրայ է զբառնում Արեւի լոյսը մեզ հասնում է 8 րոպեում:

Մինչև այժմ գտնուած արեւի շուրջը պտտող ամենախշտաւոր մարտակներն են՝

Արուսեակը՝ որն արեւից հեռու է 65 միլիոն վերստե պտտում է արեւի շուրջը 87 օրում:

Փայլածուն հեռու է 103 միլ. վերստ և պտտում է 225 օրում:

Երկիրս հեռու է 143 միլ. վ. պտտում է 365¹/₄ օրում

Հրատար հեռու է 215 միլ. վ., պտտում է 687 օրում:

Լուսնի մարդը հեռու է 700 միլ. վ., պտտում է 12 աստղում:

Երեւակը հեռու է 1300 միլ. վ., պտտում է 29 աստղում:

Ռւրբանոսը հեռու է -- միլ. վ., պտտում է 85 աստղում:

Նեպտունը հեռու է 5208 միլ. վ., պտտում է 164 աստղում:

III. ՕՂԵՐԵԻՈՒԹԱՐԱՆԱԿԱՆ

1901 թ. Էֆիմբրտեի գուշակութիւնը Այս տարե ցորենի, գինու, ձէթի, մետաքսի, քաթանի և ձկների առատութիւն կը լինի:

Եղանակի մեղմ և շատ անոյշ լինելու պատճառով ոչխարները չեն վնասուի:

Ամառն անձրևոտ կըլինի. ձմեռը՝ մթնայն, գարունը՝ բարեխառն, աշունը՝ ջրառատ: Առհասարակ այս տարե առողջարար կը լինի: Երեւակե երկնքի տամներորդ տան և Ախշապ համաստեղութեան շրտի կըցուցած շարժուելով արեւնայն կոտորածներ է դուշալուսում: Թագաորները և իշխաններն իրենց հպատակներն ծանր և անտանելի հրամաններ և հարկերի տակ կը դնեն: Կատաղե աւազակներ և դողեր յայտնուելով ճաշ

նապահողներն կանհանդատացնեն նատերը բանտերը դուրս կը դան և և վաճառահաններն ինչոյէս և իմաստուն մարդիկ իրենց աստիճանները կը զըրկուին. իսկ ճանապարհորդ Խոյն լինելովն և ս զարուելը զեղեցիկ և ամեն բանի առատութիւն է լինելու: Լուսնայեցոց կողմը բուսակառութեան չորութիւն կը լինի այս տարե, Բուրբուրնի կողմը՝ սուր, Ասորեստանի կողմը՝ զինկն աւառ, Լեռնաքանակ կողմը՝ սովամահ, Իլիկաթայ երկրում մինչև Լեւոստային ծովը՝ խաղաղութիւն, արեւմուտքում շարժում և շատ քաղաքներին վնաս: Իսկ և լի է Լեւոստային կողմը նոր ատող երեւոյ, քաղաքներն իրար կըստնուին մեծամեծներին իրուստ և վնաս կը հասնի, իսկ հասարակ ժողովրդին թաղաւորից պատկի:

IV. Ի Մ Ա Ս Տ Ն Ե Ր

— Մարդս կայգումս է մարմնից հոգուց և անցազրից. սակաչն հոգին պարտադիր չէ: մարդ կարող է անհոգի լինել:

— Կա տարբեր համար պէտք է մի քանի տեղ փնտցու համարուել:

— Ամենից աւելի բարիք անկողի կարելի է թշնամի փաստակի:

— Ով որ մի բարի է խնդրում անշուշտ տասին պէտք ունի:

— Կա է ուշ՝ քան ոչ երբէք. բայց և լա է ոչ երբէք, քան թէ հացը տալ աղքատին նրա մահից չետոյ:

— Շնայն կարիքն է ստիպում որ խիզը գրտ է դնելու:

— Եթէ քեզ երեսից գոգում են, նշակում է, որ ուզում են փոխ փող խնդրել:

— Ներկայումս ամենամեծ շաղկապներն— խոզի խաչին է:

— Օգնութեան կանչիլ՝ երբ քեզ լըտող կա:

— Յարեգործական նպատակով կատարուած խորհուրդները կանանց համար տելուրդ տալիք է նոր շոր կարել տալու:

— Վաս բարեգործութիւն է, երբ կինը միայն իւր հոլանին է ցոյց տալիս:

— Դէմքի կարմրութիւնը՝ սիրույ աշխատան է:

— Ընտանեկան օջազն այժմ հաստատում են, որ օտարները տաքանան նրա շորջը:

— Եթէ կնոջ սիրտը կատալարութիւն է, տպա կոյ կատալարութեան եղանակը երբէք չէ փոխում, միայն զըլ

խաւոր մինիստրներն են փոխում:

— Թէպէտ սէրը կոչը է, բայց սիրահարուած կինը շատ լա է տեսնում:

— Վինն ամուսնանալով ուզում է երջանիկ լինել, իսկ ձերութեան ժամանակ պնդում է, թէ երջանիկ է կոչու:

— Վինը երկար ժամանակ իրեն ջանել է համարում, ապա սկսում է իրեն ջանել կին համարել և միայն փոթան տարեկանից չետոյ սիրտ է անում ասելու՝ «մի քիչ էլ, և ես կըպատուեմ»:

Տարուայ ամենակարգ օրը— քաղցածութեան օրն է:

— Ամենամեծ դատարկութիւնը— գըրպանի դատարկութիւնն է:

Խորհուրդը— ամենաէական բարեգործութիւնն է:

— Կա է ինչ քան ոչինչ, քան թէ տալ վրակոթին:

— Եթէ հարուստ ես, կարիքը ձածկիր իսկ եթէ աղքատ— ևս առտել:

— Որքոն մի խօսք ճշմարիտ լինի, այնքան փրատութեան կըլինի:

— Նա չէ չմարը, որ չիմար է, այլ նա, որ կարծում է, թէ խելօք է:

Փողը քարէ սիրտն է և կակոյցնում, բայց փողից սրտերն էլ են քարանում:

— Յուսով լցուած քսակը, շատ հաստ չի լինում:

— Երկար մազը խելք չի աւելացնի, խուզած մազը խելք չի պակասացնի:

— Ով ուզում է փող փաստակիլ, պէտք է խիզը գրտ դնի:

— Յաւային այն է, որ փողներս մըշտ պակաս է:

— Խոնարհ զլուխը — շատ առաջ կերթայ:

— Բաժանուած կինը, կրկնակի սատանայ է:

— Պատկուելուց լիտոյ ոչ մի բանի մի զարմանայ:

— Տասը ոտրի խնդրիք, որ մէկն ստանաս:

— Տղամարդը իր ամեն մի սէրից լիտոյ յիմարանում է, կինը — իսաստանանում:

— Առաջին ճայտն հայկացիի մէջն է, երկրորդը՝ մպլոտի, երրորդը՝ համբուրի:

— Եթէ առաջին խնձորի համար Եւային զրախտից չարտապելին, այն ժամանակ նա զրախտում խնձոր չէր թողնի:

— Տղամարդի համար երկրորդ սէրն առաջին շարունակութիւնն է, կնոջ համար ամեն անգամ սէրը նորից է սկսում:

— Տղամարդն ու կինը մի այնպիսի անհասար մեծութիւններ են, որ անհնար է նրանց հաստարացնել:

— Կնոջ թուլութիւնն իշխում է մարդի ոյժի և մարդկութեան իրաւունքի վրայ:

— Եթէ քսանամեայ կինը յանկարծ տղամարդ դառնար, երեսուն տարեկան կըլլէր:

— Կնոջ գեղեցիկութիւնը թարշամելուն չէս սկսում է ծաղկել առաքինութիւնը:

— Աշխարհումս ամենից սիրունը — ուրիշի կինն է:

— Կրակից կարելի է ապահովագրուել կնոջից՝ ոչ:

— Սիրելի մի անդամն էլ բաւական է, իսկ հարուստ կին առնել — երեք անգամն էլ շատ չէ:

— Վախեցիր կրակից, ջրհեղեղից և պառսա տղջկանից:

—

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՎԱՆ, ՀԱՐՑԵՐ ԷՆՏԱՔՐՔՐԱՎԱՆ

ՊԱՏԱՍԻԱՆ

Ի՞նչ է քաղաքացին խորհուրդը. — Իրաւաստներր ննջարան:

Ի՞նչ է երկաթուղին. — Դնացքներր սոշանալու և մարդկանց սակողները վշրելու տիպ:

Ի՞նչ է ճարտարագիտութիւնը. — Կորձելի կանայք զլիարի մալի սանդուղում. — Բըն էլ հետը:

Ի՞նչ է կրթչտութիւնը. — Կեարդերը խանդարմունք ըստ կանանի:

Ի՞նչ է թատրոնը. — Մի տեղ՝ ուր զուարճանալու նպատակով ամենքն էլ ձանձրանում են:

Ի՞նչ է կենդանադիրը. — Բարտանտմեայ տղջկայ պատկեր:

— Կնոջ գեղեցիկութիւնը թարշամելուն չէս սկսում է ծաղկել առաքինութիւնը:

— Աշխարհումս ամենից սիրունը — ուրիշի կինն է:

— Կրակից կարելի է ապահովագրուել կնոջից՝ ոչ:

Վ. ՀՈԳԵՐԱՆՍԿԱՆ

— Մարդէկ հան, որ իրենց բնադրին, ներքին ճայնին հետեւ ի լուծ աղբատ Կն մուսմ սիրձանքները ու յ ժրտողութիւններէն: Բայց բնադրը միայն մարդկանց չէ տրուած, այլ և կինը: Կնքերն. այսպէս, քիչ չեն դէպքերն երբ կենդանու ընադրն ազատել է թէ կրեն կենդանուն վտանգից և թէ տիրոջը: Մի այդպիսի դէպքն անհրաժեշտ կարգացիք լրագրներում: Կերէշեր սէյաւմ աքարակատէր սորիարը մեծի ունի, որ յայտնի է իւր հանդարտ բընաւորութեամբ: Կյո ձին մի յիշեր յանկարծ դուրս է պընտում իւր անտուրից, մտտնում է կառապանի սենեակին և ատամներով նրա շորից բռնած՝ սկսում է նրան զարթեցնել: Զիպպանը զարթեցնելով սաստիկ խանձահոտ է աւնում և վաղում է դուրս, ման է զալիս ամեն տեղ և իւր տիրոջ զբասնեակում կրակ նկատում: Անով ճապի զարթեցնում է տիրոջն ու հարկ աննեքին որոնք ժամանակին հրդեհի աւաջըն տեսում են:

—

Հագոտա կասեղնութիւն: Ելայի մոջ Երկրուն մէջ կրտսու մտակցող աչքերը տրամադրական յայրոյթ, նախանձ ու յանցանք պատերազմ են նշանակուած:

— Երբ աչքն վերէն կաւկարիչին, որակ կամարը կատարեալ կիսաշըմանակ է, Եւրոսթեան նշանակ է, բայց երբեմն նաև վախկոտութեան և վատութեան:

— Կտուսն են թէ հանձարեղ մարդէկ վճիտ աչքեր ունին և հանդարտ շքեժուածք, որ մտաւոր կարողութիւն է նշանակում:

— Կապոյտ աչքերն ամենից տկարներն են համարուած:

— Վեր նայող աչքերն անձուրեութեան տիպար են:

— Բաց աչքերը յանդրնութեան նըշանակ են:

— Կողմակի նայող աչքերն անվստահելի են:

— Թուր աչքերն համարուած են ուժեղութեան նշան:

— Փոքր աչքերը խորամանկութեան նշանակ:

— Ցած նայող աչքերը լըջութիւն են կենթադրում:

— Բնականից մեղամաղձոտ անձանց մէջ շատ քիչ կապոյտ աչք ունեցող է լինում:

— Երկու աչքերու իրարից ձիշտ հեռաւորութիւնն աչքին լայնքն է:

— Աչքի ձևերմուցը եթէ ծիածանի տակը դանտել, նկարագրի աղնութիւն է ցոյց տալիս:

— Երկայն և սուր անկիւն աչքերը գոյնի աչքերը ակար կազմութիւն են մեծ դաստղութիւն ու սրամտութիւն ցոյց տալիս են ցոյց տալիս

— Թուեք աչքերը բարկութեան կամ յուզման ժամանակ կրք կանաչի փոխուելին, ցոյց են տալիս թէ աչքերու տէրը մաղձային բնութիւն ունի:

— Այն աչքը զի վերի կախարչը բեր վրայից հորիզոնական ուղղութեանով է անցնում, մտաւորական կարողութիւն է ցոյց տալիս:

— Եթէ վրայի կախարչը բերին կէտը կամ ա կլին ծածկէ, սառը խորհրդածութիւն կը նշանակէ:

— Անհաստատ աչքերը, որ միշտ ասանդական երերում են՝ լայնացիտութիւն են յայտնում:

— Ծառամեն, թէ լուսնոտներու անկելանոցներում աչքերի ընդհանուր գոյնը Թուեք ու սե է:

— Քիչ արեւանուէրներով ու երկայն գոգաւոր թարթիչներով որ և է

— Անուշահոտ նիւթ երի աչքեր եցութիւնը մարդու հոգեկան կարողութեան ց—բոլորութեան վրայ: Մի գերմանացի դիտնական էր արած բազմաթիւ քննութիւնից և փորձերից համոզուեց, որ ծագիկները և նրանցից պատրաստած հոտակէտ նիւթերն առանձին ալիքեցութիւն ունին մարդու հոգեկան կարողութեանց վրայ և ամեն տեսակ ծաղիկ էր առանձին ալիքեցութեան օժտակն ունի: Գերան (geranium) վստահութիւն և աներկիւղութիւն է առաջացնում: Անանուխը քաշում է դէպի խորամանկութիւն և հակումն դէպի պարտուրը: Մանուշակը, դէպի արտուածապաշտութիւն և ողորմածութիւն: Ի սկստանալով զբազում և ալիքեցութիւն ներշնչում:

VI. Բ Ժ Շ Կ Ա Կ Ա Ն

— Անքերի և ոտքերի քրտնելու դէմ.—Ոչ մի դեղ և միջոց քրտնոտութիւնն անպէս հեշտ չի բժշկում, ինչպէս մանչի (եռդի) թրմոցը եթէ ձեռքի թաթին և ոտքերի նրբանին օժուի: Շատ անգամ օրը մէկ անգամ օժուելով ևս անցնում է: Իսկ ամենասաստիկ քրտնոտութիւնն անդառնալի անցնում է, եթէ վերոնշիցեալ թրմոցից օրը երեք անգամ օժուի, երեք օր շարունակ անգամ օժուի: Արգարի (միգրենալ) դէմ միջոց.— Այս հիւանդութեամբ տանջուողների գլխի կէս մասն է ցաւում և այն էլ լաճախ սիրտը խառնելով: Այս ցաւից հեշտ են բժշկում, եթէ կերակրի մէջ աւելի շատ քիմոն (վիրա—տմրնա) են գործածում: Բացի սրանից օգնում է և հեակեալ միջոցը.—Պէտք է վերցնել հում և չոր սուրճը, կրկին լաւ չորացնել և փոշիացնել—մանրացնել, և այս փոշուց ամեն օր սեղանի կէս գդալ ածել կէս բաժակ ջրում, եփել և մզելուց իտու սուսուտները խմել: Իսկ երբ գլխի կէս մասը ցաւում է առանց որոշալու և սիրտը չի խառնում, կամ երբ ցաւը հասնում է մինչև

աչքերը և երեսի վերի մասերը, որով շարժուելիս աւելանում է և հանդարտ մնալիս պակասում, — այդ դէպքում շատ լաւ է օգնում ծծան թուղթը չորս տակ ծալել և ինքնաեռի կռանի—ծորակի տակ բռնել ու կէծ ջրով թրջել, քունքերին տաք տաք դնել և որքան կարելի է երկար ժամանակ այդպէս պահել, և որպէս զի չսառի, թրղթի վերի շերտը պոկել և շուտ շուտ փոխել, ու այսպէս այնքան ժամանակ պէտք է շարունակել մինչև որ ցաւն անցնի: Այս տեսակ ցաւերին լաւ է ներգործում նաև, եթէ բարակ ու չերտ շերտ կտրուած կիտրոնի կտորները ցաւած կողմի քունքերին դնեն:

— Գունաւոր ճառագայթների ներգործութիւնը խելագարների վրայ
Իտալիայի Միլան քաղաքում երբ մի անգամ մեկամաղձութեամբ տանջուող հիւանդներից մէկին տեղաօրեցին այնպիսի սենեակում, որի պատուհանների սպակիները վարդագոյն էին, հետեալ օրն այդ հիւանդը ոչ միայն ուրախ տրամադրութեան մէջ էր, այլ և նշախելով որ մինչև այդ ժամանակ

կերակրի ախորժակ չունէր՝ սկսեց չտեսնուած ախորժակով ճաշել:

Այս հանդամանքին առանձին ուշադրութիւն դարձրին, և այդպիսով հաստատուեց, որ գոյններն ազդեցին աղբեցութիւն ունեն հոգեկան հիւանդների վրայ: Կարմիր գոյնը տխրած հիւանդներին վերին աստիճանի օգտակար է՝ այն պատճառով, որ գրգռիչ է: Բակ կապույտ, խաժակ և կանաչ գոյնները ճանդրատայնող են և այնպէս աստիճակ են ներդրածում, որ նոյն փակ անխախտապի հիւանդը երկու օր խաժակ (բաց կապույտ) գոյնի լոյս ունեցող սենեակում մնալով հանգստութիւն է գտում:

Տաւարի բերանի և կճղի ցուրի (Рыбно-каштан. боллезнь) թուրքուլի — Եաշուրի) գէժ. — Գերմանական ապարակներից մէկըն է խալանձ բոցի (вереска — Colluna vu garis) թրմոցը գործադրելով լաջող նեւեւանք ունեցաւ: Ամեն կենդանուն մի բուռն այս բոցից մէկ վեղբորի մաս ջրումը թրմոց դնելուց լետով պէտք է տաւարին տալ, որը հեշտ է խրմում և երեք օրուայ մէջ առողջանում: Իսկ առողջ կենդանիներին վարակուելուց պահպանում (ազատում):

Տենդի դեղ: Վերցրէք 2 3 լիմոն, մաքուր լուացէք և հաշտով կտրտեցէք սև գրէք մի մաքուր

կաթապի մէջ, Միացրէք դրահետ 3--4 թէլի լիքը գդալ ազած սուրճ և 4 բաժակ էլ եփտուած մաքուր ջուր ածեցէք ու կրակի վրայ այնքան եփեցէք, որ չորս բաժակ ջրից մնալ միայն երկուսը: Սառեցրէք և մի բաժակ անաւօտեան անօթի, իսկ միւսը՝ երեկոյեան խմեցէք: Այդպէս շաբրունակեցէք 10 — 15 օր: Կարող էք այդ խաւսուրդի մէջ խմելիս ածել 7 — 8 գրամ և քինա:

Չէ թը ժա՛ն տ ա խ ս տ ի դ է մ. — «Temps» լրագրի աշխատակից Անրի դը Վարիցի (Henry de Varigny) իր «Իտալական զրոյցները» մէջ գրում է հետեւալը: Տիմուելով «Bulletin medical» հրատարակութեան տուած տեղեկութիւնների վրայ:

Մի հեղիկ բժիշկ պնդում է, թէ հին ժամանակները, Արևելքում, ձէթը գործ էր ածուած իբրև նախազուշ: Կան և նոյն իսկ բուժարար միջոց: Աւելի նոր ժամանակներում Չմիւսիայի անդլիական հիւպատոսը նկատել է Նգ պտտում, որ չորս տարվայ ընթացքում ժանտախտից մեռած ձիթազածառ կամ ձիթահան չկար: Կարծէք ժանտախտը խորշում է ձէթից, որից հետեւում է այն խորհուրդը, թէ այդ պատճառից ազատուելու համար պէտք է մարմինը ձէթով օծել:

Ուրիշ փաստեր էլ կան այդ հաստատող: Ահա օրինակներ. 1792 թւին, վենետիկցի մի քանի նաւագնացներ, որոնք մաժել էին մարմինները ձէթով, չվարակուեցին ապրիլով երեք ժանտախտաւորների հետ, որոնք մեռան: Իսցի այդ, 27 հոգուց բաղկացած երեք նալ ընտանիքներ փրկուեցին ձէթի շնորհիւ, չնայելով որ այրում էին այնպիսի տեղ, ուր բուռն էր դրել ժանտախտը: 1804 թւին եկիպոսական արշաւանքի ընթացքում ժանտախտից աղատ մնացին այն բոլոր մարդիկ, որոնց լանձնուած էր ձիթել ուղտերի ոտները: Տունիսում ժանտախտի միջոցին անվարակ մնացին ձիթահանքերի բոլոր բանուորները: Եւ այդպէս շատ օրինակներ...

Ուրեմն զանազան տեղերում գործ են ածում նոյն միջոցը ժանտախտի դէմ, բայց ինչպէս:

Ահա Չմիւսիայի հիւանդանոցի քահանայի խորհուրդը: Հէնց որ ժանտախտի նշաններ երևան հիւանդի վրայ, պէտք է փակել նրան մի սենեակի մէջ, լաւ զառած կըրակի մօտ. թաթախել սպունդը տաք ձէթի (ձիթապտղի խղ, գէլթիւնեաղի) մէջ և այնքան մաժել այդ սպունդով հիւանդի ամբողջ մարմինը, որ մի լաւ քրտնի, բայց զգուշանալ, որ հիւանդը չմրսի: այնուհետև կրկնել նոյն բանն ամեն օր մինչև որ, հիւանդը լաւանալ:

1792 թւին փորձեր են եղել ոչ միայն ձէթով մաժել, այլ և խմել ձէթ: Այդպէս վարուող 200 հոգուց, ասում են, միայն տասը մեռան: Մարդագուլուն 4-ից մինչև 8 ունցիա ձէթ էին խուում: Այդ գրեթէ միշտ առատ քրտինք էր բերում, այդչևով միևնոյն ժամանակ իբրև փոխողական ու լուծողական: Տանձերի մօտ մի գիւղում մի մարդ, որի կինն ու չորս երեխան մեռել էին ժանտախտից, սկսեց ձէթ գործածել, որի շնորհիւ ազատուեցին մահից ինքն ու մնացած չորս երեխաները:

Ուրիշ փաստեր կարծէք ցոյց են տալիս, որ ձիթապտղի (զէթունի) խղի տեղ կարելի է գործածել ամեն տեսակ ուրիշ ձէթ:

Չէ կարելի ասել, թէ այս փաստերով բոլորովին հաստատուած է ձէթի օգտակարութիւնը ժանտախտի դէմ, բայց սա այնպիսի անվնաս և էժան միջոց է, որ ամեն մարդ կարող է գործածել վտանգի ժամանակ:

Մի նոր հիւանդութիւն. — Ներկայումս ճափոնիայում նորիսուկ մի հիւանդութիւն է տիրում, որ Եւրոպայում ոչ մի ժամանակ նշմարուած չէ: Այդ հիւանդութեան անունն է «Սկան կրծուածք»: ճափոնիայի բժիշկներից մէկի՝ դոկտ. Մաւակալի հաղորդած տեղեկութիւնների համաձայն՝ մը-

կան կծելուց չառաջացած այս հիւանդութեան ենթարկուողները սաստիկ տենդ են ունենում, կարմիր և կապուտ խուխ են թքում, և մկան կծած տեղը դեղնում է: Հիւանդութիւնն այսպէս կոչուած «մալարիա»-ի ջերմին է նմանուած և մինչև իսկ մահ պատճառում: Ճափոնիայի բժիշկներն այս հիւանդութեան պատճառները դեռ չեն գտել, բայց կարծում են, որ կծող մուկը իւր լորցուսքներում մի տեսակ միկրոօր ունի, որից վարակուած են նրանք, որոնց կծում են մկները: Կարծում է, որ կծող մկները կասաղած մկներ են: Ճափոնիայի տներն առհասարակ փայտաշէն են և առաստաղներն ու պատերը խիստ բարակ. այս պատճառով մկները կարող են շուտով ծակել պատը կամ առաստաղը և ներս մտնել ննջարան ու քնողներին կծել: Ճափոնցիներն այն սաստիճան վախենում են մկան կրծելուց, որ ամիջապէս բժշկի են գլում: Անգղթ բժիշկները, սակայն, այդ խեղճերին առաջարկում են վէրքի վրայ մի փիչ վառօդ դնել և կրակտալ: Ահա այդ հիւանդութեան միակ դարմանը:

ԽՆՉՈՐԻ ԱՌՈՂՋԱՐԱՐ ՅԱՏԿՈՒԹԻՒՆԸ

Ինչպէս երևում է, խնձորը շատ օգտակար և բուժիչ միջոց է. անցեալները լրագրները մանրամասնարար ցույց էին տալիս խնձորի մատուցած օգուտները մարդու և առողջութեան վերաբերմամբ: Խնձորը նախ և առաջ, ինչպէս զբրում են, սննդարար միջոց է. նա իւր մէջ առատութեամբ պարունակում է դիւրամարս տարրեր և ֆոսֆորի թթու, և այդ կողմից ոչ մի բոյս չի կարող խնձորին հաւասարուել: Քնելուց առաջ խնձոր պէտք ուտել, որովհետև դա մարդու ուղեղի վրայ առանձին ներգործութիւն է ունենում: Կեարքը գրգռում է, հանդիստ քուն տալիս, բերանի գարշահոտութիւնը կտրում, ստամոքսի աւելորդ թրթուները չափաւորում է, արիւնահոսութիւնը բժշկում, երիկամունքների գործառնութիւնները կանոնաւորում, քարախտի առաջնաւորում, դժուարամարսութեան ու կոկորդի հիւանդութեան դէմ բաւական զօրեղ միջոց է: Այն խօսքով, խնձորը կատարելապէս էնցիկլոպեդիստ է բժշկութեան մէջ:

VII ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ

ԱՏԱՄՆԵՐԻ ՊԱՀՊԱՆՆԵԼՈՒ ԸՆԱՐԲ	20 տարեկ. եթէ արբեցող է	15 տար.
30	»	13
40	»	11
50	»	10
Եթէ խմող չէ,	20 տարեկանը	44
»	30	36
»	40	28
»	50	21

Ամենից առաջ պէտք է լաւ իմանալ, որ մարդու բերանում—ատամների վրայ 50 տեսակից աւելի միկրոօրներ և այլ վնասակար միաղմներ են նստում. որոնք եթէ չմաքրուեն և թողնուեն աճելու, ատամները բոլորովին կրփչանան: Ատամների համար փոշիքը կամ բժշկական և կամ առողջապահական նպատակով են պատրաստուած և գործածուած:

Ամենալաւ միջոցը՝ օրը երկու անգամ խոզանակով հետեւել փոշիով մաքրելն է.— Մաքրած կաւիճ մէկ գրվ., որին պէտք է աւելացնել, անանուխի կամ մանուշակի արմատից 1/8 գրվ. և մի փոքրը հասարակ սապոն: Եթէ օրը երկու անգամ տաք ջրով մաքրուեն ատամները, և այս փոշուց կանոնաւորաբար օրը երկու անգամ գործածուի,— ամբողջ կեանքում ատամները չեն փչանալ և ինչպէս կարգըն է կը պահպանուեն:

Ամեն հասակի մարկանց եւ ողելից ըմպելիք գործածողների կեանքի տեսողութեան աղիւսակը:

Ահա թէ ամեն մի մարդ որքան տարի ևս կարող է ապրել.—

Ոգելից ըմպելիքների ունեցած ազդեցութիւնը մեր սրտի վրայ:

Առհասարակ առողջ մարդու սիրտը մի րոպէում 80 անգամ է զարկում: Սակայն, բնականապէս, սրտի զարկը քնած ժամանակ պակասում է մի րոպէում մինչև 15 անգամի: Ուրեմն եթէ գիշերները մենք ութ ժամ ենք քնում՝ մեր սիրտը 7200 անգամից աւելի պակաս է զարկում: Իսկ քնելուց առաջ եթէ ոգելից ըմպելիք ենք ընդունում, այդ դէպքում ոչ թէ պակասում է 15-ի, այլ, նախած ընդունուած ալքոհոլի քանակութեանը, 15-ից աւելի է աւելանում և մի գիշերուայ ընթացքում մեր սիրտը բնականից 14000 անգամ աւելի է զարկում: Ահա ինքներդ քննեցէք, թէ ոգելից ըմպելիք չըգործածելը որքան օգտակար է մեր կազմուածքին:

Կ Ա Ն Ա Ն Յ Յ Ղ Ո Ի Թ Ե Ա Ն Ե Ի Ծ Ն Ն Պ Ե Ա Ն Օ Ր Ա Յ Ո Յ Յ Ը

Վերջին գաղտանք եթէ եղել է	Ծնունդը լինե- լու է	Վերջին գաղտանք եթէ եղել է	Ծնունդը լինե- լու է	Վերջին գաղտանք եթէ եղել է	Ծնունդը լինե- լու է	Վերջին գաղտանք եթէ եղել է	Ծնունդը լինե- լու է
Յունվար 1	Հոկտեմբեր 8	Մայիս 5	Փետրվար 9	Սեպտեմբեր 5	Մարտ 4	Սեպտեմբեր 5	Փունիս 12
» 5	» 12	» 10	» 14	» 10	» 15	» 10	» 17
» 10	» 17	» 15	» 19	» 15	» 20	» 15	» 22
» 15	» 22	» 20	» 24	» 20	» 25	» 20	» 27
» 20	» 27	» 25	» 28	» 25	» 28	» 25	» 27
» 25	» 1	» 28	» 1	» 28	» 1	» 28	» 1
» 28	» 4	» 1	» 8	» 1	» 5	» 1	» 8
Փետրվար 1	» 8	» 5	» 12	» 5	» 17	» 5	» 17
» 5	» 12	» 10	» 17	» 10	» 22	» 10	» 22
» 10	» 17	» 15	» 22	» 15	» 27	» 15	» 27
» 15	» 22	» 20	» 27	» 20	» 1	» 20	» 27
» 20	» 27	» 25	» 1	» 25	» 4	» 20	» 27
» 25	» 1	» 28	» 4	» 28	» 7	» 25	» 1
» 28	» 4	» 1	» 8	» 1	» 11	» 28	» 4
Մարտ 1	» 8	» 5	» 12	» 5	» 16	» 1	» 8
» 5	» 12	» 10	» 17	» 10	» 21	» 5	» 12
» 10	» 17	» 15	» 22	» 15	» 26	» 10	» 17
» 15	» 22	» 20	» 27	» 20	» 1	» 10	» 22
» 20	» 27	» 25	» 1	» 25	» 4	» 10	» 27
» 25	» 1	» 28	» 4	» 28	» 7	» 10	» 1
» 28	» 4	» 1	» 8	» 1	» 11	» 10	» 8
Տրեմբեր 1	» 8	» 5	» 12	» 5	» 16	» 5	» 11
» 5	» 12	» 10	» 17	» 10	» 21	» 5	» 16
» 10	» 17	» 15	» 22	» 15	» 26	» 5	» 21
» 15	» 22	» 20	» 27	» 20	» 1	» 5	» 26
» 20	» 27	» 25	» 1	» 25	» 4	» 5	» 1
» 25	» 1	» 28	» 4	» 28	» 7	» 5	» 4
» 28	» 4	» 1	» 8	» 1	» 11	» 28	» 7
Մայիս 1	» 8	» 5	» 12	» 5	» 16	» 1	» 11
» 5	» 12	» 10	» 17	» 10	» 21	» 1	» 16
» 10	» 17	» 15	» 22	» 15	» 26	» 1	» 21
» 15	» 22	» 20	» 27	» 20	» 1	» 1	» 26
» 20	» 27	» 25	» 1	» 25	» 4	» 1	» 1
» 25	» 1	» 28	» 4	» 28	» 7	» 1	» 4
» 28	» 4	» 1	» 8	» 1	» 11	» 1	» 7
Յունվար 1	» 8	» 5	» 12	» 5	» 16	» 1	» 11
» 5	» 12	» 10	» 17	» 10	» 21	» 1	» 16
» 10	» 17	» 15	» 22	» 15	» 26	» 1	» 21
» 15	» 22	» 20	» 27	» 20	» 1	» 1	» 26
» 20	» 27	» 25	» 1	» 25	» 4	» 1	» 1
» 25	» 1	» 28	» 4	» 28	» 7	» 1	» 4
» 28	» 4	» 1	» 8	» 1	» 11	» 1	» 7
Փետրվար 1	» 8	» 5	» 12	» 5	» 16	» 1	» 11
» 5	» 12	» 10	» 17	» 10	» 21	» 1	» 16
» 10	» 17	» 15	» 22	» 15	» 26	» 1	» 21
» 15	» 22	» 20	» 27	» 20	» 1	» 1	» 26
» 20	» 27	» 25	» 1	» 25	» 4	» 1	» 1
» 25	» 1	» 28	» 4	» 28	» 7	» 1	» 4
» 28	» 4	» 1	» 8	» 1	» 11	» 1	» 7
Մարտ 1	» 8	» 5	» 12	» 5	» 16	» 1	» 11
» 5	» 12	» 10	» 17	» 10	» 21	» 1	» 16
» 10	» 17	» 15	» 22	» 15	» 26	» 1	» 21
» 15	» 22	» 20	» 27	» 20	» 1	» 1	» 26
» 20	» 27	» 25	» 1	» 25	» 4	» 1	» 1
» 25	» 1	» 28	» 4	» 28	» 7	» 1	» 4
» 28	» 4	» 1	» 8	» 1	» 11	» 1	» 7
Տրեմբեր 1	» 8	» 5	» 12	» 5	» 16	» 1	» 11
» 5	» 12	» 10	» 17	» 10	» 21	» 1	» 16
» 10	» 17	» 15	» 22	» 15	» 26	» 1	» 21
» 15	» 22	» 20	» 27	» 20	» 1	» 1	» 26
» 20	» 27	» 25	» 1	» 25	» 4	» 1	» 1
» 25	» 1	» 28	» 4	» 28	» 7	» 1	» 4
» 28	» 4	» 1	» 8	» 1	» 11	» 1	» 7
Մայիս 1	» 8	» 5	» 12	» 5	» 16	» 1	» 11
» 5	» 12	» 10	» 17	» 10	» 21	» 1	» 16
» 10	» 17	» 15	» 22	» 15	» 26	» 1	» 21
» 15	» 22	» 20	» 27	» 20	» 1	» 1	» 26
» 20	» 27	» 25	» 1	» 25	» 4	» 1	» 1
» 25	» 1	» 28	» 4	» 28	» 7	» 1	» 4
» 28	» 4	» 1	» 8	» 1	» 11	» 1	» 7

ՅՄԿՆՈՂԱԿ ԿԻ ՉԻԿՔ . XI
VIII. ԳԻՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

Ինձորներին անհատի համար առաջին համար պետք է լինձորները սնդուկի մեջ թաթրվելու չորացած թարմ ճաշերից հետո խառնելու շարժել և այդպիսի երևյալից հետո թարմ և հարուստ խնձորներ կունենալ: Միայն պահույնի խնձորներն առողջ և ծաղիկները թարմ լինելու են:

Մըջուկներն անհատացներու համար հատաճրճանակով ծաղիկի և մեխիկի իրար խառնելով մըջուկները բայցերի վրայ ցանելու է, որից մըջուկներն անիծազգես կանաչ տանան և այլ ևս չեն վերադառնար:

Իմանալ թուշուր վնասակար է թէ օգտակար: Շատ անգամ դժուար է լինում որոշել, թէ այս ինչ թուշուր վնասակար է մեք ցանքերին, թէ օգտակար: Այդ խնդիրը դիւրին եղանակով լուծելու միջոցն այն է, որ իմանանք, թէ այդ թուշունն ինչով է կերակրւում. իսկ զբա համ ր էլ բուսական է թուշուրի (կամ կենդանու) փորը ճըղեր: Մի այդպիսի փորձ արեն անցեալից հետո ճըղի վրայ, և բանից երևայ, որ այդ փորիկ թուշունն աւելի վնասակար է մարդկանց, քան թէ փոր լինի լուծուած:

Ծաղիկներին փունջը երկար ժամանակ անթափուած կլնուայ, եթէ այնպիսի ջրի մեջ է պահուած, որի մեջ քափուր լինի լուծուած:

IX. ԳԻՒՏ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍ

էդիսընի փառքն ու դափնի- նինները հանգիստ չեն տալիս եան- կիններին. մի ամբիրիկացի էլ մի նոր գործիք է հնարել, որով կա- բեղի է լուսանկարով հանել մար- դու գլխի միջից մտածմունքնե- րն ու լետոյ նկարից հասկանալ, թէ այդ բոպէին նա ինչ էր մտա- ծում: Գործիքը գլխարկի ձև ունի և գրում է այն մարդու գլխին, որի մտածմունքներն ու նպատակ- ներն ուզում են նկարել: Հնարա- գէտ ամերիկացին շատ դո՛՛ է իւր փորձերից, բայց միւս գիտնական- ներն այս գիւտը համարում են «խենթ ու խելառ խաղ»:

Ելեքորականութեան աշխար- հում մի շատ նշանաւոր հրաշք եւ երևեցաւ, որ մեծ գղղղում պիտի ձգի աշխարհի ամեն կողմերում: Կոյրերը պիտի տեսնեն և խուլե- րը լսեն: «Daily News» և «Revue des Revues» լրագիրները ողջու- նելով այդ նոր գիւտը՝ այս տեղե- կութիւններն են տալիս նրա մա- սին: Լոնդոնում պրոֆեսսոր Պետր Ստիենս, ծագումով ռուս, հնարել է այդ գործիքը և լաջող փորձեր

է՛ արել թէ ի ծնէ կոյրերի և թէ լետոյ կուրացածների վրայ՝ Նա ելեքորականութեան հոսանքով գրգռում է տեսողութեան ջղերը և աղղում ուղեղի վրայ, ուրեմն ուղեղն առողջ պիտի լինի: Պրո- ֆեսսոր Ստիենս այժմ դրադուած է խուլերին լսել տուող մեքենայի կատարելագործութեամբ:

Վաղուց չէ, որ գիտնական աշ- խարհում լայտնուած մի շատ նշա- նաւոր գիւտի՝ «անթել հեռագրի» մասին կարդացինք: Պրոֆեսսոր Մարկոնի իւր այդ գիւտն արդէն գործածութեան մէջ է դրել Պրան- սիայի և Անգլիայի միջև, այնպէս որ առանց լարերի այժմ արդէն Չոլալի հայրենիքից Բալբընի հայ- րենիքը կարելի է հեռագրել ու պատասխան ստանալ:

Քիմիկա Մարուլէն՝ ովկասի կալ- սերական բժշկականան խորհրդին մի շատ հետաքրքրական դեկուցում է արել: Ստրուլէն իւր արած փոր- ձերի հիման վրայ տեսել է, որ բո- լոր ժամանակ, քանի որ խուլերա կար թիֆիլիս, օդի մէջ սովորական

քանակութիւնից--(10,000-ին 2,66 քովանդակութիւն) աւելի անխա- թթու էր հաւաքուած և թէ՛ ան- խաթթուի քանակութիւնն աւելա- նում էր՝ երբ չորային էր, և պակա- սում՝ անձրեային եղանակներին:

Ոսով ճանապարհորդութիւնը՝ ծո- վի վրայ.— Մի ոմն միտար Օլլըրիւ պատրաստուած է Բոստոնից Ատ- լանդեան ովկիանոսով Հաւր անց- նել: Այդ բանի համար 1 1/2 մետր մեծութեամբ ջրագնաց կօշիկներ է հնարել կաշուց և փայտից շի- նուած: Կօշիկների կողքերից ամ- րացրած են առանձին շարժական թիակներ, որոնք գործածողին պա- հում են ջրի վրայ: Կօշիկների տա- կը եղևնու փայտից է, որ ծնկնե- րի մօտ ամրանում է կառուցուի կապերով, որոնք պահպանելու են կօշիկները ջուր ծծելուց: Ճանա- պարհորդի շորերը ջուր չծծող կա- ուղուկէ տրիկոյից են լինուելու: Խիղախ ճանապարհորդին ուղեկ- ցելու է իւր բարեկամ միտար Անդ- րը մի առաջատար նաւով, Են- թադրում են, որ նա Բոստոնից մինչև Հաւր եղած տարածութիւնը, որ 480 կիլոմետր է, կանցնէ 105 — 110 օրում: Այս ջրային ճանա- պարհորդութիւնը մայիսի սկզբին է սկսուելու:

Փոքրագրութիւններ վրայ խոնաութիւնից ստացուած կեղտերը մաքրելու համար պէտք է մի բաժակ ջրում ածել մէկ մեխալ խորիտաի կալ- ցիայ և դրանով լուանալ փորագրու- թիւնը: Երբ կեղտերը կանցնեն, փորա- գրութիւնը նորից պէտք է մաքուր ջը- րով լուանալ, որպէս զի թղթի վրայ չանցնի:

Ս ե ո ի խնդիրը.— Շենկի մասին շատ խօսեցին. նա ուզում էր ապացու- ցանել, որ ապագայ սերնդի աղջիկ կամ աղայ լինելու զազանիքը գտել է: Բայց այդ խնդիրը նոր չէ: Ստրաբոնը պատմում է, թէ Հնդկաստանի փիլիսո- փաներն ու բժիշկներն, ըստ ցանկու- թեան կարող էին ծնողներին պարզեւել աղջիկ կամ տղայ դաւակ: Կեղերն այդ- տեղ շատ էլ մեծ դեր չեն խաղալիս ե- դել, այլ ասելի նշանակութիւն է ունե- ցել ուտելիքը:

Մ ա ղ ի տ ու ն կ ը.— Գիտենք, որ բոց- սերը տնկում են. բայց արի տես, որ մադն էլ է տնկում: Անցեալները Կ. Պոլսի բժշկական ընկերութեան զեկու- ցուած է եղել այդպիսի մի դէպք: Զե- կուցանողը լայտնել է, որ գլխի վերի տեղերում, դանակով թեթեակի փոր- փրկուց լետոյ, կարելի է մաղ տնկել և մազն արմատ է բռնում:

Ճաղատների աչքը լոյս:

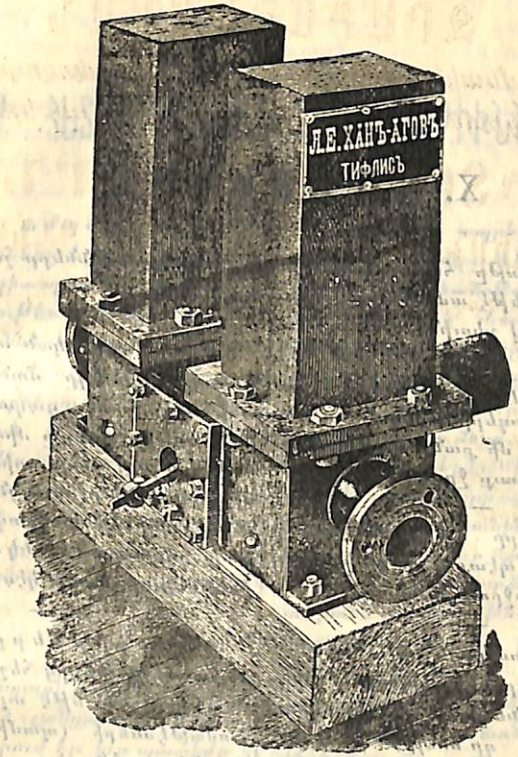
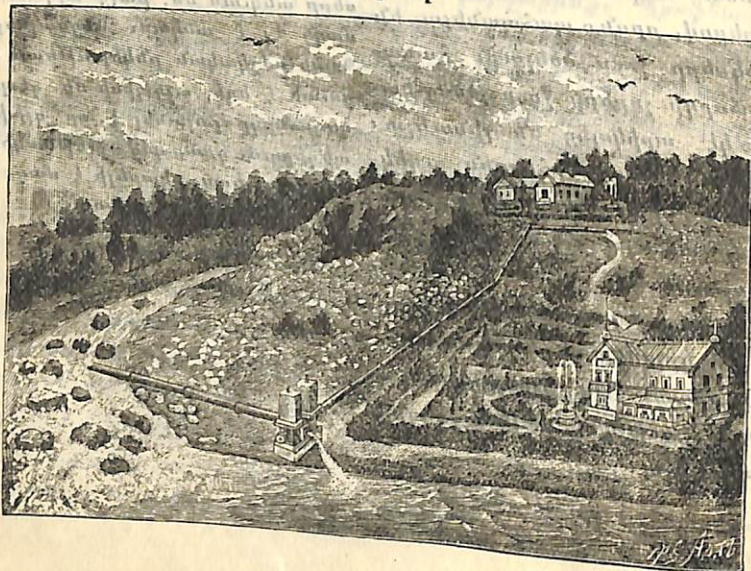
ՋՐԱԲԱՇԽԱԿԱՆ

Առանց կողմնակի ոյժի, ծախսերի եւ հսկողութեան ինքն-
իրան ջուր բարձրացնող մեքենաներ:

Ա.ԻՏՕ-Է.Լ.Ե.Վ.Ա.ՏՕՐՆԵՐ

ԼԵԻՈՆ ԽԱՆ-ԱՂԵԱՆԻ ՆՈՐ ԳԻԻՏՔ

Ջրի հարկաւորութիւնն ունեցող քաղաքներին, գիւղերին, ա-
գարակներին, ամառանոցներին, գործարաններին, մասնաւոր տնե-
րըն ջուր հասցնելու համար, անջրդի և ամալի տեղերը, դաշտերը,
պարտէզները, բանջարանոցները, այգիները, արտերը, բամբակի,
քնջութի, ձխախոտի և այլ ցանքերի ջրերու համար, նմանապէս
ջուր բարձրացնել՝ ջրաղացներ, սանդխտորներ (դնգեր) և այլ գիւ-
ղատնտեսական մեքենաներ բանացնելու համար ամեն մեղմամբ միջոցն
է փորձարդի Լ. ԽԱՆ-ԱՂԵԱՆԻ ՀՆԱՐԱՅ ԸՆԴՈՒՄ ԱՅՈՒՆՆԵՐԸ, էժան, դիմաց-
կուն, պարզ եւ արդիւնաբեր: Բանում են ինքնաբերաբար առանց շոգու,
քամու, ձիու կամ մի որևէ ուժի: Բաւական է դնել այս մեքենան
ջրվէժների կամ վազող ջրերի մօտ, մի անգամ սարքել, այնուհետեւ
տես նա մինքն իրան սնվելով կը բանի:

Ա. ԽՕ-Է. Լ. Ե. Վ. Ա. ՏՕՐՆԵՐԻ գները (առանց խողովակների)

№. ըր	Գրեթեմետր	
	գլ. մ.	ս. ու. բ.
1	1	18
2	1 1/2	50
3	2	8

№. ըր	Գրեթեմետր	
	գլ. մ.	ս. ու. բ.
4	3	125
5	4	200
10	10	650

X. ՏԱՆՏԻԿԻՆ

Նիկիէն և արծաթը հեշտ են մաքրում և փալլում, եթէ ամոնիաքով թըր-լած շորի կտորով շփուին:

Պորգերի գոլնը փայլեցնելու համար, պէտք է զորդերը հոտոյ ջրում լաւ մաքրել և չետոյ մի քանի կաթիլ ամոնիաքով խառն տաք ջրով սրբել:

Եւզոտ ձևոքերը մաքրելու համար նախ ձևոքերին պէտք է վազելին քսել և չետոյ սապնաջրով լուանար:

Բուրդն սպիտակացնելու հարք.— 100 կիլոգրամ բրդին 5 կիլոգրամ Վիւլ-ֆատ զը մաղնեղի» և 3½ կիլոգրամ շերի կարբոնայ զը սուղը: Բաւական քանակութեամբ ջրում հալեցնելուց, լուծելուց և բուրդը մէջը լեցնելուց չետոյ չափաւոր տաքութեամբ մինչև 40% աստիճան եկ տալու է և թողնելու որ ալդպէս սառի:

Անդլիայում խոհարարները կանու-չեղենները մի քանի վայրկեան թող-նում են ազաջրում, որպէս զի երեւոյ տերներում ծածկուած որդերը կամ թլթլորներն անմիջապէս դատուին ու մաքրուին: Մինչդեռ հասարակ պարզ

ջրով կանուչեղենները շատ դժուար են մաքրում:

Բւրջ (սոստական ապուր) եփելու համար ճակնդեղը մանրացնելուց չետոյ մէկ հատ դադար և կէս զը-լուխ սոխը, բոլորը միատեղ իւրի մէջ տապակելուց (պոյժարիա) չետոյ վրան մի զգալ ալիւր աւելցնել, ալ անեկ, լեցնել սղինձը. կարտոփ, մի զգալ քա-ցախ, չորայրած սունկ և զալնու տերեւ խառնելուց չետոյ, կէս ժամ եփել:

Թանաքի բժէքը ձեռքերից և սպիտակեղեններից հեշտութեամբ ան-հետանում են, եթէ այդ բժէքը հասած սոմաթէսները (պամիդոր) հիւթով— ջրով հարուեն:

Ձանճէքը վանելու հնարք.— Յետ թէյի զգալ ձեռած սև սղպեղ, և մէկ թէյի զգալ լաւ շաքարը մէկ ապուրի զգալ կաթնի սերի մէջ (եփած կաթի երեսի քաշած սերը) լաւ խառնելուց չետոյ մի պարկում լեցնելու և ճանճեր գտնուած տեղում դնելու է, որից ճան-ճերն սկսում են անմիջապէս անհե-տանար:

մ յոյնաց լոգրոնցո զնամաք միմալոս
ձ նամարոց խոյիս զմոց լման լոգ
մարոյիցի ու նոպիսոյն միմալոս
-գաջ ցմզմ մ ձ նամանն զնամաթ
-ցմ գմ զմ զնամարոց
ձ նամբ ամ ձ նամբ
նոպրոյն ձ նամբ
-ամբ զնամբ զնամբ
-միս նոպարոց զո զարմիկ նեյմ
-չիկ նամպոյնամ մնա ու դատուում

XI. ՀԵՏԱՔՐԲՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Մոլիտեան ամսալեզը.— Պերմա-նայի օգրարանները երկար տարիների ընթացքում դիտարկութիւններ անելով այն եղանակացութեան են եկել, որ Տեր-լինի գործարաններից դուրս եկող ծու-կար, ինչպէս նաև ուրիշ արդիւնագոր-ծական քաղաքներում, ներգործում է օդի մէջ եղած երեքտրակտիստութեան վրայ և շարաթուայ շատ սրերն ալդ պիտի տեղեկում անսերն ու անձրը, որտեղ ու կայծակն աւելի են պատա-հում, քան թէ կրակի կամ օտն օրե-րը, երբ գործարանները դադարում են աշխատելուց:

Տիրապալ գաղաքի լաւնում 1900 թ. կալանատուրած լանցաւորների թում կար մէկը, որ կրում էր իւր պատիժը. ե-րեք կնոջ հետ ամուսնանալու պատ-ճառով. այդ անձը մի վաթսուն տարե-կան ծերունի էր Գորբաշով ազգանունով: Սչա ծերունու երկու կինը դեռ և կենդա-նի են. երբոքը միայն վերջերս մեռաւ: Գորբաշին իւր առաջին կնոջ հետ տասն տարի կենացելով թողեց նրան իւր մա-տաղաճա երեխաներով և զնաց երկա-թուով գծերից մէկի վրայ ծառայելու, որտեղ, չնայելով իւր առաջին կնոջ կենդանի լինելուն, պատկուց երկրորդ կնոջ վրայ, որի հետ երկու տարի հազիւ կենակցելով սրան ևս թողեց չաւտա-մանքները նրան զցեցին Տիրապալ քա-ղաքը. ալդ տեղ Գորբաշին ամուսնա-ցաւ երրորդ կնոջ հետ, որի հետ 20

տարուց աւելի ապրեց և ունեցաւ մի քանի երեխաներ: Աւերջերս Գորբաշը պատահմամբ ծանոթացաւ մի երկտա-սարդ զինուորի հետ, որի խօսակցու-թիւնից չալանուց, որ երկտասարդը իւր որդին է: Ծերունին դառնապէս քիսեց լալ, իսկ զինուորն ուրախութիւնից շա-պեց և գրեց իւր մօրը, որ արդէն իւր կոր-ցրած հօրը գտել է: Մի փոքր ժամանա-կից զինուորի մայրը—ծերունու անդրա-նիկ կինը. դատարանին խնդրք ներկա-լացրեց իւր երեք կին աննոզ ամուս-նուն իրեն վերադարձնելու, որով դա-տարանն ուշադրութեան աննելով նրա զնառմանը տարիքը, ինն ամիս միայն բնատարգելութեան զատարարուց, կարգադրելով պատիժը կրելուց չետոյ, լանցաւորը վերադառնալ իւր նախկին կնոջ մօտ:

Չինական բարքերից.— Չի-նաստանում սովորութիւն է, որ բժիշկ-ները, հէնց որ երեկոյ եղաւ, իրենց տան դրանն այնքան լապտեր են կախ անում, որքան հիւանդ որ մեռած է հա-կառակ իրենց սուած դարմանների ու զեղերի Սչպալս մի երեկոյ Պեքինում նորեկ եւրոպացու մի կին հիւանդանում է: Եւրոպացին շնչասպառ եղած վաղ է տալիս բժիշկի ևսակից, սակայն ոչ մի բժիշկի զուր բաղխել չի համարձակում, տեսնելով որ նրանցից իւրաքանչիւր զրանը հաշիւաւոր լապտերներ են վառում: Երկու ժամ անակ քաղաքի փողոցներում ման գալուց չետոյ վեր-

Հապէս նշարում է մի դուռ, որտեղից միայն երեք լապտեր էլ քաշարում Եսեկոյն բաղխում է զ Կար: Բժիշկը զարթնում է և երպայտ շեռ գնում հիւանդին տեսնելու ծանաղարհին եւրոպացին ասում է բժիշկին:

—Այժմ իմացայ, որ քաղաքում ամենամարտար ու ամենափորձուած բժիշկը դուք էք, որովհետեւ ձեր ասն զրանը միայն երեք լապտեր տեսայ:

—Այո՛, պատասխանում է բժիշկը հանդարտութեամբ, — Իրաւունք ունիս, բայց ես դեռ նոր սկսեցի բժշկութեան գործը և երեք հիւանդ եմ դարմանել զեռ ևս...

—Սանդուխեան կղզիներում զեղեցիկ է համարում ա՛յն կինը, որի մարմինն անելի՛ ծանր է կշռում:

Շ ու ն ը դ ա ու ն մ ա յ ը .—Մի ա գարակում նորածին դառնուկի մայրը ցատկում է. այդ միջոցին նոյն ագարակում մի շուն լոյս աշխարհ է բերում նաև մի քանի թուլէք, որոնց գցում են գետը, խեղդում Բանուորներից մէկը մտածում է և փորձում, թէ կարելի չէ

նորածին դառնուկը որդեգրել շանը, և ինչ տանէ. շունը սիրով ընդունում է դառնուկին, կերակրում ու լիզելում: Գառնուկը մեծանում է և երեք շաբաթական դառնում, բայց շունը իր խելամարբ չէ դադարեցնում. նա գնում է և տիրոջ մօտ, քծնում, խնդրում, որ բաց անեն փարախի դուռը: Գառնուկը տեսնելով շանը՝ վազում է նրա մօտ, իր ոչխարային լատուկ սովորութեամբ մայրում է ուրախ ուրախ, և գիտալ չար ստ առաջով շարունակ ծըծում ան կաթը:

Մ և զ ու ի վ ը է ժ ը .—Մի պարտիզպան միջնում ծառից խնձոր է քաղում ու սկսում է ուտել: Նա չանկարձ դրում է, որ լեզուի լետեր կողմից մի բան խիստ կծեց, Բանից երկաց, որ խնձորի մ.ջ բնակութիւն է հաստատած եղել մի բող, որը և վրէժխնդիր է եղել իւր հանգիստը վրդովողի լեզուն խայթելով: Ինչքան պարտիզպանը հինգ բոպէից լետոյ աւանդում է իւր հոգին, հաւանականորէն լեզուի վրայ առաջացած ուռուցքից խեղդուելով:

XII. Զ Ո Ւ Ա Ր Ճ Ա Լ Ի Ք

—Սոնցերտում ձրտեղ էք տեղ վերցրել, պ. Լուսեղէն:
—Դրան մօտ, որ հեշտ լինի փախչել:

—Ե՛լի լաւ է, որ ընթերցմունքն ու երաժշտութիւնը փոխէ փոխ է լինում:
—Ո՛րտեղից է լաւ. երկուսն միենոյն ախանջով ենք լսելու հօ:

—Ուղիղ է, Սարգիս, որ ես իշխանի դերում աւելի սպասաւորի էի նման, ինչպէս ասում է թատրոնի կառավարիչը:
—Սուտ է ասում, դու աւելի դանապանի էիր նմանում:

—Դու այս դերում փոքր ինչ Ադամանին էիր նման:
—Ուղիղ. ինչո՞վ:
—Մի անգամ նա էլ հարբուխ էր եղած քեզ նման:

—Ի՞նչ կը ցանկանայիք, որ նոր-տարուայ առթիւ ճուրղէի ձեզ:
—Ձեր սիրտն ու քսակը:

—Այդ ինչ էք մտածում, օրիորդ:
—Սրեակայեցէք, ձեր մասին եմ մըտածում, թէ արդեօք խելացի էք թէ միամիտ:

—Միամտութեան մասին չէք կարող գատել՝—քանի որ ես դեռ ևս ձեզ առաջարկութիւն չեմ արել:

—Ինձ մի նեղացնիլ, ես տաքարին մարդ եմ:

—Չարմանում եմ ճշմարիտ. ուտում ես ուտում, դարձեալ չես հաստանում:
—Այդ նշանից է, որ բոլոր ոյժս ուտելու վրայ եմ գործ դնում:

—Հը՛, ինչպէս է գործդ. վերջին վէպդ ընդունելութիւն ունեցաւ:
—Նատ լաւ. ամեն լեզուով էլ թարգմանուեց,
—Հապա Երբ է հայերէն էլ թարգմանուելու:

—Այն հում պատկերն է ձեր քսեղանի վրայ, տիկին:
—Մի պարոնի, որը ձեդանից աւելի համարձակ էր:

—Դէ շնորհաւոր նոր տարի, Մարիամ, ծանկամ քեզ ամենայն բարիք, ինչ որ սիրտդ կուզէ:
—Թէ որ դուք իմ սրտի ուղածը ցանկանայիք, այս նոր տարին հին շորով չէիք թողնիլ ինձ:

—Ա՛յ. նոր տարին էլ եկաւ, նինս, ասում է ձերունի Սարգիսը իր աղախնին կմշտելով:

—Ի՛նչ անենք. իսկ դուք դարձեալ նույնն էք մնացել:

Եթէ ցանկանում ես որ սիրուհիդ քեզ
օրերի, — ուրիշին գնա, կամ նրան ձեծիր,
կամ երկու օր առանց հացի թող, կամ...

Կանայք կան, որ ատամներ չունեն,
շատերը՝ մաղ չունեն, կան էլ որ խելք
չունեն բաց՝ չկայ մի որ և է կին, որ
ինքնասիրութիւն ունեցած չլինի, կամ
ուրիշին չբամբասի:

Մարդու մէկը գոռալով վաղում էր.
— Վահ, սատանայ տեսայ, սատանայ
տեսայ:

— Ինչպէս. սատանայ տեսար:
— Սյո՛ւ, էշու կերպարանքով:
— Ս՛հ շուաքիցդ ես վախեցել:

Մի ամուսնացող երիտասարդի քահա-

նան խոստովանացնելով թողութիւն չը-
նորհեց.

— Բաց, աէր հայր, — ասաց երիտա-
սարդը, — ապաշխարանք չէ՞ք տալիս:
— Որդե՜հ, չէ՞ որ ասացիր, թէ ամուս-
նանալու ես:

— Սյսօր զրական-երաժշտական ե-
րեկոյ է:

— Սյո՛ւ, երկու դժբաղդութիւն միասին:

— Սդա, որորմութիւն արա, հացի
փող չունիմ:

— Ես առողջ մարդկանց որորմութիւն
տալն անբարոյականութիւն եմ համա-
լում:

— Ի՞նչ է, քո հինգ կոպէկի՛ համար
նստ կոտրեմ:

XIII. Դ Ա Տ Ա Ր Ա Ն Ա Կ Ա Ն

Ա. (Փամանակամիջոցներ)

ա) ՔՐԵԱԿԱՆ ՅԱՆՑԱՆՔՆԵՐԻ (ՈՒԳԱՆՈՎՆԻ)
ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ

Մ է կ օ ր. — Փամանակամիջոց դատա-
տանական ամեն կարգադրութեանց
դէմ անբաականութիւն յայտնելու և
դատատրին քննութիւն անելուց հետոց
ներքէ համար:

Ե ր ե ք օ ր. — Հաշտարար դատատրի՛
յանցատրին վճռի պատճէն տալը:

Ե օ թ ն օ ր. — Մասնատր (ЧАСТНАЯ ЖЕ-
ЛОБА) զանգատ հաշտարար դատատրի
դէմ, բողոք չընդունելու համար, նա-
հանգական դատարանին պաշտպան ըն-
տրելու մասին յայտարարութիւն կամ
վկաների ցուցակը լրացնելու համար և
երբ այդ գործերի մասին դատարանը
մերժի՛ յայտարարութիւն տալու համար:

Ե ր կ ու շ ա բ ա թ. — դատարանական
տեղերի վճիռների դէմ բողոք (ապելա-
ցիա) և պատասխան (ОТВЕТЬ) տալու
համար վկաների և դիտակ անձերի կող-
մից յայտարարութիւն՝ դատարանին
չներկայանալուն արդարանալու ապա-
ցուցնելի և մասնատր զանգատ նահան-
գական դատարանի որոշման դէմ:

բ) ՔՐԱՎԱՐՑՈՒԹԵԱՆ (ԳՐԱԳՐԱՆՍՊԻ ԳՈՐ-
ԵՆԻՐ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ)

Մ է կ օ ր. — Հաշտարար դատատրին՝
զրատր ապացուցներ ներկայացնելը
(քննութեան օրը՝ մինչև ժամի 2-ը):

Ե ր ե ք օ ր. — Հաշտարար դատատրի
վճռի պատճէն տալու համար, հետոց-
ներք (ОТВЕТЬ) դիտակ մարդկանց, և
դատատրներին գործի քննելուց հետոց-
ներք մասին զանգատուելը (եթէ ինքը
բարեկամ է կամ շահ ունի):

Ե օ թ ն օ ր. — Հաշտարար դատատր-
ների որոշման դէմ մասնատր զանգատ
տալը, դատարանին գործի պակաս չա-
ելուամենների հասցնելը: Կեղծման ապա-

ցուցի ներկայացնելը և նրանց հերքելը.
զանգատ՝ որոշելու թէ գործի քննութիւ-
նը ո՞ր դատարանին է վերաբերում.
պարտքը հատուցանելու համար ամենա-
կարճ ժամանակամիջոցը՝ շարժական
գույքը վաճառելու համար. աճուրդով
առած գույքի զինը լրացնելու, և աճուր-
դի անկանոնութեան դէմ զանգատ տա-
լու համար:

Ե ր կ ու շ ա բ ա թ. — Հաշտարար դա-
տարանի և նահանգական դատ. բացա-
կայական վճռի (ЗАОУН. РЪШ.) դէմ պա-
տասխան (ОТВЕТЬ) տալը (եթէ գործը
կարճացրած դատավարութեամբ է ըն-
թացել). հերքում և հակապատասխա-
նելը: Ապելացիայի իրաւունքը վերա-
կանդնելու համար նահանգական դա-
տարանին մասնատր զանգատ տալը.
մասնատր զանգատների դէմ բացա-
ստրութիւն ներկայացնելը. դատարանա-
կան ծախքերի պահանջելու մասին
խնդիրք տալը (դատարանի վիճիւր յայտ-
նած օրից հաշուելով):

Մ է կ ա մ ր ս. — Հաշտարար դատատր-
րի վճռի դէմ ապելացեայ և կոստացեայ
տալը և այն գործերի մասին զանգատ-
ուելը՝ որոնք նահանգական դատարա-
նում կարճացրած կարգով են քննուել-
ամենակարճ ժամանակամիջոցը պարտ-
քը հատուցանելու համար մինչև 500 ր.
արժողութեամբ կալուածքի ծախելը:

Վեց շաբաթ. — Սմենավերջին ժամա-
նակամիջոցը՝ շարժական գույքերի վա-
ճառման, պարտապանների և պարտա-
տէրերի մէջ՝ վճռած գումարի համա-
ձայնութեամբ բաժանելը. անձնական
կալանատրման մասին որոշման ոչժի-
կորցնելը:

Ե ր կ ու ա մ ր ս. — Պարտքերն ինքնա-

կամ վճարելու—երբ հատուցումն ան-դոսեանս գտնուելով ուշիմ մտքով և շարժ կայքերից է լինելու. ամենակարճ առողջ դատողութեամբ, բոլոր իմ ու-ժամանակամիջոցը 500 ր.-ից մինչև 10 նեցած ամեն տեսակ անշարժ և շար-հաղար բուբլի արժեցող կալուածքը վա-ժական կայք-գույքերս, ինչից էլ որ

Երեք ամիս.—Ամենակար ժա-մանակամիջոցը մուտքերի հաշիւներկա-յացնելու, ամենակարճ ժամանակամի-ջոց 10 հաղարանոց կայքը վաճառելու, վաճառեան անձանց կողմից հասած վը-նասների պահանջելու

Չորս ամիս.—Վատարանական պա-լատի և նահանգական դատարաննրի վճարի դէմ՝ ապելացիայ տալը, (եթէ գոր-ծը ընդհանուր կարգով է կատարուել), արտասահման գտնուած պարտապան-պատասխանատուի՝ դատարանին ներ-կայանալը՝ միջնորդ դատարանի վճար կատարման համար

Վեց ամիս.—Հասցէն անկայտ պար-տապանների ներկայանալու, ղեռաների մասին գանգատուելու (վարչական-պաշ-տօնական անձերի կողմից հասած) և ժառանգների լայնուելու համար

Մէկ տարի.—Սպորինի ծնունդի գործի զարթեցնելը, (եթէ ամուսինը փոխառուանում է գտնուում). ժառանգու-թեան բաժանման վճարի փոխելու մա-տին ապելացիա տալը

Երկու տարի.—Այնպիսի գործերի զարթեցնելու մասին՝ ինչպիսին է կնոջ ամուսնու արտասահման գտնուելը՝ ա-մենավերջին ժամանակամիջոցը վը-սկանելու քաղաքացիական անձնական իրաւունքների և ամուսնական կապ

Բ.

Յանուն Հորև Որդուց և Հոգուոյ սրբոյ 1897 թ. Մարտ ամսի 20-ին ք. Թիֆլիս, Երբ որ ստորագրողս Թիֆլիսի պի-ժաղաքացի Պօղոս Ստեփանեան Նիկո-

նրանք բաղկացած լինին, իմ մահուանից յետոյ կտակում եմ ճրիգոր Պետրոսեան Պօղոսեանին, լիովին նրա սեպհականու-թիւնս Այս կտակը կտակող Պօղոս Ստե-փանեան Նիկողոսեանի խօսքերով, — ուշիմ էր, — գրեցի՝ ես Միմէօն Վարապե-տեան Սահակեանս Այս կտակին ստո-րագրեցի Պօղոս Ստեփան. Նիկողոսեա-նըս Այս կտակը գրեցի ես Միմէօն Վա-րապետեան Սահակեանս կտակող Պօղոս Ստեփանեան Նիկողոսեանի արտասա-նած խօսքերով, որը ուշիմ էր մտքով և առողջ դատողութեամբ և ինքն կտակողն իր իսկական ձեռքով ստո-րագրեց, որով ստորագրեմ Քաւթ Չէոր-գեան Սիրզպեանցի. *) Վկայեմ այս կտա-կը գրելիս, Քարեղին Սողոմոնեան Լեւ-նեան

*) 1) Բաւական է և երկու վրան, եթէ նրանցից մէկը կտակողի խոս-տովանահայրն է, մինչև անգամ ո՛չ մի-այն այն դէպքում, երբ կտակողն ինքն է ստորագրել, այլ՝ եթէ ամբողջ կը-տակն ինքն է գրել 2) Վկաներ և կտա-կի գրողներ չեն կարող լինել նրանք՝ որոնց օգտին արտած է կտակը. բ) բարեկամները մինչև չորրորդ-արտը, եթէ կտակն ուղղակի ժառանգների օգ-տին է. գ) կտակով նշանակուած (ապե-կոնները) կտակակատարները և հոգա-բարձուները. դ) նրանք, որոնք օրէնքով կտակ չեն կարող անել. ե) նրանք բո-լորը՝ որոնց վկայութիւնները քաղաքա-ցիական օրէնքով ընդունելի չեն. զ) գիր չիմացողները և անչափահասները. է) Չեղնիզովեան և Օլտավայի նահանգնե-րում կանայք. Յ) եթէ կտակը մէկից ա-ւելի թերթերից է բաղկացած, ստորա-գրողներն ամեն թերթերի վերջին պի-տի ստորագրեն

XIV. Վ Ա Ճ Ա Ռ Ա Կ Ա Ն Ա Կ Ա Ն

(Հասարակ պարտամուրհակի օրինակ)

Թիֆլիս. 1 և Յուլի 1899 թ.
Մտերակ 1000 րուբլ. արծաթի
Յուլիսի մէկից, հաղար ութհարիւր ին-նսուն և եօթն ամի, երեք ամիս ժամանա-կով, այս իմ պարտամուրհակովս պար-տաւորում եմ վճարելու Թիֆլիսի 2-րդ կարգի վաճառական Յովհաննէս Մա-թէոսեան Նիրակոսեանին՝ կամ օրին նա կը հրամայէ հաղար ոտքրի ար-ժաթ, որը ես նրանից ջապարանքով (կամ զօւտ փոզով) լիովին ստացել եմ
Ս տ ո ռ ա գ ռ ու թ ի ւ ն — Թիֆլիսի քա-ղաքացի Անտօն Պօղոսեան Նիկողոսեանս

ԴՐՈՒՆԳԱԻՈՐ ԹՂԹԵՐԻ ՀԱՐԿԸ

Տ ու ռ է ն է ռ է

Արժողութ. գումարը.	Թերթի գինը
50 ր.	10
50-ից մինչև 100 »	16
100 »	20
200 »	26
300 »	30
400 »	36
500 »	40
600 »	46
700 »	50
800 »	56
900 »	60
1000 »	66
1500 »	80

Արժողութ. գումարը.	Թերթի գինը
2000-ից մինչև 3200 ր.	3,10
3200 »	5,10
4000 »	6,00
6400 »	9—
8000 »	11,00
10000 »	13,00
12000 »	15,00
15000 »	21—
20000 »	37,00
25000 »	33,00
30000 »	42—
40000 »	84—

Ք Ա Շ Ե Ր Ը

Դ է զ ո ո ո

Արժողութ. գումարը.	Թերթի գինը
1 գրվ. հաւասար է 84 մսխ. 12 ունցի	
1 ունցն »	8 գրախմբն
1 գրախման »	3 սկրուպուլին
1 սկրուպուլին »	20 գրանի
1 գրանը »	1 ցորենաքաշի
Զանազան երկրների փուլերը	
Անգլիայի 1 վաճ. գրվ. 16 ունց. հա-ւասար է ուտաց 1 գրվ. 10 մսխ.	
Յրանսիացոց 1 գրվ. — »	1/2 »
կիօգրամը. . 1 »	41 »
Պրուսիայի 1 ֆունտը 1 »	13 »
1 ցէնտներ. . — »	1/2 »
Չինաստանի 1 գրվ. 2 »	40 »
Եսպանիայի 1 մուէ 57 »	1 »
1 կատսին . 1 »	42 »

ՅՄԲՍՅՄԲՍՈՍՃՍԻ
XV. Ա Ն Ո Ւ Ն Ն Ե Ր

ՈՐՈՆԲ ԸՆԴՈՒՆՈՒԱԾ ԵՆ ՀԱՅՈՑ ՄԷՋ

ԱՐՍԿԱՆ ՍԵՌԻ

Արհաակ	Անասա	Արմենակ	Բակուր
Արգար	Անդրէաս	Արշակ	Բաղդասար
Արէլ	Անտոն	Արշամ	Բարթեղիմ
Արիստղոմ	Անուշաւան	Արշաւիր	Բարսեղ
Արրահամ	Առնակ	Արսէն	Բիւզաս
Ազաթանգիւղ	Աշոտ	Արտակ	Բիւրակ
Ադամ	Աշոտիշատ	Արտաշատ	Բիւրասլի
Ադոմ	Ապրսամ	Արտաշէս	—
Ադատ	Աշոտ	Արտաշիր	Գաբրիէլ
Ադոնիա	Ասանձար	Արտաշիւր	Գաղիկ
Աթանազիսնէս	Առաւան	Արտաւազդ	Գաղիկ
Աթանաս	Առաւել	Արտէմ	Գալուստ
Ահարոն	Առաքել	Աստամ	Գառնիկ
Ադան	Ասպար	Արփիար	Գասպար
Ազբակ	Ասպուրակէս	Արծրունի	Գարեգին
Աղէքանդր	Աստուածատ	Աւագ	Գեղեցի
Ամասիա	Ասքանազ	Աւետիք	—
Ամբակում	Լաովմ	—	Զանգակ
Ամբրոսիոս	Արայ	Բար	Զարեհ
Ալբուկ	Արամ	Բարգէն	Զարմաշր
Անակ	Արիտակէս	Բարիկ	Զարմիհր
Անգեղ	Արձան	Բարկէն	Զաւէն
Անանիա	Արմայիս	Բագրատ	Զաքարիաս
		Բազ	Զաքէոս

Գրիգոր	Զոհրաբ	Խոսրովիկ	Հրահատ
Գուրգէն	Զուարէն	Խուժիկն	Հրաչեայ
—	—	—	Հրատ
Գրագ	Էմին	Մաղիկ	Հրանտ
Դանիէլ	Էմմանուէլ	Մատուր	—
Դաւիթ	—	Մառուկ	Զիւնական
Դիմնիսիոս	Ընձաք	Մովակ	Զճոխկ
Դրաստամատ	Ընջուղ	—	—
—	—	Կալմոս	Ղազարոս
Եղեմիա	Թաղէոս	Կամարական	Ղևոնդ
Եղուարդ	Թաթիկ	Կաչէն	Ղուկաս
Եղեկիէլ	Թաթուլ	Կարապետ	—
Եղնակ	Թէոդոս	Կարբոս	Մակար
Եղնիկ	Թէոդորոս	Կարէն	Մակարիոս
Եղր	Թողիկ	Կիրակոս	Մաղխաղ
Եղբաշր	Թոնիկ	Կիւրեղ	Մամբրէ
Եղիա	Թովմաս	Կոմիտաս	Մամիկոն
Եղիազար	Թորգոմ	Կոռնակ	Մանածիւր
Եղիշէ	Թորոս	Կոստանդիանոս	Մանաւազ
Եղիսէ	—	Կոստանդին	Մանէճ
Եսաչի	Իսահակ	Կորիւն	Մանի
Եսաւ	Իսրայէլ	—	Մանուկ
Երանոս	—	Հաբէլ	Մաշտոց
Երեմիա	Լևոն	Հազար	Մատթէոս
Երուանդ	Լոյս	Համազասպ	Մարգարէ
Եփրեմ	Լուսնիթաղ	Համբարձում	Մարիխանոս
—	—	Հաչկ	Մարիոս
Զանգակ	Խաղ	Հաչկակ	Մարտիրոս
Զարեհ	Խաչարուր	Հաչրիկ	Մելքիսեդէկ
Զարմաշր	Խաչիկ	Հաչրապետ	Մելիտէ
Զարմիհր	Խոռ	Հաւան	Մելիտոս
Զաւէն	Խոռխոռոնի	Հաւանակ	Մեհրուժան
Զաքարիաս	Խորէն	Հեթում	Մեսրոպ
Զաքէոս	Խոսրով	Հմայեակ	Մժէժ

Մինրան	Նարդոս	Ջանիկ	Սուրեն
Մինրգամ	Նաւասարդ	Ջօջիկ	Սուրմակ
Մինաս	Ներշապուհ	Ջահակ	Սուքիտս
Միսակ	Ներսէհ	—	Ստեփաննոս
Միքայէլ	Ներսէս	Ռափայէլ	Սրապիոն
Մխիթար	Նիկողայոս	Ռեւան	Սոս
Մկրտիչ	Նոյ	Ռոմանոս	—
Մշակ	Նորայր	Ռուբէն	Վախիթանք
Մովսէս	—	—	Վահագն
Մուշ	Շարս	Սահակ	Վահան
Մուշեղ	Շաւապ	Սամարիա	Վահէ
Մուշէ:	Շաւարշ	Սամուէլ	Վահրամ
Մուշկան	Շիրակ	Սամիսոն	Վահրիծ
—	Շմաւոն	Սանակ	Վաղարշ
Յագիերտ	Շնգրիդ	Սանաւար	Վաղարշակ
Յակոբ	—	Սանատրուկ	Վաղէս
Յակոբոս	Ոսկան	Սասան	Վաչէ
Յարութիւն	—	Սատայ	Վասակ
Յեսու	Չամիչ	Սարգիս	Վազգէն
Յոհան	Չմշկիկ	Սաւուղ	Վարաղշապ
Յովաբ	—	Սեղրակ	Վարզվաղան
Յովակիմ	Պապ	Սէթ	Վարաժ
Յովհաննէս	Պապիկ	Սենեքերիմ	Վարդ
Յովնաթան	Պարգև	Սերովբէ	Վարդիկ
Յորդանան	Պարէտ	Սեուկ	Վարդան
Յովսէփ	Պարթև	Սիմոն	Վարդգէս
Յուդա	Պապակ	Սիշակ	Վարձ
Յուխնան	Պարսամ	Սիսակ	Վարոս
Յուսիկ	Պարոյր	Սիւնի	Վարազ
Յօբ	Պետրոս	Սիւնիք	Վարազդատ
Յօնան:	Պերձ	Սիօն	Վարազդէն
—	Պողոս	Սկայորդի	Վիրապ
Նահապետ	Պոօշ	Սմբատ	Վիրապագուն
—	—	Սողոմոն	Վուամ

Վաւաճապուհ	Տիգրան	Քրիստափոր	Քրիստոսատ
Վրէն	Տիմոթէոս	Փառնակէս	—
Վրթանէս	Տիրան	Փարսման	Պզտենտիոս
Վր'ան	Տիրիթ	Փափակ	Օշին
Վրոյր	Տրդատ	Փիլիպպոս	Օտայ
—	—	Փաչլակ	Օշակ
Տաճատ	Յոլակ	—	—
Տարսոն	—	Քերովբէ	—
Տարօն	Փառնակ	—	—
—	Ի Գ Ա Կ Ա Ն	Ս Ե Ռ Ի	—
Սղնիւ	Գոհարիկ	Իսկուհի	Հախիսիմէ
Սղաւնի	Դատիկ	Իւղարբր	Հրաչիա
Սմաչիս	Դստրիկ	—	—
Սնահիտ	—	Լուսաբեր	Ձուիկ
Սնթառամ	Եթեր	Լուսիկ	—
Սննա	Եղիսաբէթ	Լոսանդ	Մանէ
Սնոյշ	Եսթեր	—	Մանէն
Սշխէն	Երանեակ	Խոսրովանոյշ	Մազդաղինէ
Ստողիկ	Երանուհի	Խոսրովիդուխտ	Մանան
Սրժուիկ	Երմոնէ	—	Մանուշակ
Սրուսեակ	Երմոգինէ	Մաղիկ	Մարգարիտ
Սրշանոյշ	Եփեմիա	—	Մարիամ
Սրտաշամա	Եւա	Վատարինէ	Մարթա
Սրեշատ	—	Վարինէ	Մաքրուհի
Սրեգնազան	Չապէլ	—	—
—	Չարմանդուխտ	Համազասպ	Յուդիթ
Բամբիշ	Չարուհի	Համասփիւռ	Յուլիանէ
—	Չարմուհի	Հայաստան	Յոյս
—	—	Հայկանուշ	Յուստինէ
Քայիանէ	Թագուհի	Հայկուհի	—
Քեղուհի	Թէկղի:	Հայկանդուխտ	Նարգէս
Քոհար	—	Հեղինէ	Նտղիկ
Քոհարինէ	Իզաբէլլա	Հերանուշ	Նազիլի

Նագենիկ
Նեկտարինէ
Նոյեմզարա
Նուարդ
Նուենէ
—
Շահանդուխտ
Շողակաթ
Շողեր
Շուշան
Շուշանիկ
—
Ոսկեհատ

Ոսկի
—
Պերճանոյշ
Պել ճուհի
—
Սաթնիկ
Սահակագուխտ
Սահականոյշ
Սանդուխտ
Սառա Սաթն
Սիրանոյշ
Սքարտուհի
Ստղովէ

Սմբատանոյշ
Սոփիա
Սրբուհի
—
Վարդիթէր
Վարդիսէր
Վարդենի
Վառվառէ
Վարդանդուխտ
Վարդանոյշ
Վարդուհի
Վարսենիկ
—

Տաճատուհի
Տիգրանուհի
Տիրուհի
—
Յողիկ
—
Փառանձեմ
—
Քրիստինէ
Քոյրիկ
—
Օլսաննա

☆

XVI. ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ

ԵՐԿՐԱՎԻՆ, ՄԱԿԵՐԵՒՈՅԹԸ 509,950,714
քառակ. կելովտար 5 (մէ կելովտարը 469
առժէն է):

ՅԱՄԱՔԸ ԵՐԿՐԱՂՆՂԻՍ ԺՕՄ 1/3 ԺԱՍՆ Է
կաղմուճ—2,458,804 Հող 6,802,634
ՀՈՒՐ:

ՈՎԿԻԱՆՈՍՆԵՐԻ ՄԻՋԻՆ ԽՈՐՈԹԻԻ-
ՆԸ.—Սաղանդեանը 3,790, Հնդկականը
3,444. Երեմ-խաղաղականը 4003, Հարա-
ւային կեսագնդինը 3,390 մետր:

ՆՇԱՆՍԱԻՈՒՄ ԼԵՒԻՆԵՐԻ ԲՄԶՄՈՒԹԻԻ-
ՆԸ.—Էյկերէստ 29,000 ոտնաչափ, Գա-
ւալազերէ 25,171, Ելքօրուս 18,000, Ա-
բարատը 17,000, Կաղբէկը 16,000, Ա-
բազածը 13,500:

ՆՇԱՆՍԱԻՈՒՄ ԳԵՏԵՐԻ ԵՐԿՐՈՒԹԻՒՆԸ
ՍԻՆԻՍԻԱԿԵՆ 5,890 կիլովտար, Նեղոսը
5,640, Սահարնը 5565, Եանդձէ-Կեան-
քը 5,410, Օքը 4,230, Ամուրը 4,155, Վոլ-
գան 3,500, Գանուրը 3,042, Դոնը 1,807,
Աւրալը 1,520, Րէյնը 1,370, Սեւան 600,
Խեմզան 325 կիլովտար:

ԵՐԿՐԱՎԻՆԻ ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԸ
Երկրագնդիս լրաց բնակչուճ էն
ժօտ 1564 միլիօն բնակիչ, որոնցից Եւ-
րոպայի մ 366 միլ., Ասիայում 860 միլ.
Աֆրիկայում 206 միլ., Ամերիկայում 125
միլ. Աւստրալիայում 5 միլիօն.
Երկրագնդիս աղբերը խօտում էն
3600 լեզուէն աւելի:
Բոլոր կրօնները երկրագնդիս լրաց
4000-էց աւել էն:

ԵՄԿՐԱՍՅԻ ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԸ ՅՆՂՈՎ
ՍԼԱԻՆՍԵՐԻՆ ԷՆ 94,355,000—(սրանցից
65 միլ. ռուսներ և բուլղիներ, 11 միլ.
լեհեր, 7 միլ. չեխեր, մօրաւներ, 10 միլ.
սերբեացիք, բուլղարներ և կրօտաներ):

ՌՈՄԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱՄՍԱՍՏԻՆԱԿԱՆ ԱԶ-
ԳԵՐԸ — 98,94,8000 Հոգի (Սրանցից
Փրանսիացիք 40 միլ., Ետալացիք 30 միլ.,
սպանացիք և պորտուգալացիք 23
միլ., ռուսացիք 9 միլ.: ԳԵՐՄԱՆՍ-
ԿԱՆ ԱԶԳԵՐ—115,130,000. (սրանցից
գերմանացիք և հոլանդացիք 63 միլ.
անգլիացիք 40 միլ. սկանդինաւեցիք
9 միլ.):

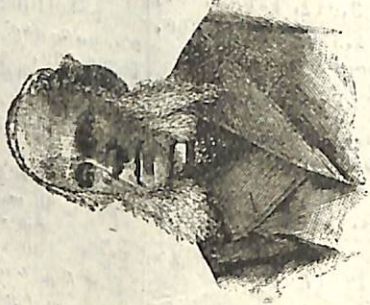
ՀԱՅԵՐԸ 5 միլիօն էն:
Հրէաները 9 միլիօն:
Ք.ՐԱՍՏՈՆՍԵՆԵՐԸ — Կրօնով ամբողջ
երկրագնդի լրաց:

Կաթողիկէներ	245 միլ.	} 488
Բողոքականներ	140 »	
Ուղղափառներ	91 »	} 176
Այլ և այլ բրիտ.	10 »	
ՄԱՀՐԵՒԱԿԱՆՆԵՐԸ	— »	9
ՀՐԷԱՆԵՐ՝	— »	9
ԿՈՒՊԱՇՏՆԵՐ՝		
Բողոքականներ	500 »	} 891
Բրամիսականներ	146 »	
Յետերներ	245 »	
Ընդամենը		1564

ԳԼԽԱԻՈՒՄ ՔԱՂԱՔՆԵՐԸ Համարուճ
էն, Լոնդոնը 5,190,000 բնակիչ, Պեկինը
4,500,000, Պարիզը 2,228,806, Վերնան
1,136,270, Բեռլինը 1,125,000 Կ. Պիլսը՝
850,000, Նէպոլը՝ 450,000, Պետեր-
բուրգը՝ 1,267,000, Մոսկուան՝ 986,000:

ՄԱ ԳԿԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ՄԻՋԻՆ ԹԻԻԸ
ՄԷՆՃԸ 60 տ. Հասն. էն 100-էց 6 մարդ
» 80 » » 500 1 »
» 100 » » 1000 1 »

Մ Ե Ռ Կ Ռ Ը ԷՆ ԵՆ ԵՆ ԵՆ ԵՆ ԵՆ ԵՆ
միլ., այսինքն ամեն օր 96 Հազար մարդ
ամեն մի ժամում 3730 միլ., ամեն մի
րօպէում 60. մի վայրիկանում մի Հոգի
Ծ Կ Ռ Ը ԷՆ ԵՆ ԵՆ ԵՆ ԵՆ ԵՆ ԵՆ
էնքն 9,500,000 աւելի, քան մեա-
նում էն:
Պ ս ա կ է ու ճ էՆ 82 միլ., և 120 մար-
դուճ մի պտակ է գալիս:

Լ. Երզնիսի «ուսաց դեպոսիտ» և Խաղաղութեան կոնֆէրենցիայի նախագահ Վրաթ Ստասիլ:

Ա. Վ. Սուխոբոլ (Նրա ծննդեան 100 ամյակի առթիւ):

XVII. ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԵՐԿՐԱԳՆԻԻՍ ՆՃԱՆԱԻՈՐ ՏԷՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ և ԱԶԳԵՐՆ ԻՐՆՑ ԵՐԿՐՆԵՐԻՎ:

Անունները	Տիրապետող կրօնը	Պետութեան գլուխը	Տարածութիւնը ք. քմ.	Բնակչաց թիւը	Մայրաքաղաքները
1 Արաբիա	Մահմեդական	Նահապետական	2,300,000	3,000,000	Սիլան
2 Արդենախն. Հաս.	Քրիստոնէական	Նախ. ԱռեխաՊետա	2,835,969	4,000,000	Բուր-Աչքրու
3 Մեամ	Անգլ. եկեղ.	Մեարիէ Տաւ-Տայ	230,000	21,000,000	Գուէկի
4 Մեզլիս	»	Վիկտորիա կայս.	314,628	40,000,000	Լոնդոն
» դաղթական	»	»	24,964,096	190,000,000	Պեխաւ
5 Աւստրո-Հունդ.	Կաթոլիկ	Ֆրանց-Յոսեփ	676,667	39,000,000	Վեննա
6 Ա. զանստան	Մահմեդական	Արդուրբաշան	550,660	4,000,000	Փարսու
7 Բելուստան	Մահմեդական	Միր-Սոդաղակ	315,015	350,000	Գելլան
8 Բելիս	Կաթոլիկ	Լէօպոլդ II. թագ.	29,457	6,000,000	Բրիւսել
9 Բոլղարիա	Օրթոդոքս	Ֆերդինանդ իշխ.	99,873	5,001,090	Սոֆիա
10 Բրազիլիա	Կաթոլիկ	Նախ. Պ. Պէրկա.	8,337,213	15,000,000	Րիօ-Ճանէրո
11 Բուխարա	Մահմեդական	Սէյդ-Աբդուլ Կմ.	239,000	2 1/2 մլն.	Բուխարա
12 Գերմանիա	Աւետարանա.	Վիլհելմ II.	540,418	60	Բեռլին, Կոնստ.
13 Հաբսբուրգ	Հաղաւան	Մեքսիկա II.	508,280	5	Վենիս
14 Հոլանդիա և գաղ.	Քրիստոնէական	Վիլհ. մինսթրապ.	2,036,291	4 1/2	Հաագա
15 Յունաստան	Օրթոդոքս	Գէորգ I.	68,688	2	Աթենք
16 Գանիա	Լիւտերական	Քրիստիան. IX.	232,302	2 1/3	Աուգենբուրգ
17 Եգիպտոս	Մահմեդական	Աբբաս-փաշա	994,600	7	Կայրօ

XVIII. ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ

18	Իզրայելական կազմ	Արժանա III խնամ.	1,233,817	20	միլ.	Մալթիկ
19	Իտալական	Արժանա IV խնամ. II.	286,588	30 1/2	"	Հրոսի
20	Չինական	Արժանա V խնամ.	11,574,356	403	"	Պեկին
21	Կորեական	Բարձր-Նույնեց	1,118,100	4	"	Բոգոսա
22	Կանչոն	Բեյք. (Բեյք.)	2,735,158	17	"	Բանա
23	Ռուսական	Ներկայումս կապր	20,666,445	125	"	Ս. Պետերբուրգ
24	Կորեական	Ռուսիա	218,192	10 1/2	"	Սեյուլ (Կեծնց)
25	Մեկսիկո	Նախագ. Գիպց	1,946,292	11	"	Մեխիկո
26	Մարոկո	Մուսուլմանական	816,000	8	"	Ձեյ
27	Պարսկական	Մուսուլմանական	1,648,125	9	"	Թեհրան
28	Պերսիական	Մուսուլմանական	1,049,970	3	"	Լիմա
29	Պորտուգալական	Գոն-Կարլոս Թագ	89,143	5	"	Լիսաբոն
30	Ռուսական	Կարլոս	129,947	6	"	Բուդապեշտ
31	Սերբիական	Ալեքսանդր I.	48,586	2	"	Բելգրադ
32	Սինգապուր	Ջորջ Կարլոս	726,550	9	"	Բանկոկ
33	Միացյալ Նահ.	Մարիա Արևելյան	9,668,272	77	"	Վաշինգտոն
34	Տաիվանական	Արդուլ-Նախիկ II.	2,061,224	21	"	Կ. Պոլիս
35	Ֆրանսիական կազմ	Նախագահ Լուրբե	3,996,038	76	"	Պարիզ
36	Ներնազդիական	Ի. Նիկոլայ	9030	1/4	"	Ցեթին
37	Չինական	Նախ. Գոն-Մոնտ	753,216	3	"	Սան-Փաբլո
38	Շվեյցարական	Նախ. Կարլ-Շեյն	41,346	3	"	Բեռն
39	Շվեյցարական-Նորվեգ.	Օսկար II.	775,996	7	"	Օսլո
40	Եվրոպական	Նախ. Կարլոս.	650,937	1 1/2	"	Կլիստ
41	Նապոլեոնական	Մուսուլմանական	382,447	43	"	Տոկիո

1) ՌՈՒՍՍՏՈՆԻ ԵՒ ԿՈՂԿԱՍԻ ՄԻ ՔԱՆԻ ՔԱ.
 ՂԱՔՆԵՐԻ ՀԵՌՈՒՄՈՒԹԻՒՆԸ

Ռ. Ֆ. Լ. Ս. Ր. Յ.		Վերսալ	210	Կաստրոմա.	2372
Արաթուման	422	Նովո-Նովոգորոդ	2262	Նովո-Նովոգորոդ	2437
Արգուն	243	Նիկոլայևսկ	10,510	Նովո-Նովոգորոդ	1522
Արաթուման	387	Նովոգորոդ	2529	Նովո-Նովոգորոդ	3041
Արաթուման	1308	Նովո-Նովոգորոդ	902	Նովո-Նովոգորոդ	234
Արաթուման	186	Նովո-Նովոգորոդ	2490	Նովո-Նովոգորոդ	20160
Արաթուման	3248	Նովո-Նովոգորոդ	2622	Նովո-Նովոգորոդ	2262
Արաթուման	248	Նովո-Նովոգորոդ	1830	Նովո-Նովոգորոդ	2490
Արաթուման	517	Նովո-Նովոգորոդ	2622	Նովո-Նովոգորոդ	2622
Արաթուման	8766	Նովո-Նովոգորոդ	1945	Նովո-Նովոգորոդ	1945
Արաթուման	1853	Նովո-Նովոգորոդ	2622	Նովո-Նովոգորոդ	2622
Արաթուման	182	Նովո-Նովոգորոդ	2917	Նովո-Նովոգորոդ	2917
Արաթուման	809	Նովո-Նովոգորոդ	1494	Նովո-Նովոգորոդ	1494
Արաթուման	330	Նովո-Նովոգորոդ	2578	Նովո-Նովոգորոդ	2578
Արաթուման	140	Նովո-Նովոգորոդ	345	Նովո-Նովոգորոդ	345
Արաթուման	71	Նովո-Նովոգորոդ	499	Նովո-Նովոգորոդ	499
Արաթուման	190	Նովո-Նովոգորոդ	407	Նովո-Նովոգորոդ	407
Արաթուման	599	Նովո-Նովոգորոդ	461	Նովո-Նովոգորոդ	461
Արաթուման	851	Նովո-Նովոգորոդ	443	Նովո-Նովոգորոդ	443
Արաթուման	1417	Նովո-Նովոգորոդ	200	Նովո-Նովոգորոդ	200
Արաթուման	264	Նովո-Նովոգորոդ	100	Նովո-Նովոգորոդ	100
Արաթուման	9264	Նովո-Նովոգորոդ	433	Նովո-Նովոգորոդ	433
Արաթուման	192	Նովո-Նովոգորոդ	286	Նովո-Նովոգորոդ	286
Արաթուման	282	Նովո-Նովոգորոդ	1834	Նովո-Նովոգորոդ	1834
Արաթուման	93	Նովո-Նովոգորոդ	2701	Նովո-Նովոգորոդ	2701
Արաթուման	569	Նովո-Նովոգորոդ	939	Նովո-Նովոգորոդ	939
Արաթուման	415	Նովո-Նովոգորոդ	2128	Նովո-Նովոգորոդ	2128
Արաթուման	422	Նովո-Նովոգորոդ	1716	Նովո-Նովոգորոդ	1716
Արաթուման	2735	Նովո-Նովոգորոդ	2134	Նովո-Նովոգորոդ	2134
Արաթուման	441	Նովո-Նովոգորոդ	1222	Նովո-Նովոգորոդ	1222
Արաթուման	674	Նովո-Նովոգորոդ	2207	Նովո-Նովոգորոդ	2207
Արաթուման	334	Նովո-Նովոգորոդ	550	Նովո-Նովոգորոդ	550
Արաթուման	288	Նովո-Նովոգորոդ	2584	Նովո-Նովոգորոդ	2584
Արաթուման	231	Նովո-Նովոգորոդ	2536	Նովո-Նովոգորոդ	2536
Արաթուման	160	Նովո-Նովոգորոդ	201	Նովո-Նովոգորոդ	201
Արաթուման	398	Նովո-Նովոգորոդ	2200	Նովո-Նովոգորոդ	2200
Արաթուման	456	Նովո-Նովոգորոդ	10,644	Նովո-Նովոգորոդ	10,644
Արաթուման	1988	Նովո-Նովոգորոդ	1462	Նովո-Նովոգորոդ	1462
Արաթուման	6520	Նովո-Նովոգորոդ	2490	Նովո-Նովոգորոդ	2490
Արաթուման	2414	Նովո-Նովոգորոդ	1910	Նովո-Նովոգորոդ	1910
Արաթուման	1393	Նովո-Նովոգորոդ	1878	Նովո-Նովոգորոդ	1878
Արաթուման	1508	Նովո-Նովոգորոդ	202	Նովո-Նովոգորոդ	202
Արաթուման	2863	Նովո-Նովոգորոդ	4065	Նովո-Նովոգորոդ	4065
Արաթուման	2179	Նովո-Նովոգորոդ	2522	Նովո-Նովոգորոդ	2522
Արաթուման	346	Նովո-Նովոգորոդ	1764	Նովո-Նովոգորոդ	1764
Արաթուման	1859	Նովո-Նովոգորոդ		Նովո-Նովոգորոդ	

Ա Ղ Ի Ի Ս Ա Կ

4) ՈՐԸ ՅՈՅՑ Է ՏԱԼԻՍ, ԸՍՏ ԹԻՖԼԻՍԻ ՄԻՋՈՐԷԱԿԱՆԻ, ԵՐԿՐԱԳՆՈՒ ՄԻ ՔԱՆԻ ՔԱՂԱՔՆԵՐԻ ԿԷՍ ՕՐՈՒՄՑ ԺԱՄԱՆԱԿԸ

			ժ. ր. վ.			
Ասխաբադ . . .	12	54	—	ցեր.	Ս. Պետերբուրգ	11 2 — ցեր.
Բաղու . . .	12	20	8	»	Սուխում . . .	11 44 52 »
Բաթում . . .	11	47	—	»	Թեմ. խան-շուրա	12 9 12 »
Վարշա . . .	10	24	52	»	Թիֆլիս . . .	12 — — »
Վլադիկաւկազ .	11	59	28	»	Խարկով . . .	11 25 44 »
Գորի . . .	11	57	12	»	Երևան . . .	11 48 48 »
Եկատերինոպոլ .	11	36	—	»	Արքայապետական	
Հելսինգֆորս .	10	40	36	»	Պարիզ . . .	9 10 8 առ.
Գանձակ . . .	12	6	—	»	Լոնդոն . . .	8 58 8 »
Իրկուտսկ (Սիբ.)	3	57	52	եր.	Մադրիդ . . .	8 43 28 »
Քերչ . . .	11	26	44	ցեր.	Բերլին . . .	9 54 — »
Փոլժաչիս . . .	11	41	40	»	Վեննա . . .	10 6 — »
Կրասնովոդսկ .	12	32	—	»	Հոմ . . .	9 50 16 »
Մերվ . . .	1	8	—	»	Բրիտանի . . .	9 18 8 »
Մոսկուա . . .	11	31	14	»	Կ. Պոլիս . . .	11 — 8 »
Օդեսսա . . .	11	3	41	»	Շտոկհոլմ . . .	10 12 8 »
Հաշտարխան .	12	12	54	»	Պեկին . . .	4 50 — եր.
Ստավրոպոլ . . .	11	48	18	ցեր.	Նիւ-Եօրկ . . .	4 45 — առ.

— 70 —

2) ԿՈՎԿԱՍԻ ՔԱՂԱՔՆԵՐԻ ԳԻՐԲԸ ԵՒ ԲՆԱ-3) ԿՈՎԿԱՍԻ ՄԻ ՔԱՆԻ ՏԵՂԵՐԻ ԱՇԽԱՐՀԱՆ-ԿԻՉՆԵՐԻ ՔԻՐԻՔ

Քաղաքն երբ	(ստանալ) Բարձր. ծ. մակեր.	Բնակիչ. թիւը	Տեղերի անունները	Հիս. Լայն.	Մրև. երկայն.
Թիֆլիս	2400	168,024	Ալեքսանդրոպոլ	40 47	61 29
Բազու	—	95,679	Ախալցխա	41 38	60 38
Նկատերինոպոլ	—	67,610	Ախալքալաք	41 25	60 08
Ատաւրոպոլ	2000	40,017	Բազու	40 22	67 29
Վլադիկաւկազ	2346	46,981	Բորժոմ	41 50	61 02
Շամախի	2330	28,545	Գանձակ	40 40	64 01
Մալիոպ	—	27,945	Գէորգեպոլ	44 08	61 08
Ճյակ	—	36,915	Գորի	41 59	61 46
Շուշի	5076	32,806	Գուդնա	43 19	63 21
Նուխի	2454	27,757	Դիլիջան	40 44	62 32
Ալեքսանդրոպոլ	5079	23,670	Դերբենդ	42 03	65 57
Գանձակ	1446	25,294	Դուշեթ	42 05	62 21
Քութայիս	—	24,227	Եկատերինոպոլ	45 01	56 37
Երևան	3229	24,555	Երևան	40 10	62 10
Գերբենդ	—	15,185	Էջմիածին	40 09	61 57
Ղուրա	1988	14,730	Թիլիս	41 55	63 08
Թեմրիսկ	244	13,656	Թեմր-Նան-Շուրա	42 49	64 46
Ախալցխա	3376	23,265	Թիֆլիս	41 43	62 27
Մոզզով	465	13,989	Լանքարան	38 45	66 31
Բաթում	—	23,878	Ղազրէկ	42 39	62 18
Սդնախ	2593	10,069	Կոպր	40 03	62 10
Ղլլար	—	8,778	Ղլլար	43 51	64 22
Նովորոսիսկ	—	20,304	Ղուրա	41 21	66 10
Գէորգեպոլ	1032	11,290	Մոզզով	43 44	62 19
Թեբալ	2420	11,014	Հին-Նախիջևան	39 12	63 04
Անապա	—	11,604	Նոր-Բալադէդ	40 20	62 47
Նոր-Բալադէդ	—	7,120	Նովորոսիսկ	44 42	55 26
Հին-Նախիջևան	3949	7,911	Նուխի	41 12	64 51
Գորդնա	419	6,214	Շամախի	40 37	66 18
Փոթի	2006	7,383	Շուշի	49 49	65 24
Արմաւիր	—	5,785	Պետրոպոլ	42 59	65 09
Ախալքալաք	5545	6,634	Պետրոպոլ	44 02	60 45
Պետրոպոլ	—	5,303	Սևան	40 33	62 50
Թեմր-Նան-Շուրա	—	4,000	Սդնախ	41 36	63 34
Կաղզուան	4968	3,356	Ստաւրոպոլ	45 03	59 38
Շաման	444	3,298	Վլադիկաւկազ	43 01	62 21
Կարս	—	3,231	Փոթի	42 08	59 19
Դուշեթ	6173	3,137	Փաթայիս	49 16	60 22
Սուխում	—	2,041	Օրդուրաթ	38 54	63 41
Մոզզան	—	3,279			
Մրդահան	6058	8,844			
Նոր-Նախիջևան	—	20,100			

XIX. ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ

Համաշխարհային նշանաւոր սոցիոլոգի
ն. պատմութեան:

Քրիստոսի ծննդից առաջ:

- 12000 Աշխարհի ստեղծագործութիւնը — Ըստ եւրոպացոց (Թէև գիտնականները միջոնաւոր տարիներ են հաշուում):
- 5509 — Ըստ Աստուածաշնչի:
- 5490 — Ըստ հրէից:
- 3245 — Նոյ նահապ. տապանն է՛մտնում:
- 3246 Զբհեղբղ:
- 2492 Հայ ազգի սկզբնաւորութիւնը:
- 2347 Հայոց տէրութիւնն սկսում է:
- » Պարոյրը Հայոց առաջին թագաւոր
- » Չինացոց տաւերի գիւտը
- 2640 Նինուէի հիմնումը:
- 2300 Եգիպտոսի թագաւորութ. սկիզբը:
- 3000 Մեհաքսի գործածութիւնը:
- 1700 Եգիպտացոց մեհենական դերերը:
- 1750 Բաբելոնի աշտարակաշինութիւնը:
- 1651 Մովսէս մարգարէն ծնւում է:
- 1600 Ապալու գիւտը:
- 1500 Աթենքի հիմնարկութիւնը:
- 1200 Գաբելոնի արուեստի սկիզբը:
- 1150 Տագաբուութիւնը շինաց մէջ:
- 1056 Գաւիթը թագաւորում է:
- 1017 Սողոմոնը թագաւորում է:
- 1010 Սողոմոնի տաճարի շինութիւնը:
- 1000 Փայտի վրայ իւրաքարութ. սկիզբը:
- 982 Սողոմոնի մահը:
- 800 Ործաթ իրդի գործածութիւնը:
- 802 Ասորեստանի թագաւոր. անկումը:

- 754 Հռոմուլոսը հիմնում է Հռոմը:
- 721 Իսրայելացոց թագաւ. անկումը:
- 585 Երուսաղէմը ակերումը նաբուզոդ-նար
- 560 Կիւրոսը հիմն. է Պարսկց տէրութիւնը:
- 558 Կոնստանդինոս ծնւում է:
- 552 Բուդայալիանութեան սկիզբը Հնդկաստանում:
- 523 Աստուածաշունչը թարգմանւում է յոյն լեզուով 70-ից ձեռքով:
- 469 Սոկրատէսը ծնւում է:
- 384 Արիստոտէլը ծնւում է:
- 356 Ալէքս. Մակեդոնացու ծնունդը:
- 325 Ալէքս. Մակեդոնացու Հայաստանի վրայով արշաւելը Հնդկաստան:
- 315 Չինական պարսկի շինութ. սկիզբը:
- 300 Մադագաթի թուղթը հնարում են
- » Հռոմ. հնարում են աղւետի շինելը:
- 160 Չինացոց բամբակեղ թուղթ շինելը:
- 149 Արշակունեաց թագաւորութեան սկիզբը Վաղարշակեց:
- 110 Հռոմ. հնարում են սայոն երկիրը:
- 76 Կիկերոնի ժամանակ Տրուանը հնարում է շուտ գրելու ձևը:
- 70 Վեդովը հրաբուխի ժայթք. շերտը. և Պոմպէի քաղ. ակերումը:

Քրիստոսից յետոյ:

- » Իսուս Քրիստոսը ծնւում է:
- 2 Հռոմ. շինում են առաջին ջրաղացը:
- 34 Իսուս Քրիստոսը խաչուում է:
- » Հայերն ընդուն. են քրիստոնէութիւնը:
- 41 Առաք. գրում են Աւետարանը:

- 41 Հռոմում, Ներոնի թագ. ժամանակ շինում է այգիու (ամանեղէն) առաջին գործարանը:
- 70 Տիտոն ակերում է Երուսաղէմը:
- 97 Յովհաննէս աւետարանիչը գրում է Եփեսոսում իւր Աւետարանը:
- 135 Հրէից ցրուելն ամբողջ աշխարհ:
- 210 Հռոմում առաջին անգամ լուսամուտները մէջ այգիէ է դնում:
- 253 Խոսրով թագաւորը հիմնում է Կաթոլիկ քաղաքը (Ռաբիդ):
- 257 Ա. Գրիգոր Լուսաւորչի ծնունդը:
- 300 Մեդամովից ճրագ են շինում:
- 303 Սուրբ Էջմիածնի հիմնելը:
- 304 Պարսիկները ձեռնարկում են Թիֆլիսի Կաթոլիկա ընդդէ շինութիւնը:
- 306 Մեծն Կոստանդինոսը թագաւոր:
- 321 Մարտի 7-ից Կիւրակին տօնելն սկսում է:
- 325 Առաջին տիեզերական Սբ. Ժողովը Նիկիոյում Կոստանդինոսի օրովը:
- » Արիստակէս Հայրապ. Նիկիոյ " ժող. ընդում է աշատոյ հանգանակը:
- » Ս. Գրիգորիան Արուսից կաթող.
- 328 Կ. Պոլսի հիմնարկութիւնը:
- 381 Կ. Պոլսի տիեզերական Ս. Ժողովը:
- 400 Եւրոպայի եկեղեցեաց մէջ զանգակի գործածութիւնն սկսում է:
- 406 Մեարսը գտնում է Հայոց գիրը:
- 431 Եփեսոս. երրորդ տիեզ. Սբ. Ժող.
- 446 Վրացիք սկսում են գործած. մեր Ս. Աւետոյից հնարած այբուբենը (խոյց):
- 451 Քաղիկոնի ժողովը:
- 451 Վարդանանց պատերազ. (յուսիս):
- 452 Կաթողիկոսական Աթոսի փոխաբրումը Ս. Էջմիածնից Գուկն:
- 458 Վարդանի դատար Եւրասիկը նահ. և թաղւ. է Թիֆ. (Մեհակի ընդդ.):
- 476 Հռոմացի. կայսրութ. անկումը:
- 496 Ֆրանկներն ընդուն. են քրիստոն.
- 539 Եդեսիայում յայտն. է Քրիստոսի

- Սրբաբնի ուղարկած դատաւարը:
- 550 Շերամի օրին ու մտաբան առաջին անգամ Եւրոպայ է ընդունում:
- 551 Մովսէս կաթ. հրամանով Աթ. Տարօնացին յօրինում է եկեղ. տոմարը:
- 570 Մահմեդը ծնւում է:
- 597 Վրացիք Հայերից բաժանւում են:
- 636 Եւրոպայում եղեղէ գրչի տեղ փեղեղէ գրչի են սկսում գործածել:
- 637 Արաբացիք տիրում են Երուսաղ.
- 650 Լատինացոց եկեղեցեաց մէջ երգչհնչ գործածելն սկսւում է:
- 653 Կարգում է Վարագ. Ա. Խաչի տօնը:
- 706 Արաբ. Կազմ ոստիկ. Նախիջն անկել. 800 Հայ իշխան. կրակ. նահ. է:
- 711 Իսպանիան դաւաւ. է Արաբներէց:
- 807 Չինացոց պէս Եւրոպայի մէջ էլ թղթի գործածութիւնն սկսւում է:
- 850 Արաբացիք շաքար են շինում:
- 855 Սլաւոնական այբուբենի գիւտը:
- 862 Ռուսաց տէրութեան սկիզբը:
- 870 Յունաց և կաթողիկաց եկեղեցիները բաժանւում են միմեանցից:
- 924 Բագրատունեաց թագ. սկիզբը:
- 961 Անին դաւնում է Բագր. մայրաք.
- 968 Խոսրովանոյը հիմնում է Սանաշ-նայ և Հաղպատայ վանքերը:
- 988 Ռուսները Ս. Վլադ. առաջնորդ. ընդունում են յոյներից քրիստոն.
- 993 Կաթողիկոսական Աթոսը Վասպուրականից Անի է փոխադրւում:
- » Բագրատունեաց թագ. վերջանալը:
- 1010 Բագրատ թագ. Վրաստ. և Սմերթ. եկեղեցիներ է հիմնում (Վցիէթ.):
- 1011 Թարգմանում է վրաց լեզուով առաջին աւետարանը:
- 1022 Կոնիոս Եւրոպայի երաժիշտը նոտան հնարում է:
- 1072 Երուսաղ. տիրում են սելջուկները:
- 1080 Ռուբինեանք նորոգում են Հայոց թագաւորութիւնը Կիկիկալում:

1086 Խաչակրաց պաշտօնի սկիզբը
 1147 Կաթողիկոսական Աթոռը տեղա-
 փոխում է Անույ Համկայ-Կելեկ
 1171 Երոպայի վերին քաղաքի միջ-
 բացում է առաջին զբոսայգու մակը
 1173 Ս. Ներսէս Նորհարու մակը
 1212 Թամար Թագուհու մակը
 1222 Նիժնի-Նովոգորոդի կնիքը
 1224 Չինգիս-խանի յարձակումը քննելը
 և առևանգելը
 1238 Մոնղոլական լծի սկիզբը
 1246 Առաջ. բժշկ. ուսումը. Երանսիայ
 1291 Խաչակրաց վերջին արշաւանքը
 1294 Կաթող. Աթոռը փոխադրել է Սիս
 1299 Կորթնից. սխում են ակնոցի, շին.
 1301 Կողմնացոյցի դիւարը
 1308 Շէյքայաի. հասարակագրութիւն.
 1311 Երուսաղէմում սկսում է հայ-աղբի
 պատրիարքութիւնը
 1323 Անի քաղաքի կործանումը
 1330 Իտալեաներից, Կոստանդ. և Նիշնիք
 հնարում են տպագրութիւնը
 1338 Վառդը դանում են
 1365 Ասեղը հնարում են
 1380 Թեոֆանոսի դիւարը
 1384 Լեւոն. արշաւանքն. Ասիայում
 1393 Հայոց Թագաւորութ. վերջանալը
 1415 Հուսին ալում են
 1428 Հրաբձակ զէնքի գործածութիւնը
 Ռուսաստանում
 1440 Հովն. Ս. Պետրոս եկեղ. կնիքարկ.
 1441 Կաթողիկ. Աթոռը վերջնականա-
 պէս փոխադրում է Ս. Եջմիածին.
 1450 Երոպայի միջ առաջ. գրքի տպագ.
 1453 Տաճիկն. սկսում են Կ. Պոլսին և
 վերջան. է Իրանի. կայսրութ.
 1461 Կ. Պոլսի պատրիարքութեան սկիզբը
 1464 Նամակատուն և պոստայով Թղ-
 Թատար. հաստատում է Պրան.
 1480 Ռուսաստ. աղաւում է Մոնղոլն.
 1483 Ինկվիզիցիայի գործադրութիւնը

1492 Կողմնորդ դառնում է Ս. Սերգիան
 1500 Մոլդ. Ժամացոյցը հնարում են
 1518 Պարսկ. Կամայի-Նահն աւանում է
 Թիֆլիսը և Մցխէթը. Հաւաքարի
 կամարը մտն էլ միջին է շինում
 1524 Առաջ. ճեռ. լրագ. վերնաշում
 Մակարայի տնայաւաճ. բացում
 1546 Լեւոնը վախճանում է
 1547 Յովհաննէս Կրողինն ընդունում է
 առաջին Թագարի տնայաւաճ.
 1552 Ամանները կրկինը հնարում է
 1556 Հաշտարեանի թագ. անկումը
 1567 Վերնակում տպագրում է առա-
 ջին հայերէն Սաղմոսը
 1583 Ռուսներն աւանում են Սերբերը
 1590 Գիտակը դառնում է Գերմանիայ
 1603 Նահ. Արքայի հայերէն գիրքի տանելը
 Պարսկաստ. (Չուրայի գաղթելը)
 1610 Թէյն գործած. սկսում է Եւրոպ.
 1612 Ռուսաստանի աղաւ. է կնիքելը
 1615 Առաջին տպագր. լրագրութիւնը
 1632 Առաջին կանոն. գործը Ռուսաստ.
 1634 Վրաստ. մահմեդականութ. սկիզբը
 1672 Մնում է Սեւն Պետրոս Կայսրը
 1689 Նոյնաբարձ մեքենաների դիւարը
 1700 Ռուսաստանում սկսում է տաբե-
 դութիւնը Քրիստոսի ծննդից և
 փոխանակ սեպտ. տարին հաշ-
 ւում են յունարի 1-ից
 1701 Առաջին Թարգմանը Ռուսաստան.
 1711 Գաշտարումը հնարում են
 1723 Մահմադ-Նուրի խանն արեւում է
 Թիֆլիսը և կողպում է Սեւն
 եկեղեցին
 1725 Սեւն Պետրոս Կայսրը մահում է
 1752 Պրանկները հնարում է շահթարգ.
 1754 Առաջին ըստիկ կնիքը Ռուսաստ.
 1755 Մոսկուայ առաջին համարաբան.
 1768 Թուրք. փող գործարգ. Ռուսաստ.
 1785 Կովկասի փոխարքայութ. կնիքը
 Ս. Եջմիածնի կաթողիկոսը Ս. Եջմիած-
 նում տպարան է կնիքում

1779 Օդապարիկը հնարում են
 1785 Ժողով. Ստեֆենսոնն առաջին շո-
 դեկաւրը շինում է
 1789 Պրանկական մեծ յեղափոխութ.
 1790 Վալիանը հնարում է գաղթանակ
 ելք. քաղաքականութիւնը
 1791 Նոր-Նախընկանի հիմնելը
 1794 Հայոց առաջին լրագր. հրատա-
 րակութիւնը Եւրոպայում
 1789 Նուշու ամբողջ կնիքը
 1795 Աղա-Սահմադ խանը յարձակում է
 Թիֆլիսի վրայ և աւելում է
 1798 Վարդապետը 1100 ընտանիք գաղ-
 փում են Ալլարի կողմը
 1799 Առաջին պարս. հրատ. վերնա-
 կում «Պարսկական» անուակով
 Վրաց Կրթիչը 1111-ը յանձնում է
 Վրաստանը Ռուսաստանին
 1800 Ջոսեանը գտնում է մարմնի պա-
 տուստումը
 1801 Վերնագրութեան դիւարը
 1801 Վրաց և առևանգ միջ 10 յող. բող-
 կացած դաշնագրի ստորագրելը
 1802 Ռուսաստ. միւնիստրութիւն է կնիք.
 1803 Անգլիայ. մետաղ. դրէն հնարելը
 Նոյնեանի դիւարը
 1812 Արագածի մամուլը հնարելը
 1813 Սոսիոսայի Կապը. ճեռ. բացումը
 1825 Ներսէս Վաշտարեանի կաթող.
 հիմնում է Ներսէսեանի գաղթը
 1828 40,000 հայեր գաղթում են Ռուսաս.
 1837 Հաստատում է Ս. Եջմ. Կնիքը
 1839 Տարլով անդ. հնար. է լուսանիկ
 Ներսէսի թեմ. գաղթի հիմնութիւնը
 1841 Առաջին հեռագր. շինում են
 Վաշնիկոսից Իսթաթուլը
 1842 Վարդապետի թեմ. գաղթ. բացումը
 1848 Ելք. քաղ. հեռագր. հնարում են
 1850 Հայոց առաջին Թարգմանը Թիֆլիս.
 1851 Առաջին աւելութիւնը շինում է
 1853 Արեւելեան պատերազմը
 1859 Կովկասեան 69-ամեայ պատերազմ.

Վերջան. և Նովոկնի դերի անկումը
 1861 Սարկոթեան ոչնչացումը
 1862 Սուհեան ջբանքի բացումը
 1864 Կովկասի վերջնական նուաճումը
 1867 Սակրիայից Սնդը. Արաբի գաղթ.
 վրայով հեռագրութիւնը շինում են
 1868 Հեղհաստանի հեռագրութիւնը
 կանի վրայով շինում է
 Վ. Սարգստան ան. հրատ. Ս. Եջմիած.
 1872 Վ. Նովոկնի գաղթը հրատարակում է
 1873 Ս. Եջմիած. Կնիքը. ճեռ. բաց.
 Վ. Սարգստան. հրատարակում է
 1875 Նոր-Նախընկանի թեմ. գաղթ. բաց.
 1877 Ռուս-Տաճիկական պատերազմը
 Երևոնը հնարում է Փոնոգրաֆը
 1878 Սան-Ստեֆան. դաշնագրութիւնը
 Բերլինի դաշնագրութիւնը. որտեղ
 ստորագրում են և Հայոց կնքնա-
 վարութեան 61-րդ յօդուածը
 1879 Ելք. քաղ. լրագր. ներքին հնարելը
 1880 Տեղեփոսի դիւարը
 1881 Թիֆլիսում կնիքում է Կովկասեան
 Հայոց Բարեգործ. Կնիքութիւնը
 Վերջնականը շաբաթաթ. հրատ.
 1882 Թիֆլիսում կայանում է հայոց ա-
 ռաջին ընդ. ուսուցչական Ժողովը
 1882 Վրաց վերջին շառակը—հայագ-
 դի Մարիամ Թագուհին մահում
 է և Թագում Թիֆլիսի հայոց
 վանքի եկեղեցում
 1884 Վորդ-Կարթ Թերթի հրատարակ.
 1888 Մակար Ա. Կաթող. ընդունում է
 Թիֆլիսում Կ. Արեւմտեան III-ից
 և այցելում Բաղու և Գանձակ.
 1889 Պարիզի համաշխարհահանդէսը
 Պարսկ. Նահ-Նախընդիկն այցե-
 րում է Ս. Եջմիածին.
 Վ. Սարգստան գաղթը հրատարակ. է
 Վ. Սարգստան գաղթը հրատարակ. է
 1890 Կաթողիկոս Թագաւորութեան անկում
 է Ս. Եջմ. Մակար Կաթ. ընդունում է

- 1892 Զբօրհնեաց Հանդիսի ժամանակ թիֆլիսի վանքի կամքըն խորտակուելուց 40 Հոգի խեղդուում են Կուր ղետում. Հոգևորականութիւնն ազատում է:
- » Կովկասում—խուերայի կոտորած:
- 1893 Չիկագոյի Համաշխարհահանդէսը: » Հայրենիք՝ Կաթողիկոս օծուելցաւ:
- 1894 Չին-Նախոնական պատերազմը:
- 1896 Թագադրութիւն Կայսեր Նիկոլայ II և Կայսերուհւոյ Ալեքսանդրա Ֆէօդորովնայի:
- 1897 Յոյն-Թրքական պատերազմը:
- 1898 Ռուսները գրաւում են Չինաստանի Պորտ-Արտուր նաւահան-

- » ղխտը:
- » Կոստանիայի և Ամերիկայի Միացեալ-Նահանգներին պատերազմը:
- 1899 Անդլիայի պատերազմը Տրանս-վալ և Քրանժեան հատարակապետութեանց հետ:
- 1900 Չինաստանում քրիստոնեաների կոտորածը և Ռուսաստանի, Ֆրանսիայի, Անդլիայի, Գերմանիայի, Աւստրիայի, Իտալիայի, Ամերիկայի Միացեալ-Նահանգներին և Նապոնեայի միաբան յարձակումը և դրժողութիւնը Չինաստանում կարգը պահպանելու համար:
- » Փարսիում համաշխարհահանդէսը:

XX. ՏՈՄԱՐ ԱԿԱՆ

ԲՍԱՆԵՐՈՐԳ—ԳԱՐԸ

Ինչպէս տիեզերքի անսահման տարածութիւնը՝ այնպէս էլ ժամանակի սահմանը մինչև այժմ ոչ ոք ճիշտ ոչ որոշել է և ոչ էլ կարող է երբ և իցէ որոշել, որովհետև թէ տարածութիւնը և թէ ժամանակը անսահման են՝ իսկ մարդս ժամանակաւոր և մարդու ուղեղը սահմանափակ: Եւ թէև սահմանափակը անսահմանին անկարող է կանոնաւորել կամ որոշել, բայց մարդկութիւնը իւր սահմանափակ իմաստով մի որոշ չափով կարողացել է չափել ժամանակի և տարածութեան որոշ մասը և դրանցից առաջացած զանազանութիւնը:

Այլ պատճառով ի հնուց լսուել մարդկութիւնն ամեն մի դարուաց վերջին տարիներում տարակուսանքի մէջ է եղել և միճաբանել թէ նոր-դարը որ տարուանից պէտք է սկսուել, ինչպէս ամեն տարի հեռաքրքրում են իմանալ թէ նոր տարին երկրագնդի ճիշտ որ կէտից է սկսուում:

Ահա 2—3 տարի է, որ լուսաւոր աշխարհը զիճաբանութեան մէջ է, թէ քսաներորդ դարը 1900 թ.

լուսուարի մէկից պէտք է սկսել թէ 1901 թուի լուսուարի մէկից: Եւրոպայում գերմանացիք 1900 թուից արդէն նոր-դարեն հաշուում և այդ հաշուով ևս ընդունել են և գործադրում: Իսկ ուրիշները պնդում են և հաստատում, որ նոր-դարը 1901 թուին է սկսելու և բացատրում են հետևեալ հիմունքներով, որը մէջ ենք բերում այստեղ քաղելով այլ և այլ հրատարակութիւններից:

ա. ժամանակագրութեան մէջ երբէք 0 տարի եղած չէ ոչ Քրիստոսի ծնունդից առաջ և ոչ լետոյ: Քրիստոսի ծնունդից առաջ, ինչպէս գիտենք, ժամանակը հաշուում են զէպիլ լիա 500, 400, 300, 200, 100, 98, 4, 3, 2 և 1, որից լետոյ հաշուում ենք անմիջապէս դարձեալ 1, 2, 3 և այլն: Քրիստոսի ծնունդից լետոյ Ուրեմի Քրիստոսի ծնունդից անմիջապէս սկսում է 1 թուականը, որը վերջանում է նույն տարուայ զեկտեմբերի 31-ին: Այս այնքան պարզ է, որքան և մանկան ծննդեան տարիքը: Երբ է մանկան տարին լրանում է, թէ մանկան 0 տարիքի

մասին:

բ) Այդ հաշուով ուրեմն 100-րդ տարին պատկանում է առաջին դարին. զրա պատճառն այստեղ նույնն է, ինչ որ այս օրինակում. պէտք է 100 խնձոր տեղաւորենք մի քթոցի մէջ, որը միայն հարիւր խնձոր է վերցնում. անշուշտ 100-րդ խնձորն էլ զրա մէջ է դրուելու, իսկ երկրորդ քթոցի մէջ արդէն կը դարսուի 101-րդ խնձորը, մինչև լրանայ 200-ը և այլն. Պարզ է, որ առաջին քթոցի մէջ կը լինի ուղիղ հարիւր խնձոր 1—100 լրիւ, երկրորդի մէջ կը լինի 101—200 լրիւ, երրորդի մէջ 201—300 լրիւ, և վերջապէս 19-րդի մէջ կը մտնի 1801-րդից—1900-րդ խնձորը լրիւ, իսկ քսաներորդ քթոցի մէջ կը սկսենք դարսել արդէն 1901-րդ խնձորը և կը զետեղենք մինչև 2000-րդ խնձորը լրիւ:

գ) Միևնույն ձևով պէտք է համախմբել հաշիւը, լինի դա փողի, տարուայ թէ դարերի հաշիւ. Մարդու համար կարելի է ասել, որ նա ապրել է 100 տարի, մի ամբողջ դար ոչ թէ աչն ժամանակ, երբ նա կը թեակոխէ 100-րդ տարին, այլ երբ կաւարտէ 100-րդ տարուայ վերջին տասներկուերորդ ամիսը:

Կարծեմ պարզ է, որ նոր դարն սկսում է ոչ թէ առաջիկայ 1900 թուականին, այլ 1901 թուականի ետևուարի 1-ին: Միևնույն բանը

պէտք է ասել նաև Քրիստոսի ծընունդից առաջ կատարուող տարեհաշուի վերաբերմամբ: IV-դ դարըն, օրինակ, սկսում է 400-րդ տարուայ վերջից և աւարտում է 400 թուականի զեկտեմբերի 31-ին, այսինքն հակառակ ձևով է հաշուում:

Այսպէսով ուրեմն, թէպէտ խընդիրը պարզ է, բայց հասարակութեան մէջ ժամանակի մասին թիւը հասկացողութիւնը շարունակուում է: Եւրոպայում այդ երևոյթն ունի նաև իւր ուրիշ պատճառը: Քրիստոնէական տարեթուի գործածութիւնն այնտեղ կարողու Մեծը մտցրեց և հաշիւն սկսեց 800 թուականից: Ուրեմն նոր հաստատուած տարեթուի համար դա եղաւ առաջին տարեթիւը լաջորդ դարի համար, որի վերջին տարին էր 899 և 900-րդը: Այս սխալը, հաւանականօրէն, աւանդաբար անցաւ սերունդէ սերունդ: Ռուսիայում Պետրոս մեծն էլ նույնպէս քրիստոնէական տարեհաշիւն սկսեց 1709 թուականից, որով կրկնուեց միևնույն սխալը, այսինքն լաջորդ դարըն սկսուելով 1700-րդ թուականից, պիտի վերջանար 1799 թուին: Ալէքսանդր VI պապը նույնպէս մի այլպիսի խոչոր սխալ գործեց, պատուիրելով որ XVI դ-ըը հանդիսաւոր կերպով տօնեն 1500 թուականին:

Յայտնի աստղաբաշխ կամիւլ

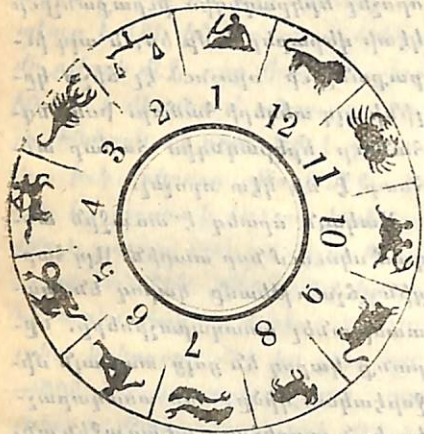
Ֆլամարիօնը, սակայն, մի ուրիշ խնդիր է լարուցել, թէ իսկապէս ո՞ր բուպէն բոլոր երկրագնդիս համար պէտք է համարել նոր դարամուտ: Այսպիսի բուպէ ամբողջ երկրագնդի համար գոյութիւն չունի, այլ իւրաքանչիւր տեղ, իւրաքանչիւր կէտ երկրագնդիս վրայ արեւլքից արեմուտք ունի իւր առանձին դարամուտը: Արդարև, ընդունենք, որ դարամուտն սկսուում է 1900 թուականի զեկտեմբերի 31-ի կէս գիշերուայ 12-րդ ժամն անցածովը: Եւ որովհետև երկիրս գնդաձև է, ուստի և աչն երկրները, որոնք մեզանից արեւլք են գտնուում, աւելի շուտ են արեւ երես տեսնում և աւելի շուտ էլ արեւից զրկուում: Աւելի պարզ ձևով ասենք, մինչ մեր ժամը կը խփէ կէս գիշերուայ 12 ը և մենք չամպաչնի շիշերը բանալով նոր տարին կը դիմաւորենք, այդ միջոցին մեզանից դէպի արեւլք գտնուած երկրներն արդէն կէս գիշերից անցած կը լինին, և քանի երկիրը մեզանից հեռու լինի դէպի արեւլք, աչնքան էլ վաղ տօնած կը լինին նոր տարուայ մուտքը, մինչդեռ, ընդհակառակն, մեզանից դէպի արեւուտք գտնուած երկրներում դեռ հասած չի լինիլ կէս գիշերը, և այդ տարբերութիւնն աչնքան մեծ կը լինի, որքան երկիրը հեռու կը լինի մեզանից դէպի արեւմուտք:

Ո՞ր բուպէին պէտք է ուղիղ համարել. ո՞րտեղ են իսկապէս ճշտութեամբ կատարում տարեմուտի տօնը: Այդ դժուար է ճշտութեամբ որոշել երկրագնդիս իւրաքանչիւր կէտի վերաբերմամբ ևս, և այդ իւրաքանչիւր որոշում էլ ճիշտ կը լինի այդ տեղերի համար: Իսկ ընդհանուր երկրագնդիս համար անհնար է մի կէտ որոշել:

Սակայն ո՞րտեղ է առաջին անգամ սկսում նոր տարին: Այդ հարցին ճշտութեամբ կարող են պատասխանել աստղաբաշխները. նըրանք կարող են ցոյց տալ աչն միջօրէական զիծը, որն աստղաբաշխական տարեհաշուով առաջին անգամ կը մտնի կէս գիշերը: Այդ միջօրէականն անցնում է կամչատուկա թերակղզով, ձափոնիայի Իէզոկղզով, Ֆիլիպպեան կղզիներով, Նոր Գուինէայով, Ար Նիբերիգեան կղզիներով, Ար Կալեդոնիայով և Նոր-Ջեւանդիայով:

Այսպէսով ուրեմն տարեմուտը երկրագնդիս վրայ իւրաքանչիւր տեղի համար տարբեր ժամանակ է հանդիսանում. միաժամանակ է լինում միայն միևնույն միջօրէական գծի վրայ ընկած տեղերի համար. իսկ այդ գծերից դէպի արեմուտք ընկած տեղերը միշտ աւելի ուշ կը կատարեն այդ տօնը, և այդ ժամանակի տարբերութիւնը կարող է լինել մինչև 24 ժամ:

XXI. ԲԱՂԴԱԳՈՒՇԱԿ

Չեռեկալ VI բաժանմունքների հար-
չերից ամեն մինը ցանկացողներն ի-
րենց մտքումը պահում են և գնդակը
զցում են վերը նշանակած շրջանի մէջ
տեղը: Իսկ պատասխանը պէտք է զըն-
դակի տակի թուերի մէջ փնտռել:

I. Բաղդատը կը լինի՞մ արդեօք

1. Այո, կը լինես, բայց ծաղ էս:
2. Որ չես աշխատում, ինչ կը լինե՞ս:
3. Եթէ առաւօտները վաղ զարթնես:
4. Գործիդ արի եղիր միայն:
5. Եթէ այդ ուրիշին ևս ցանկանաս:
6. Խնայողութիւն չունես:
7. Քեզ այնպէս չես պահում՝ որ լինես:
8. Ինչ կը ցանես, այն էլ կը հնձես:
9. Որդիերանցով՝ ձեր ժամանակը:
10. Սմնեքի հետ չես վարում. կոչն-
չանաս, ազդպէս մի շարունակիր:

11. Բազդը բնատրոյթիանդ մէջն է:
12. Խոնարհութեամբ միայն կարող
ես բախտատը լինել:

II. Յաջողութիւն կունեննե՞ս

1. Միայն ճարպիկ և հեռատես եղիր:
2. Եթէ քեզ աւելի խոնարհ պահես:
3. Եթէ ազնիւ և չափաւոր լինիս:
4. Նանանց միջոցով ամեն բանի կը
հասնես:
5. Միայն թէ թողնես չիմարութիւն-
ներդ:
6. Բոլորը՝ քո գիտեանալուցն է կա-
խում:
7. Միայն հարսնացուն հարուստ պէտք
է լինի, թէ կող տարիքը 60-ից էլ անց:
8. Եթէ եռանդով գործես:
9. Առանց այն էլ ինքդ լաւ կաս:
10. Այնպէս, ինչպէս ինքդ ցանկանաս:
11. Ցանածդ դուրս կը գալ, ծլածդ կը
չնայ:
12. Ամեն բանում լաջողութիւն կը
գտնես, բայց կնոջիցդ կարդին տանջ-
ուելու ես:

III. Իմ իղէալս սիրում է ինձ արդեօք

1. Նայիր հայելուն, տես արդեօք կա-
րելի է քեզ սիրել. — Գեո տառն էս, որ
ինքնատէր էլ չես:
2. Սիրում է, բայց ծածկում է:
3. Ձի էլ մտածում այդ մասին:
4. Բայց քեզ հետ և ուրիշներին էլ է
սիրում:
5. Նայելով թէ ի՞նչ էս ընծայելու:
6. Չես ամաչում, ինչ քո սիրելուդ
ժամանակն է:

7. Սիրում է, միայն թէ մինչև քո
կարողութեան վերջին կողմեր:
8. Քեզ շատ սիրելուց տանջում է:
9. Միայն քանի որ տեսնում է քեզ:
10. Շատ քիչ:
11. Սիրում է քեզ, միայն վերը գըր-
պանովդ:
12. Ոչ սիրում է, ոչ ատում, այլ մի-
մի անգամ միայն դուր ես գալիս:

IV. Շուտ կը լինի արդեօք իմ հար սանիքը

1. Երբէք, եթէ վերջը չմտածես:
2. Երբ քո քէփն է, միայն զգուշացիր:
3. Ո՛ւմն ես պէտք, կամ ո՛ւմն ինչ:
4. Մինչև քեզ չ'ապահովես:
5. Երբ բարեկամ գտնես:
6. Երբ խեղճանաս:
7. Շատ ուշ ես մտածում:
8. Որ միտք չունես՝ լաւ է մի վանք
ձտնես:
9. Շուտ, հէնց այս տարի, բայց չե՞ս
աշխատում:
10. Ունեցած առաւելութիւններիդ
գործ դիր:
11. Դու լաւ դիտես թէ ե՛րբ:
12. Գատարկ զրպանով ի՞նչ հարսա-
նիք:

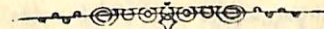
V. Եկող տարի ինչպէս կը լինի

1. Նայելով թէ դու ինչ կը լինես:
2. Լաւ, եթէ խելքդ գլխիդ պահես:
3. Եթէ առաջուց առած ունենաս վի-
ճակահանութեան տոմսակ, կը տանես:
4. Ամառը շոգ, ձմեռը ցուրտ:
5. Հարուստների համար լաւ կը լինի:
6. Ինչքեզդ զոռ կը տաս, փողեր կը
ձախտես:
7. Այդ վատ բնատրոյթիանդ չես փոխի:

8. Բանդ որ պինդ չբանես՝ շատ վատ
կը լինի:
9. Ուրախ և բաղդատը. միայն զգուշ
եղիր:
10. Փողեր շատ կըստանաս, շատ էլ
կը ծախես՝ տակը բան չի մնալ:
- 11 Յիմարը կաշխատի, խելքը կու-
տի:
12. Ծնուածին կը մկրտեն, մեռնողին
կը թաղեն:

VI. Երկար կ'ապրե՞մ արդեօք

1. Ամեն բանի մէջ չափաւոր լինե-
լով, հարիւրից կանցնես:
2. Ոչ մի կողմից քեզ չես զսպում,
ինչ երկար կ'ապրես:
3. Այնքան անգամ մէկ ու կէս, որ-
բան ծնողքդ:
4. Եթէ պարտքեր չանես, իննսուն
և ինը:
5. Անչափ աչքածակութիւնդ կ'անքդ
կարճացնում է:
6. Ապրես՝ չապրես ինչ օգուտ, երբ
ոչ քեզ համար ես և ոչ ուրիշի:
7. Ինչ անգամ ինը տարի, բայց
ցրտից զգուշացիր:
8. Գլուխդ հով, փորդ թոյլ և ոտքերդ
տաք պահելով շատ երկար կ'ապրես:
9. Նախանձուտ սիրտդ կեանքիդ ցե-
ցըն է, մինչև չթողնես այդ, երկար
ապրելու լոյս մի ունենալ:
10. Ինչպէս թունդ քացախն իւր ա-
մանն է սրաքացնում, աչքպէս էլ աչդ
նախանձուտութիւնդ կեանքդ է կարճա-
ցնում:
11. Գործդ իմացիր. քեզ դեռ այդ է
հարկատը:
12. Զրից զգուշացիր միայն:

† Քորէն եպիսկոպոս Ստեփանէ:

XXII. ա) ԶԱՆԱՊԱՐՅՈՐԴԱԿԱՆ

ԵՐԿՍ.ԹՈՒՂԻՔ

ա) ԳՆԵՐԸ (էժանացրած)		513	Թիֆլիս	11.36	6.97
Թիֆ.	աւղ. Մոսկուա	II Դ.	III Դ.		
>	> Ս. Պետեր.	24—40	15 ր.	585	Փարի 12.38 7.59
>	> Վարշաւ.	27 ր.	18 >	627	Միլաւալլոն 12.83 7.87
>	> Պալմիրային.	26 >	18 >	686	Կիւրկի 13.38 8.20
>	> Ալեքսանդրո.	25 >	17 40 և	672	Քաթալիա 13.74 8.44
>	> Վլադիվոստ.	28 >	18 50 >	714	Բիոն 13.65 8.37
>	> Ռոստ. (գոնի)		13—70	743	Սամարէղի 13.91 8.53
Վլադիվոստ.	Պետեր.	>	>	804	Փոթի 14.50 8.83
Պետերըսքէլց	Պարիլ	60 >	37 35 և.	840	Քաթամ 14.84 9.10
Մոսկուայից	Պարիլ	68 >	38 >		
Բաղուից	Կիւրուսակ	12 80	>		
Ս. Պետեր.					
Բաթ.—Բաղու. զՃա-					
րում ևն	11 ր.	10 և.	7 ր. 40 և.		
Թիֆ.—Կորի	1 >	53 >	1 >		
>	Միլաւ.	2 >	43 >	1 >	62 >
>	Քաթա.	4 >	8 >	2 >	72 >
>	Փոթի	5 >	21 >	3 >	47 >
>	Բաթում	6 >	—	4 >	—
>	Աղստափ.	1 >	92 >	1 >	28 >
>	Գանձակ	3 >	68 >	2 >	45 >
>	Եւլախ	4 >	53 >	3 >	02 >
>	Բաղու.	8 >	10 >	5 >	40 >
բ. ԿՈՎԿԱՍՏԱՆ ԵՐԿՍ.ԹՈՒՂԻ					
ԲԱԹՈՒԻՅ—ԲԱԹՈՒՄ Սաղոր. գն.					
Վերսա		II Դ.	III Դ.		
129	Հաջր-Քարուլ	3.96	2.43	273	Վերսանակաւ 4.88 3.32
189	Քիւրյամիր	5.76	3.52	380	ԱՐՄԱԻՐ 4.97 3.50
232	Ուջարի	6.63	4.04	313	Կոնկոլոն 5.70 3.80
274	Եւլախ	7.41	4.54	335	Նիկալայեվսկայա 6 — 4 —
338	Գանձակ	8.61	5.13	353	Բաղալուլսկայա 6.20 4.10
326	Աղստափա	10.13	6.26		

(*) Գլխաղիր կայարան. Բաթում և Եւլախ

366	ՆեՎինՆԱՄԻՆՍԿԱՅԱ	6.30	4.20
385	Բարսուկի.	6.40	4.40
410	Կուրսուկա . . .	6.90	4.60
428	Նաղութակայա . . .	7 —	4.80
446	Սուվորովսկայա . . .	7.20	4.84
466	ՄիներԱՅԼՆ. Վաղա.	7.50	5 —
490	Նեղլորնայա . . .	7.80	5.20
510	Ջոչլակայա . . .	8.10	5.40
535	Սալդաթսկայա . . .	8.20	5.60
554	ՊՐԱԽԼԱԿՆԱՅԱ.	8.40	5.60
568	Կուրեարեվսկայա . . .	8.70	5.80
584	Բարսկուլօ . . .	8.80	5.90
599	Ելլիստովօ . . .	9. —	6 —
611	Գար-Կոխ . . .	9.15	6.10
631	Բեսլան . . .	9.30	6.20
652	ՎԼԱԴԻԿԱՎԿԱՅԱ.	9.60	6.40

Պետրովսկոյ զինք Բեսլանից

21	Ն ա զ Ր ա ն . . .	45	30
38	Կարբուլախ . . .		
48	Ս լ լ ե ս յ ս Վ լ կ ա չ ա . . .	1.04	40
57	Միխայիլովսկի . . .		
70	Ս ա մ ա շ կ ի ն ս կ ա չ ա . . .	1.52	1.01
87	Միխանկոբսկայա . . .		
101	Գ Ր օ զ ն ա . . .	2.18	1.47

ԱՆԳՐԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

ՓՈԹՈՒՑ

14	Զեւրադի . . .	— 32	— 21
35	Նովո-Սենակի . . .	— 77	— 51
48	Սբաշա . . .	1.04	— 69
61	ՍԱՄՏՐԵԿԻ . . .	1.31	— 87

ԲԱԹՈՒՄԻՑ—ԹԻՖԼԻՍ

20	Բարսուկեթի . . .	— 44	— 29
35	Նոթանեթի . . .	— 77	— 52
49	Սուխաս . . .	1.05	— 70
68	Լանչյուտտի . . .	1.47	— 98
75	Կիզլեթի . . .	1.62	1.08
88	Սաջաուխո . . .	1.91	1.27
97	ՍԱՄՏՐԵԿԻ . . .	2.09	1.39
108	Կապիտանարի . . .	2.23	1.55
125	Ռիոն . . .	2.69	1.75
	Ռիոն—Գութայիա . . .	— 23	— 10
132	Սվամեթի . . .	2.85	1.99
154	ԿՎԻԲԻԼԻ . . .	2.87	2.10

366	Զիրուլի . . .	2.95	—
175	Բելագորի . . .	3.30	2.19
184	Մարեխի . . .	—	—
	Յիպա . . .	—	—
	Վառվազինս . . .	—	—
19	ՄԻՆԱՅԻՆԱՎՈ	2.45	2.57
2129	Գոմի . . .	3.45	2.74
243	Գարելի . . .	3.65	3.16
260	ԳՈՐԻ . . .	4.17	3.33
273	Գլակալի . . .	4.60	3.60
285	Կասպի . . .	5.05	3.76
300	Բասնիկա . . .	5.55	3.86
310	ՄՑԻԵԹ . . .	5.85	3.90
320	ԱՆՃԱՐ . . .	5.93	3.95
330	ԹԻՖԼԻՍ . . .	6 —	4 —

ԹԻՖԼԻՍԻՑ—ԲԱԳՈՒ

337	Նաթիլուլ . . .	— 33	— 10
350	Աղ-Թաբլի . . .	— 45	— 30
366	Ղարաչեազ . . .	— 80	— 53
387	Սոուխ-Բուլաղ . . .	1.20	— 84
394	Փոչիլի . . .	1.62	1.08
408	Աղստափա . . .	1.92	1.28
427	Թոսլ . . .	2.33	1.55
452	Չեազամ . . .	2.87	1.91
474	ՇԱՄԳՈՐ . . .	3.35	2.23
496	Ելիսաբետպոլ . . .	3.60	2.45
513	Գալ-Մանազլի . . .	3.90	2.60
536	Գերան . . .	4.22	2.81
559	Ելախ . . .	4.53	3.24
583	Լեաքի . . .	4.48	3.24
602	ՈՒՋԱՌԻ . . .	5.10	3.40
626	Մուուլի . . .	5.70	3.80
645	Բիրզամիր . . .	6.90	4 —
668	Սաղիռի . . .	6. —	4 10
692	ՂԱՐԱՍՈՒ . . .	6.30	4.20
716	Հաջի-Գարուլ . . .	6.60	4.40
733	Նավաղի . . .	6.90	4.60
766	Ալեաթ . . .	7.20	4.80
787	Սանդաչալ . . .	7.50	5 —
812	Փուլթա . . .	7.80	5.20
830	Բալաչառի . . .	7.90	5.40
840	ԲԱԳՈՒ . . .	8.10	5.40

ՏԻՆՈՐԵՑԿԻ — ՆՈՎՈՐՈՍԻՍԿ

12	Զելբաս . . .	37	17	112	Ուշակ . . .	5.34	2.74
27	Բէյսուգ . . .	76	39	243	ՂՋԼ-ԱՐՎԱԴ . . .	6.81	3.48
49	Վիսլիկի . . .	1.38	40	270	Կոջ . . .	7.54	3.85
68	Ստանիչնայա . . .	1.91	98	294	Բամի . . .	8.24	4.21
90	Պլաստունովկա . . .	2.54	1.30	224	Արդման . . .	9.09	4.65
100	Գլինսկայա . . .	2.81	1.44	351	ԱԱԽԱՐԿԵՆ . . .	9.93	5.07
127	Նկատերլինոյար . . .	3.58	1.8	351	Ղեյեաթա . . .	10.69	5.46
146	Սֆիպա . . .	4.11	2.10	306	Գեոզ-Թեփե . . .	11.39	5.83
156	Սենրակայա . . .	4.39	2.24	428	Բեդլիվչինի . . .	11.99	6.12
167	Իրիպա . . .	4.70	2.40	448	ԱՍԽԱՐԱԹ . . .	12.58	6.43
181	Լինեչնայա . . .	5.13	2.62	480	Գեսուրա . . .	13.48	6.89
198	Լարլինսկայա . . .	5.58	2.85	518	Բարա-Գուրմազ . . .	14.54	7.43
208	Կրիմսկայա . . .	5.85	2.99	536	Սրտիկ . . .	15.00	7.69
220	Բականսկայա . . .	6.19	3.16	568	ԿԱԱԽԿԱ . . .	16 —	8.18
254	Նովորոսիսկ . . .	7.15	3.66	607	Գուշակ . . .	17.10	8.74
				651	Թեյեչն . . .	18.34	9.37
				723	Գորթ-Ղուխ . . .	20.36	10.41
				746	Ղարաբազա . . .	21.01	10.74
				770	ՄեբՎ . . .	21.69	11.09
				796	Բաչլամ Ալի . . .	22.41	11.45
				831	Ղեյլչի . . .	23.43	21.97
				872	Ուշ Հաջի . . .	24.55	12.55
				931	ՌԱՅԹԱԲ . . .	25.21	13.40
				954	Ղարաուլ Ղուխ . . .	26.81	13.73
				976	Բարխանի . . .	27.48	14.04
				989	ԱՄՈՒ-ԳԱՐԻԱ . . .	28.10	14.36

Գ. ԱՆՂԵՐԿԱՍԱԿԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

ՈՒՋՈՒՆ ԱԳԱՑԻՑ—ԱՄՈՒ ԳԱՐԻԱ

Ո Ւ Ջ Ո Ւ Ն Ա Գ Ա

26	Միխայիլովսկայա . . .	— 70	— 36
48	Մուլլա-Գարա . . .	1.33	— 68
82	ԲԱԼԼԱ ԻՇԵՄ . . .	2.31	1.18
12	Այլին . . .	3.13	1.60
127	Պերեալ . . .	3.55	1.82
143	Սղչայ-Ղոյմա . . .	4 —	2.05
174	ՂԱՋԱՆՋԻԿ . . .	4.86	2.48

Ք) ՓՈՍՏԱՅԻՆ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

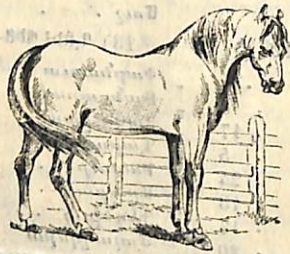
1. ԿԱՐՄԻՑ—ԿԱՂՋՈՒՄ (71 վերստ)	
Հարմարի	20 վ.
Վերին-Ղամարու	20 " "
Ներքին Ղամարու	16 " "
Պաղարան	15 " "
2. ԲԻՒՐԿԱՄԻՐԻՑ—ՇԱՄԱԻԻ (71 վերստ)	
Ղարասարկալ	18 վ.
Աղսու	15 " "
Շերազիկ	18 " "
Շամախի	18 " "
3. ԴԷՊԻ ՕՐԴՈՒԲԱԹ (308 վ.)	
Երեմու	264 վ.
Աղամզալու	13 " "
Ղամառու	15 " "
Դաւալու	18 3/4 " "
Սաղարաք	18 1/2 " "
Բաշ-Նորաշեն	22 1/2 " "
Փաղարիս	10 " "
Ղվարիս	19 " "
Բենիք զիւզի	12 " "
ՆԱԻԶԵՆԱՆ	21 " "
Ալինջաչալ	24 1/4 " "
Հուլա (Հուլֆա)	15 " "
Ազա	29 1/4 " "
Օրդու	17 3/4 " "
4. ԹԻՖԼԻՍԻՑ—ԴԷՊԻ ԹԵԼԱԻ (163 3/4 վ.)	
Օրբակի	10 1/2 վ.
Վաղրանի	13 3/4 " "
Սարթաճալս	20 " "
Վալարբիթ	21 " "
Կարբիթ	13 1/2 " "
ՍՂՆԱԻ	21 1/2 " "
Բակուրցիկի	15 1/2 " "
Մուկուզանի	17 " "
Ախուրի	14 " "
ԹելԱԻ	16 " "
5. ԹԻՖԼԻՍԻՑ—ՎԱՂԳԻՎԱԿԱՍՏ (200 1/2 վ.)	
Մյսիկի	20 1/2 վ.
Կիլիկան	14 3/4 " "
ԳոնՇիթ	17 1/4 " "
Անանուր	16 1/4 " "
Փասանուր	21 վ.
Մլեթ	18 1/2 " "

Գուգասի	14 1/2 " "
Կարբի	16 " "
Կաղրեկ	17 1/4 " "
Լարս	14 1/2 " "
Բայթա	17 1/4 " "
ՎԱՂԳԻՎԱԿԱՍՏ	13 1/4 " "
6. ԹԻՖԼԻՍԻՑ—ՄԱՆԳԼԻՍ (57 վ.)	
Տարամեկալ	5 վ.
Կօճոր	5 " "
Պրիտ	18 " "
Մանգլիս	20 " "
7. ԹԻՖԼԻՍԻՑ—ԱՂՔՈՒԱԻ (54 վ.)	
Տարամեկալ	13 վ.
Բորբալ	11 " "
Սաղարշեն	15 " "
Բելի-Կլուշ	13 " "
8. ԵՐԵՎԱՆԻՑ—ԻԳԻՐ (56 վ.)	
Էջմիածին Վաղարշ	18 վ.
Մարքալալ	18 " "
Իզդիր	19 " "
9. ՄՈՂԿՈՎԻՑ—ՊՐՈՒԱԿՆԱՅԵՑ (51 վ.)	
Պալոզյակալ	14 վ.
Նկատարինոզարակալ	20 " "
Պրոխարակալ	16 " "
10. ՄՈՂԿՈՎԻՑ ՎԱՂԳԻՎԱԿԱՍՏ (75 վ.)	
Մանջիկաթ	27 վ.
Սչալուկ	20 " "
Կանաչակալ	20 " "
Բաղարիկնա	8 " "
11. ՀԱՋԻՔՐՈՒՄ—ԼԵՍՆՔԱՍՏ (175 վ.)	
Հուրուկ	14 վ.
Ղարաչալիկնակ	15 " "
Սալան	20 " "
Փաղարեանոզ	18 " "
Սնդրեկակ	25 " "
Գէօկ-Մալիա	23 " "
Ղվ-աղաչ	22 " "
Ղուսլաչի	17 " "
Լեռնքարան	20 " "
12. ԵՆԼԱՆԻՑ—ՇՈՒՇԻ ԵՒ ԳՈՐԻՍ (193 վ.)	
Ղարամանլի	21 " "
Քառթառ	15 " "
Կարարցիկնակալ	18 " "
Շախրուկալ	11 " "

Գոմանլի	19 " "
Շուրի	19 " "
Լիսազորակալ	17 " "
Սարկալար	20 " "
Ջաղուր	14 " "
Գիթ	17 " "
Գորիս	19 " "
13. ԲՈՐԾՈՄԻՑ ԱԽԱՅԼԻՍ ԱԽԱՅԼԱԿԱՆ ԵՒ ՕԼԻԹԻ (300 վ.)	
Ստրաշնոկոպակ	14 վ.
Աղխուր	12 " "
Ախալցխա	20 " "
Բուստալի	18 " "
Սալիճա	12 " "
Արասբէկուկ	18 " "
Ախալքալաք	17 " "
Սուրա	18 " "
Ղարնալ	21 " "
Հուրզուկ	12 " "
Բանրախաթուս	16 " "
Օլշեկ	8 " "
Արդանան	14 " "
Գոմք	12 " "
Գորդ-քիլիսա	22 " "
Պանժուրէտա	24 " "
Պենեակ	15 " "
Օլիթի	26 " "
10) ՏԱՃԿԱ-ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՃԱՆԱՊԱՐՀՆԵՐԸ	
ՍԱՐԱՂԱՄԻՐԻՑ—ՍԻՎԱՍ (723 վ.)	
Ղարալուրդան	34 " "
Զիլին	6 " "
Ջանջակ	17 " "
Արդու	5 " "
Գէօկըքէօլ	24 " "
Հասան-Ղալա	13 " "
Ղուրջուլս	17 " "
Կարին	20 " "
Աղաւար	21 " "
Գոշուկ Բաֆղարիշ	23 " "
Բերնաշարան	24 " "
Խան-Մաղէն	26 " "
Բալբուրդ	20 " "
Աւրաշտի	23 " "
Վուրլուկլեա	15 " "
Ուլու-Շէրան	33 " "
Չիրանլի	15 " "
Մէրձիկ	20 " "
Շերին-Ղարահիսար	32 " "
Էնդէրա	29 " "

Ինձու	29 վ.
Գեթիու-գլախի	23 " "
Սամալի	27 " "
Բաղի-քէօրպու-Կամուրջ	26 " "
Ֆոնտան	15 " "
Քոխա	50 " "
Շարտիշ	23 " "
Երկունի	14 " "
Ննի-խան	22 " "
Մէրթէլ	19 " "
Սիվա	32 " "
11) ԻԳԻՐԻՑ—ՎԱՆ (329 վ.)	
Օղոզիակ	14 վ.
Զինդել	12 " "
Ղարաբուլազ	6 " "
Բալալիթ	51 " "
Գամուրջիկ	23 " "
Չորան-Եղդի	22 " "
Շաթր-քեանդ	28 " "
Բերդան-ղալա	23 " "
Մուրաք	30 " "
Քեաչանի	24 " "
Վան	28 " "
12) ՍԱՐԻՂԱՄԻՐԻՑ—ԲԻԹԼԻՍ (377 վ.)	
Հասան-ղալա	99 " "
Խոտ-ղալա	177 " "
Սևերան	21 " "
Ջաղբերուն	25 վ.
Խէլլեան	27 " "
Մուշ	25 " "
13) ՂՈՒՂԻՑ—ՄԱՂԱՋԿԵՐՑ (184 վ.)	
Փարնաուտ	25 վ.
Թանդարակ	20 " "
Ջաղօ-Ջամ	21 " "
Ղարաքիլիսա	28 " "
Խամուր	16 " "
Արաբալի	17 " "
Գեղնիկ	33 " "
Մալազիկերա	23 " "
14) ՍԱՐԻՂԱՄԻՐԻՑ—ՄԱՄԱՒԱՏՈՒՆ (251 վ.)	
Աղաւար	157 " "
Խանդարաբէյեկ	23 " "
Ննիթով	17 " "
Կուչ	22 " "
Մամախաուտ	17 " "
ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ ՃԱՆԱՊԱՐՀ	
15) ԵՆՋԵԼԻՑ—ԹԵՂՐԱՆ (292 վ.)	
Փիրբաղար	15 " "
Բաշտ	8 " "

Մէնջիլ	65	Ղիզա-	16	»
Ղազվին	69	Խօյի	16	»
Քէչրան	135	Ղարաթափա	20	»
16) ԹԻՅԼԻՋԻՑ - Քէչրան				
Բազուով	1149	Զիչափ	20	»
Ջուղայով	1135	Ղիլման	8	վ.)
17) ՆՈՐ-ՋՈՒՂԱՅՈՂ Քէչրան (674 վ.)				
Մարանդ	60	Ալիարադ	7	»
Քարիդ ք.	68	Քամրա	4	»
Քուրքմանչայի	110	Ջարդամիւզ	3	»
Լրանէք	30	Քիւչի	15	»
Ջէնգեան	116	Հաջի-Իսուֆ	15	»
Սուլթանիէ	35	Ասկեար-Աբաթ	9	»
Ղազվին	120	Հեարդարադ	12	»
Քէչրան	135	Ղարասանլի	4	»
		Աւրմիա	9	»
18) ՈՒՐՄԻԱՅ - ԽՈՒ և Եարուրի վրայով				
Շահտախտի (230 վ.)				
Քալարեանդ	15			վ.)
Մէչրան	8			»
Շահաւախ	15			»
Ղարադաղէն	16			»
Քամաղիան	16			»

† Նիկայրական օգնութիւն՝ ժողովածուի կէ լինալ:
ԳՐԻԳՈՐ ԶԱՆՆԵԱՆ

Գ) ՆԱԻԱԳՆԱՅՈՒԹԻՒՆ

Գ Ն Լ Բ Ը

Սեւ, Ազովեան եւ Կասպից ծովի վրայ	Պեւքաբ թիւ 1	Պեւքաբ թիւ 2
II. Կարգը III. Կարգը	Պեւքաբ թիւ 3	Պեւքաբ թիւ 4
Բառապատկեր՝ Տաղանթագ,	Պեւքաբ թիւ 5	Պեւքաբ թիւ 6
Կերչ և Տեմբուկ 6ր. 25 կ. 3ր. 80 կ.	Պեւքաբ թիւ 7	Պեւքաբ թիւ 8
Խրիստի եւ Կովկասեան Գծերը	Պեւքաբ թիւ 9	Պեւքաբ թիւ 10
Օգտասյից Աւատ. 9 ր. 3 ր. 20 կ.	Պեւքաբ թիւ 11	Պեւքաբ թիւ 12
» Եալա 11 » 3 » 60	Պեւքաբ թիւ 13	Պեւքաբ թիւ 14
» Քերչ 15 » 5 » 20	Պեւքաբ թիւ 15	Պեւքաբ թիւ 16
» Փոթի 30 » 9 » 60	Պեւքաբ թիւ 17	Պեւքաբ թիւ 18
» Բաթում 30 ր. 50 կ. 9 » 80	Պեւքաբ թիւ 19	Պեւքաբ թիւ 20
ԿԱՍՊԵԱՆ ԾՈՎԻ ՎՐԱՅ	Պեւքաբ թիւ 21	Պեւքաբ թիւ 22
Հաշտարև. Պետրոսիս 11 ր. 5 ր. 50 կ.	Պեւքաբ թիւ 23	Պեւքաբ թիւ 24
Սյէքսանր. 10 » 5 »	Պեւքաբ թիւ 25	Պեւքաբ թիւ 26
» Դարբանտ 13 » 6 » 40	Պեւքաբ թիւ 27	Պեւքաբ թիւ 28
» Բազու 19 » 7 » 70	Պեւքաբ թիւ 29	Պեւքաբ թիւ 30
Պլէքանդրով. մինչև Պետրով. 15 ր. 8 կ.	Պեւքաբ թիւ 31	Պեւքաբ թիւ 32
Նեմենից Յարեցին 16 ր. 70 կ. 7 » 95	Պեւքաբ թիւ 33	Պեւքաբ թիւ 34
» Հաշտարև, 20 » — 9 » 80	Պեւքաբ թիւ 35	Պեւքաբ թիւ 36
(Սմբեղիայի տեսակի շողեհաւերով մինչև	Պեւքաբ թիւ 37	Պեւքաբ թիւ 38
Հաշտարևան 15 ր. 65 կ. 7 ր. 50)	Պեւքաբ թիւ 39	Պեւքաբ թիւ 40
Գ Ե Պ Ի Ա Ր Ի Ի Ե Լ Ք	Պեւքաբ թիւ 41	Պեւքաբ թիւ 42
Շողեհաւային երթևեկութիւնը Բա-	Պեւքաբ թիւ 43	Պեւքաբ թիւ 44
թումի, Օղեսայի և Կ. Պոլսոյ մէջ:	Պեւքաբ թիւ 45	Պեւքաբ թիւ 46
Օղեսայից } Կ. Պոլսու 15 ր. 4 կ.	Պեւքաբ թիւ 47	Պեւքաբ թիւ 48
Աւատասպոլից } Կ. Պոլսու 15 ր. 4 կ.	Պեւքաբ թիւ 49	Պեւքաբ թիւ 50
Օրեմուսից Ա. Լ. Ք. Ս. Ս. Ս. Ս. Ս.	Պեւքաբ թիւ 51	Պեւքաբ թիւ 52
Պարտասյից (Նեղիս) 54 ր. 50 կ. 15 ր. 25 կ.	Պեւքաբ թիւ 53	Պեւքաբ թիւ 54
» Աղէն (Սրբաբ.) 220 51 » —	Պեւքաբ թիւ 55	Պեւքաբ թիւ 56
» Սինդապ. (Հնդկ.) 443 108 » —	Պեւքաբ թիւ 57	Պեւքաբ թիւ 58
» Շանիայ (Չինաս.) 551 139 » —	Պեւքաբ թիւ 59	Պեւքաբ թիւ 60
» Նազաս: (Չինաս) 574 144 » —	Պեւքաբ թիւ 61	Պեւքաբ թիւ 62
» Խանկոյ և Վլադիկ. 600 150 » —	Պեւքաբ թիւ 63	Պեւքաբ թիւ 64

Գ Ն Ա Յ Ք Ը

Բաթումից Գնում է.

Երեւաբ թիւ 1	Երեւաբ թիւ 2	Երեւաբ թիւ 3	Երեւաբ թիւ 4	Երեւաբ թիւ 5	Երեւաբ թիւ 6	Երեւաբ թիւ 7	Երեւաբ թիւ 8	Երեւաբ թիւ 9	Երեւաբ թիւ 10	Երեւաբ թիւ 11	Երեւաբ թիւ 12	Երեւաբ թիւ 13	Երեւաբ թիւ 14	Երեւաբ թիւ 15	Երեւաբ թիւ 16	Երեւաբ թիւ 17	Երեւաբ թիւ 18	Երեւաբ թիւ 19	Երեւաբ թիւ 20	Երեւաբ թիւ 21	Երեւաբ թիւ 22	Երեւաբ թիւ 23	Երեւաբ թիւ 24	Երեւաբ թիւ 25	Երեւաբ թիւ 26	Երեւաբ թիւ 27	Երեւաբ թիւ 28	Երեւաբ թիւ 29	Երեւաբ թիւ 30
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Երեւաբ թիւ 1-ը Երեւաբ թիւ 2-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 3-ը:

Երեւաբ թիւ 4-ը Երեւաբ թիւ 5-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 6-ը:

Երեւաբ թիւ 7-ը Երեւաբ թիւ 8-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 9-ը:

Երեւաբ թիւ 10-ը Երեւաբ թիւ 11-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 12-ը:

Երեւաբ թիւ 13-ը Երեւաբ թիւ 14-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 15-ը:

Երեւաբ թիւ 16-ը Երեւաբ թիւ 17-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 18-ը:

Երեւաբ թիւ 19-ը Երեւաբ թիւ 20-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 21-ը:

Երեւաբ թիւ 22-ը Երեւաբ թիւ 23-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 24-ը:

Երեւաբ թիւ 25-ը Երեւաբ թիւ 26-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 27-ը:

Երեւաբ թիւ 28-ը Երեւաբ թիւ 29-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 30-ը:

Երեւաբ թիւ 31-ը Երեւաբ թիւ 32-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 33-ը:

Երեւաբ թիւ 34-ը Երեւաբ թիւ 35-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 36-ը:

Երեւաբ թիւ 37-ը Երեւաբ թիւ 38-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 39-ը:

Երեւաբ թիւ 40-ը Երեւաբ թիւ 41-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 42-ը:

Երեւաբ թիւ 43-ը Երեւաբ թիւ 44-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 45-ը:

Երեւաբ թիւ 46-ը Երեւաբ թիւ 47-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 48-ը:

Երեւաբ թիւ 49-ը Երեւաբ թիւ 50-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 51-ը:

Երեւաբ թիւ 52-ը Երեւաբ թիւ 53-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 54-ը:

Երեւաբ թիւ 55-ը Երեւաբ թիւ 56-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 57-ը:

Երեւաբ թիւ 58-ը Երեւաբ թիւ 59-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 60-ը:

Երեւաբ թիւ 61-ը Երեւաբ թիւ 62-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 63-ը:

Երեւաբ թիւ 64-ը Երեւաբ թիւ 65-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 66-ը:

Երեւաբ թիւ 67-ը Երեւաբ թիւ 68-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 69-ը:

Երեւաբ թիւ 70-ը Երեւաբ թիւ 71-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 72-ը:

Երեւաբ թիւ 73-ը Երեւաբ թիւ 74-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 75-ը:

Երեւաբ թիւ 76-ը Երեւաբ թիւ 77-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 78-ը:

Երեւաբ թիւ 79-ը Երեւաբ թիւ 80-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 81-ը:

Երեւաբ թիւ 82-ը Երեւաբ թիւ 83-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 84-ը:

Երեւաբ թիւ 85-ը Երեւաբ թիւ 86-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 87-ը:

Երեւաբ թիւ 88-ը Երեւաբ թիւ 89-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 90-ը:

Երեւաբ թիւ 91-ը Երեւաբ թիւ 92-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 93-ը:

Երեւաբ թիւ 94-ը Երեւաբ թիւ 95-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 96-ը:

Երեւաբ թիւ 97-ը Երեւաբ թիւ 98-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 99-ը:

Երեւաբ թիւ 100-ը Երեւաբ թիւ 101-ի հետ միասին կազմում են Երեւաբ թիւ 102-ը:

Լուսնի 1	օրն	Երազն	ի բարին կատարի:
« 2	—	«	երեք օրն կատարի:
« 3	—	«	ի բարին կատարի:
« 4	—	«	սուտ է:
« 5	—	«	ի բարին կատարի:
« 6	—	«	ի տարին կատարի:
« 7	—	«	սուտ է:
« 8	—	«	ուժ օրն կատարի:
« 9	—	«	ի բարին կատարի:
« 10	—	«	երեք օրն կատարի:
« 11	—	«	օրն կատարի:
« 13	—	«	ի բարին կատարի:
« 14	—	«	քառասուն օրն կատարի:
« 15	—	«	օրն կատարի:
« 16	—	«	երեք օրն կատարի:
« 17	—	«	օրն կատարի:
« 18	—	«	ի բարին կատարի:
« 19	—	«	ի բարին կատարի:
« 20	—	«	սուտ է:
« 21	—	«	սուտ է:
« 22	—	«	ի բարին կատարի:
« 23	—	«	երեսուն օրն կատարի:
« 24	—	«	սուտ է:
« 25	—	«	սուտ է:
« 26	—	«	ի բարին կատարի:
« 27	—	«	սուտ է:
« 28	—	«	երեք օրն կատարի:
« 29	—	«	լա է:
« 30	—	«	ի բարին կատարի:

XXIV. Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Տ Ո Ի

Թիֆլիսի մի քանի հայ բժիշկների, փաստաբանների եւ հիւանդանոցների հասցէները:

1) Հիւանդանոցներ

Կոյրերի բուժարանը—Ապետր. փողոց
 Մանկաբարձական Հիւանդանոցը—
 Օլջենսկայա փողոց
 Մէքայէլեան Հիւանդանոցը— Մէքայէլեան փողոց
 Քաղաքային կեդրոնական Հիւանդանոցը—Աւերանսկայա փողոց
 Բժ. Բաղբատ Նաւասարդեանի սեպչ. Հիւանդանոցը՝ Կուկիւ Վարենցովի արձանի զինացի:

2) Բ Ժ Ի Ծ Կ Ն Ե Ի

Անանեան Ստեփաննոս Յովհան. Գորովենսկի սրտապեկա 22
 Արծրունի Վահան Մարգ. Սերգէեակ. փ. տ. Մովսէսովի 5
 Աւթանդիլեան Մէքայէլ Չաք. Վ. Երիամկն. փողոց 13
 Բաբայեան Աւետիք Մկրտ. Սերգէեակայա . . . 14
 Բաբանասեան Չաք. Իկ. Կաղետեան փողոց . 2
 Բաբեան Գէորգ Սարգսեան Միմենովսկայա . . . 22
 Գառգարեան Յովհան. Աստուածաւ. Լաբարատորնայա . . 18
 Լուսիկէ Մէքայէլ Մկրտ. Ելիզաւետինսկ. . . 96
 Կարապետեան Աղէքսանդր Բաբ. Մէքայէլեան փող. . . 84
 Կուկուջանեան Յովհաննէս Աթան. Պուշկինսկ. . . 21
 Մայսուրեանց Մամօս Կարապ. Բարոնսկ. անկիւն . . . —
 Ղառուժեան Նիկողայոս Կարապետ. Մէքայէլեան . . . 118
 Շահպարտեան Մէքայէլ Սարգսեան Ստրալկի փողոց . . . —
 Ռօսինեան Աբգար Մարկոսեան Գորովենսկի պր. . . 41
 Քոչարեան Գրիգոր Արա. Ստեփանեան. . . —
 Սաղովայ. —

Քանանեան Մէքայէլ Չուրաբեան Օլջենսկայա . . . 27
 Օրբելի Դաւիթ Յովսէփեան Նաբերեֆսկայա . . . 30
 3) ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐ
 Աւթանդիլեան Ներսէս Ասլանեան Գրիբոնդ. 25
 Ասուանեան Արամ Սաչատրեան Ելիզաւետինսկ. տուն 37
 Արծրունի Աննեքերիմ Մարգ. Սրանեան
 Աստուածատրեան Մէքայէլ Պօղոսեան Սուգեք. փող. № 10
 Բարևուղարեան Աբշակ Չաւչաձաւադ. փող. տ. Ղարաբէգեան Աղէքսանդր Յովհ. Ստրալկսկ. —
 Մելիք-Աղամեան Սուրբա Ստեփ. Բարոնսկայա —
 Մելիք-Նուբարեան Ստեփաննոս Գրիգ. Լաբարատորնայա . . . 40
 Չմշկեան Յարութիւն Սարգս. Վ. Ելեամ. փող. տ. Ամբրովսկ
 Սպենդիարեան Յովհաննէս Սապեօրնայա փողոց . —
 Տէր-Յովհաննիսեան Յակոբ Գրիգ. Չաւչաւաձեան.
 Տէր-Ստեփանեան Իսահակ Ստեփ. Գանովսկայա 22
 Քալանթարեան Քալանթար Նադորնայա —
 Քալանթարեան Նիկողայոս Անդր. Կոնստանտինսկայա . . . —
 Օրբելի Սեդար Յովսէփեան Սաղովայա փող. սեպ. տ. Օտարտղի մի քանի փաստաբաններ Սպոյնին Պ. Ա. Լաբարատորնայա. —
 Տուրկիէ Ն. Մ. Ստարո-Արս. . . 10
 Չեմիսով Ս. Վ. Գանովսկ. փողոց . 22
 Շեալի Գրիբոնդ. և Չաւչ. փող. անկ Իէյտօր Կ. Ն. Նաւթլուճ, սեպչ. տուն:

Յ Ի Շ Ա Տ Ա Կ Ա Ր Ա Ն

ՅԱԳՍԿԱԶՍԵԴԵ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ЕВРОПЕЙСКИЙ МАГАЗИНЪ

ГОТОВЫХЪ

МУЖСКИХЪ И ДѢТСКИХЪ ПЛАТЬЕВЪ

ПЕРСЕСА Х. ХУДАНЯНЦА

На Николаевскомъ мосту, №№ 53, 54 и 55.

Постоянно имѣется большой выборъ готовыхъ платьевъ по послѣднимъ фасонамъ и по новымъ рисункамъ.

Продажа по фабричнымъ цѣнамъ

ТОРГОВЛЯ

Братьевъ **ТАЗАПЧЬЯНЪ** въ г. **ОЛТЫ**.

Продажа всѣхъ сортовъ Галантерейныхъ, Косметическихъ, Парфюмерныхъ товаровъ. Канцелярскихъ принадлежностей, а также разныхъ напитковъ и металлическихъ товаровъ.

ՆԱԽԱԶԳՈՒՇԱՑՈՒՄՆ

ԾԽԱԽՈՏԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏԱՆ

«Ն. Ծ. ԲՈԶԱՐԶԵԱՆՅԵՒ ՈՐԴԻՔ»

ՖԻՐՄԱ ՆԳՈՅԹԻՒՆ ՈՒՆԻ ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ 1858 թ.

Վերջին ժամանակներս Թիֆլիսում մի քանի գործարաններ ի վաճառ են հանել ծխախոտ (պապիրոս), որոնց նշանագրները (էթիկետը) շատ ճարպիկ կերպով նմանեցրած են մեր ֆիրմայի նշանագրներին (էթիկետներին): Մանաւանդ այդ կեղծիքը աչքի է ընկնում № 4 ԿՐՄԻՐ 8 ՊԱԶԻԱՅԻ ԺՆՍԽՈՏԻ ՎԵՐԱՅ, ՈՐՈՆՑ 10 ՀԱՏԸ ԱՐԺԷ 5 Կ. ԵՒ № 8, 10 ՀԱՏԸ 10 Կ. № 15, 10-5 № 7 10-3 № 18 10-3 ԱՐԺՊՈՒԹԵՍՄԻ: Անհրաժեշտ ենք համարում յատարարել որ լիջեալ ծխախոտները՝ թէ իրենց համով և հոտով և թէ այլ յատկութիւնները ընաւ չեն կարող համեմատուել մեր գործարանի ծխախոտների հետ, որոնց առաւելութիւնը ճանաչուած է ընդհանուրից և որոնք՝ իրենց գերազանց յատկութեանց համար արժանացել են բարձրագոյն պարգևների զանազան ցուցահանդէսներում: Ուստի խնդրում ենք յարգոյ հասարակութիւնից՝ կեղծուածներից զգուշանալու համար, ծխախոտ զննելիս՝ ուշադրութիւն դարձնել մեր էթիկետների վերայ, որոնց վերայ անպատճառ պէտք է լինի մակազրուած՝ «Н. И. Бозарджіанцъ»

Մեր գործարանը իւր պահեստներում ունի մեծ պաշար ամենաընտիր տեղական և արտասահմանեան թամբաբուխի: Բոլոր պատուէրները կատարվում են անյապաղ և նշտութեամբ:

ԲԱՐՉՐԱԳՈՅՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ

„ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ“

ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐԻ ԵՒ ԴՐԱՄԱԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ԱՊԱՅՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ՀԻՄՆՈՒՄ 1835 ԹՈՒԻՆ, Ս.ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳՈՒՄ:

Վովկասի համար գլխաւոր գործակալութիւնը զանուում է Թիֆլիսում, Սոսիսկեան փող. № 12 տուն Մարգարայի:

Հայրենական անդրանիկ և միակ ընկերութիւնը, որը բացառապէս ղեկավար է կեանքի (եկամուտի և զբամազի) ապահովագրութիւններով, հիմն փոխադարձ սկզբունքների վրայ:

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԳՆԱՆՈՒՐ ԳՐԱՄԱԳՆՈՒՄՆ ԸՆԵՂԻ ՔԸՆ 25,000,000 ՐՈՒՐԼԻ Է:

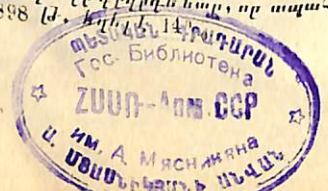
ԸՆԳՈՒՆԻՈՒՄ Է ԱՊԱՅՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

- 1). Եթէ ապահովագրողը մահի զբամազի ժառանգութիւն:
- 2). Որպէս օժիտի և համաձայնութեան ժամանակ ստանալու որոշ զբամազութիւններ:
- 3). Կենդանի ժամանակ ստանալու այրիների թոշակ որպէս կրթութեան, նոյնպէս և յուզարկաւորութեան ծախսի և այլ տեսակի կեանքի համար զբամազութիւններ:

Ընկերութիւնը իւր գոյութեան 65 տարուայ ընթացքում տուել է միայն մահուանից յետոյ զանազան անձերի աւելի քան 22,000,000 ՐՈՒՐԼԻ փող:

Կեանքի ապահովագրութեան ոգուտը և նոյն իսկ անհրաժեշտութիւնը ոչ միայն հաստատուած և ընդունուած է արտասահմանում, որը զբ-թէ չի կարելի զանել մի բնութիւնը, որ չունենայ մի պայմանաթուղթ մահուանից յետոյ կամ կեանքի ընթացքում գումարներ ստանալու համար, այլ և մեզ մօտ — Ռուսաստանում: Գործնական մարդիկ համոզուելով ապահովագրութեան օգտակարութեան մէջ միանում են այնպիսիների հետ, որոնք ընդունում են այն միջոցով, թէ բնութիւնը ապահովացնելը մարդուս ամենանուրբական պարտականութիւններից մէկն է: Այդպիսիները մեծ հաճոյքով և յաճախ զիմում են ընկերութեանս՝ զբամազութիւններ ապահովագրելու համար:

Ապահովագրողները գիտեցան, որ ապահովագրուած են եղել 5 աստիճանից ոչ պակաս, 1898 թ.

ՄԵՐ ԱՃԻՆԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

1)	Քաղաքի աղակի (սպառուած)	տպ.	1869	թ.	5	կ.
2)	«Մոցի» օրացույց	1888	թ.	.	.	5 "
3)	—	—	1889	»	.	5 "
4)	—	—	1890	»	.	5 "
5)	—	—	1891	»	.	5 "
6)	—	—	1892	»	.	5 "
7)	—	—	1893	»	.	10 "
8)	—	—	1894	»	.	10 "
9)	—	—	1895	»	.	15 "
10)	—	—	1896	»	.	15 "
11)	—	—	1897	»	.	20 "
12)	—	—	1898	»	.	20 "
13)	—	—	1899	»	.	20 "
14)	—	—	1900	»	.	20 »
15)	—	—	1901	»	.	20 »
16)	«Պատկերազարդ»	1889	»	.	.	20 "
17)	—	—	1891	»	.	20 "
18)	—	—	1892	»	.	20 "
19)	—	—	1893	»	.	20 "
20)	—	—	1894	»	.	20 "
21)	—	—	1895	»	.	20 "
22)	—	—	1896	»	.	25 "
23)	—	—	1897	»	.	30 "
24)	—	—	1898	»	.	30 "
25)	—	—	1899	»	.	30 "
26)	—	—	1900	»	.	30 »
27)	—	—	1901	»	.	30 »
28)	Պատի («Միածան») օրաց.	1892	թ.	.	.	40 "
29)	»	»	1896	»	.	50 "
30)	»	»	1897	»	.	50 "
31)	»	»	1898	»	.	50 "
32)	»	»	1899	»	.	50 "
33)	»	»	1900	»	.	50 »
34)	»	»	1901	»	.	50 »
35)	«Армянский Календарь» съ предсказаніями на 1899, 1900 и 1901 годъ.				»	20
36)	«Կենդանի թաղուած մեռած կարծեցիկների մասին»				.	3
37)	«Աստղալից երկինքը և երկրագունդը»				.	5
38)	«Սանակ Պարթև» (գարբազրութիւն)				.	5

Սև ընկալութեամբ գնողները զիմում ևն ապ
 հասցեով--Тифлисъ. Книгопродавцу Макару Чимишкяну—
 Tiflis (Kaukas), Librair Tschimchkian.